Cumartesi
13
Ağustos 1938
YIL 21-3
Sayı: 7395-1486

KURUN

İSTANBUL — Ankara Caddesi
Posta kutusu: 46 (İstanbul)

Telgraf adresi: Kurun • İstanbul
Telef. 21413 (Yazı) 24370 (İdare)

Küçük yavrulara müjde
Şirley ölmedi
2 nci forması çıkıyor. Fiyatı 5 kuruş. Bir Şirley alan bedavadan sinemada Şirleyin filmini görecektir.

İtalya, Fransaya seyahat için tebaasına pasaport vermeyi tatil etti

Çinlilerin muvaffakıyeti
Biri büyük olmak üzere 11 harp gemisi batırıldı

10 gemi hasara uğradı iki taraf müthiş surette çarpışıyor

Bir çok ölü ve yaralı var

(Yazısı 2 inci sayfamızda)

Yugoslavya muvaffakıyet yolunda

B. Stoyadinoviç

Yugoslavya hakkında güzel haberler alıyoruz. Dost ve müttefik devletin değerli Başvekili Stoyadinoviç son haftalar içinde memleket dahilinde bir tetkik seyahati yaptı. Bu arada Dalmaçya mıntakasını da gezdi. Şimdi de küçük itilâf konferansında bulunmak üzere Blede hareket etmiş bulunuyor.

Muhterem Başvekil bu seyahatleri esnasında Yugoslavyanın her tarafında candan tezahürlerle karşılanmıştır. Bütün halk tabakaları tarafından gösterilen bu tezahürler kendisinin işbaşına geçtiği günden beri devam eden dahilî ve harici muvaffakıyetlerine miyar olabilecek bir kıymet ve mahiyet almıştır.

Hepimiz pek iyi hatırlayoruz. Üç yıl evvel Kral Aleksandr Marsilyada hain bir suikasta kurban olduğu vakit Yugoslavyanın her tarafı derin bir matem bulutu içerisine gömülmüştü. Bunun birinci sebebi dost ve müttefik memleketin kurtarıcısı olan yüksek varlığın ortadan kalkmış olması ise ikinci sebebi, Kral Aleksandr'ın yüksek idaresinden mahrum kalan Yugoslavyanın istikbali hakkında her tarafta endişeler uyanmasıydı.

İşte değerli devlet adamı Stoyadinoviç Yugoslavya için böyle karanlık bir zamanda meydana çıkan bir ümit yıldızı olmuştur. Kral Aleksandr yerine geçen naip Prens Pol herkesten evvel bu yıldızı görmek ve ona teveccüh göstermekle memleketine en büyük hizmeti yapmıştır.

ASIM US

(Sonu: Sa. 2, Sü. 5)

Iki Alman tayyaresi

Çekoslovakyada karaya indi pilotları tevkif olundu

Prag, 12 (A.A.) — Dün saat 19.30 da her birinde birer tayyareci bulunan ve antrenman mektebine ait olan iki Alman tayyaresi, Moravyada kâin Trebik'de karaya inmiştir. Tayyareciler, 14 ve 15 ağustosta yapılacak olan tayyare müsabakaları için Münihten Viyanaya gitmekte olduklarını söylemişler ve fırtına dolayısile yollarını şaşırmış olduklarını ilâve etmişlerdir.

İki pilot, hükûmet memurlarının nezareti altında Trebik'da bir otelde kalmışlardır. İcra edilecek tahkikat neticesinde esbabı müşeddede görülmediği takdirde pilotların serbest bırakılmaları muhtemeldir.

(Sonu: Sa. 2 Sü. 2)

Etrüsk vapuru yakında geliyor

Hamburgda inşa edilen Etrüsk vapuru denize indirilmiştir. Vapur yakında hareket ederek limanımıza gelecek, Mersin hattına tahsis edilecektir. Burada yeni vapurun Hamburgda alınmış bir resmini görüyorsunuz.

Bugün 5 nci sayfamızda başladı

Sekizinci sayfada Cep Romanları serisinin yedincisi

Şeytanın Kuklaları

Fransa da
Bugün mukabele bilmisile başlıyor

Paris, 12 (A.A.) — Hariciye nezareti, tebliğ ediyor:

6 ağustos tarihinde İtalyan memurları italyan tebaasına gerek şahsî ve gerek toplu halde, Fransa için pasaport vermeği tatil etmiştir.

Bu işte talî memurların kendi başlarına bir iş yapmış oldukları mütaleasında bulunan Fransa hükûmeti, der hal bu bapta izahat almak üzere müdahalede bulunmuştur. Fransa hükûmetinin mükerrer teşebbüslerine rağmen ancak 12 ağustos tarihinde öğrenebildiği şey Fransa için toplu halde pasaport verilmesinin menedilmiş olduğu ve pasaport almak için vuku bulan bütün ferdî müracaatların da tetkike tâbi tutulmakta bulunduğudur.

(Sonu: Sa. 2, Sü. 4)

Japonya
Notamıza cevap verdi

Şehrimizdeki toplantının siyasî ve iktısadî bir mahiyeti yokmuş

Ankara, 12 "A.A." — Anadolu Ajansının haber aldığına göre, Japonya büyük elçiliği müsteşarı Ankaraya gelmiş ve elyevm mezun bulunan hariciye kâtibi umumisi Numan Menemencioğluna vekâlet eden Esat Atuneri ziyaret etmiştir.

Müsteşar, İstanbula gelen Japon diplomatları hakkında Japon büyük elçiliği namına Esat Atuner'e izahat vermiş ve bu ziyaretlerin hiç bir resmî sıfatla olmayıp tamamen hususî mahiyette bulunduğunu ve her türlü siyasî ve iktısadî gayeden ârî olduğunu beyan eylemiştir.

Bu izahat üzerine 10 Ağustos tarihli bültenimizde mevzuubahis olan mesele böylece tenevvür etmiş ve halledilmiştir.

Güzel sanatlar akademisinde

Sovyet artistik fotoğraf sergisi açıldı

Sovyet sefiri Türkçe bir nutuk söyledi

Sergiden bir köşe

(Yazısı 6 mcı sayfamızda)

Romadan bir ses
Londranın ademimüdahale plânı tatbik edilemez

(Yazısı 2 inci sayfada)

SON HABERLER

Ispanyada Frankocular ilerlemeye başladı

Barselona, 12 (A.A.) — Segre nehrinin Balaguer'in cenubunda bir cümhuriyetçi kolu tarafından geçilmesi, karşı tarafta bir aksülâmel doğurmuş ve Frankistler, biri nehrin sağ kıyısında Balagüer'in şarkında diğeri ise cephenin şimalinde cümhuriyetçilerin Piedrasdeaolo bölgesinde olmak üzere iki noktadan mukabil hücuma geçmişlerdir.

Birinci noktada cümhudiyetçiler bir miktar geri çekilmişler, fakat Balaguer'in arkasında yine nehrin sağ kıyısında tutunmuşlardır. İkinci noktada Frankistlerin hücumları geri püskürtülmüş ve mevzilerde hiç bir değişiklik kaydedilmemiştir.

Barselon, 12 (A.A.) — Millî müdafaa nezaretinin tebliğinde ezcümle deniyor ki:

Cümhuriyetçiler, Piedros Aolo'ya karşı yapılan iki hücumu tardetmişlerdir.

Şark cephesinde iki taraf hatlarında ufak bazı tadilât vukua gelmiştir.

Yakın şark cephesinde cümhuriyetçiler, Guadalaviar mıntakasında yapılan hücumlara mukavemet etmişler ve hatlarını hafif surette tadil eylemişlerdir.

Estramadura cephesinde Kabeza Delbuey etrafında şiddetli muharebeler vukuagelmektedir.

Madrit, 12 (A.A.) — Estramadura cephesinde Kabeza del Büey etrafında ve Kastüera mıntakasında muharebeler devam etmektedir. Frankistlerin manevrası, Kabeza del Büey'i çember içine almaktır. Cümhuriyetçiler, bu kıskacı iki uçtan açmağa çalışmaktadırlar.

Herrera de Duke mıntakasında Francon kıtaatı Siyerra dö Valdehornos üzerindeki tazyiklerine Bueba dö Alkoser istikametinde devam etmektedirler.

Riyo Guadiyana'nın sol sahilinde yerleşmiş olan kuvvetler yeni müdafaa mevzileri vücude getirmek suretile düşmanın teşebbüslerini yorulmak bilmez bir faaliyetle akim bırak maktadırlar.

Burgos, 12 (A.A.) — Cenup ordusu, Estramadure'de ileri hareketine devam etmektedir. Bu ordu, bu gün Kabeza del Rüey'i tamamile ihata etmiştir.

Ebr cephesinde muharebe devam etmektedir. Frankistler'in piyade kıtaatı, ilerlemektedir. Fakat varmış oldukları noktaları tasrih etmeğe şimdilik imkân yoktur.

Oslo, 12 (A.A.) — Bergen limanına mensup Skulda adındaki vapur, Frankistlerin bir harp gemisi tarafından yakalanarak Kadiks'e getirilmiştir. Bu vapur, kuru morina balığını hâmil olduğu halde İzlandadan Marsilyaya gitmekte idi.

Hariciye Nazırı, General Franko nezdinde protestoda bulunmuş ve vapurun serbest bırakılmasını istemiştir.

Kudüste
Tedhişçilerle askerler gene çarpıştı

Kudüs, 12 (A.A.) — Teberiye mıntakasında askerî bir devriye ile müsellah bir çete arasında bir müsademe vukua gelmiştir. Tedhişçilerden döre kişi itlâf edilmi, bir tethişçi de esir alınmıştır. Asiler, Valadi kasabasına girerek kasabanın tahsildar ve muhtarını soymuşlarsa da ancak on iki İngiliz lirası bulup götürebilmişlerdir.

Diğer bir takım asiler, Lossa ve Kudüs şimendifer istasyonlarına kundak koymuşlardır.

Çinlilerin muvaffakıyeti

Hongkong, 12 (A.A.) — Çin tayyareleri son günler zarfında Yangtse nehrinde bulunan Japon harp gemilerini bilâ inkıta bombardıman ederek, bunlardan muhtelif büyüklükte on tanesini hasara uğratmışlardır.

Dün öğleden sonra Kiukiang civarında Japonların büyük bir harp gemisi batırılmıştır. Japonlar büyük zayiata uğramaktadırlar.

Hongkong, 12 (A.A.) — Japon kuvvetleri Yoyang gölünün kenarına, Sintze'ye inmeğe yeniden teşebbüs etmişlerdir. Çin ağır topçuları şiddetle ateş ederek muhtelif cesamette on bir Japon harp gemisini batırmış olduğundan bu hezimet üzerine Japonlar geri çekilmişlerdir.

Hankeu, 12 (A.A.) — Kiukiang dağlarına dört kilometre mesafede kâin bir noktaya Japon askerlerinin ihracı üzerine Yangçe nehrinin sağ sahilinde şiddetli muharebeler vukuagelmektedir.

Bir çok mevziler, bir çok defalar bir tarafın elinden öbür tarafa geçmiştir. Japonların ilk hedeflerinin Kiukang'ın cenubu garbisindeki Uişang olduğu zannedilmektedir. Japonlar, Kiukiang'da asker tahşit etmeğe ve malzeme biriktirmeğe devam etmektedirler.

Hankeu, 12 (A.A.) — Bu sabah şehir, muhasematın başladığındanberi şiddetlice misli görülmemiş bir bombardımana maruz kalmıştır. Yirmi kadar Japon tayyaresi, tayyare meydanına ve Kanton demiryolu istasyonuna yüzlerce ton sıkletinde bomba atmıştır.

Zayiatın miktarı malûm değildir. Fakat çok yüksek olduğu tahmin edilmektedir.

Hankov, 12 (A.A.) — Birkaç bin Japonun ölümü ile neticelenen Japonların Huangmei'de Yangtse nehrinin şimal sahilinde ve Şaho'da bu nehrin cenup sahilindeki mağlûbiyetleri üzerine askerî vaziyette bir istikrar hâsıl olmuştur.

Diğer cihetten Tsiençan - Taihu cephesinde Çin kuvvetleri Japon kıtalarının gerilerine taarruz etmektedir. Bu vaziyet karşısında Japonlar bir müddet daha Huangmei'den garbe doğru ilerliyemiyeceklerdir.

Honkong, 12 (A.A.) — Çinin şimalinde Çin ordusu Şansi eyaletinin cenup kısmını istirdat etmiş ve bu eyaletin merkezinde birbiri arkasından birkaç muharebe kazanmıştır.

Şantung'un şarkında ve garbinde Çin çeteleri Japonları mütemadiyen izaç etmekte ve her tarafta bunların hareketine mâni olmaktadır. Çin ordusunun büyük bir kısmı Sarı nehri Loyangdan şimale doğru mütemadiyen geçmekte ve nehrin şimalindeki Japon kuvvetlerinin mukavemetine rağmen muvaffakıyetle ilerlemektedir.

Japon kıtaları artık muharebe etmiyerek mütemadiyen ricat etmektedirler. Peiping'in cenubunda Paoting civarında şimendifer hattı Çin kuvvetleri tarafından kesilmiştir. Bunlar bu sevkülceyş mıntakasında kuvvetli bir mevki işgal etmekte ve Japonların cenuba doğru harp malzemesi ve erzak sevketmelerine mâni olmaktadırlar. Japonlar telâş içindedir.

Romadan bir ses

Vatikan, 12 (A.A.) — Londra komitesi itilâfı hakkındaki İngiliz notasına Barselona hükûmeti tarafından verilen cevabı tetkik eden Asservatore Romano, şöyle yazıyor:

Matbuatın hulâsa kabilinden vermiş olduğu haber hilâfına olarak Barselonanın cevabı, Londra tarafından teklif edilmiş olan plânın tamamile kabulünün büsbütün zıddıdır. Barselona hükûmeti, plânı ilham etmiş olan prensipleri kabul etmekle beraber bu plânın kabulünü keenlemyekûn kılacak bir takım ihtirazî kayıtlar dermeyan etmektedir.

Gazete, bu ihtirazî kayıtları tahlil ettikten sonra mütalealarına şu suretle netice vermektedir:

Londranın ademi müdahale plânının tahakkuk sahasına isal edilmesi hemen hemen imkânsızdır. Halen Frankonun cevabına intizar edilmektedir. Fakat hiç kimse B. Çemberlayn'in gönüllülerin çekilmesi lehinde bilhassa müzaheret etmekte olduğu siyasetin, Barselonanın cevabından sonra bütün Akdeniz sulhü ve bilhassa tatbik mevkiine konulması İspanyadaki gönüllülerin geri çekilmesine başlanılması ile meşrut olan Romada münakit İngiliz — İtalyan itilâfları için tevlit edeceği vahim avakip ve netayiç ile ciddî surette vahamet kesbedeceğini gizlememektedir.

İtalya - Fransa

(Üsta tarafı 1 incide)

Tebliğde Fransız makamatının işarı ahare kadar ve 13 ağustos tarihinden itibaren İtalyaya gitmek istiyen Fransızlar hakkında Fransaya gitmek istiyen İtalyanlar hakkında İtalya tarafından ittihaz edilmiş olan tedbirlere mümasil tedbirleri ittihaza maattessüf mecbur kalmış olduğunu ilâve etmektedir.

1 — Fransa seyahatlarının İtalya konsoloslukları tarafından verilmiş olan seyyah kartını ibraz etmek suretile kısa bir müddet ikamet etmek üzere İtalyaya gitmeleri kabul edilmiyecektir.

2 — İtalyaya gitmek arzusunda bulunan Fransızlar seyahatlarını zarurî kılan esbabı mucibeyi isbat etmekle beraber, pasaportlarını Fransız - İtalyan hududundaki prefe veya su - prefelere veya Fransız konsoloslarına imza ettirmek mecburiyetindedirler.

3 — İtalya için müşterek pasaport itası usulü ilga edilmiştir.

Paris, 12 (A.A.) — Fransız ve İngiliz gazeteleri tarafından neşredilen ve halihazırda Almanyada ittihaz edilmekte olan askerî tedbirlere mütealliik olan haberler, diplomasi mahafilinde büyük bir dikkatle takip edilmektedir.

Bu haberler, mübalâğalı addedilmekte ve salâhiyettar mahafil, bunların neşri yüzünden ortaya çıkan telâş uyandırıcı şayialar aleyhinde bulunmaktadır.

Diğer taraftan, Çekoslovakya meselesinin birçok müşkülâat ve birçok ihtilât tehlikeleri arzetmekle beraber son aylar zarfında mevcut gerginliği izaleye doğru bir istihale geçirmiş olduğu dikkate şayan görülmektedir.

Hamidiye Rizede

Rize, 12 (A.A.) — Hamidiye mektep gemimiz dün Rizeye gelmiş ve halk tarafından sevinçle karşılanmıştır. Komutanlarla vilâyet arasında ziyaretler yapıldıktan sonra gece belediye tarafından komutan ve subaylar şerefine bir ziyafet ve şehir parkında da halkevi bandosu, tarafından bir konser verilmiştir. Hamidiye öğle üzeri Hopaya gitmiştir.

Yugoslavya muvaffakıyet yolunda

(Üst yanı 1 incide)

Hakikat şudur ki Stoyadinoviç kendisine bağlanan ümitleri boşa çıkarmamıştır. Daha işbaşına geçer geçmez aldığı tedbirler ile Yugoslav milletinin matemli kalbine ilk teselli duygularını vermiştir. Bundan sonra Yugoslavyanın istikbalinden endişe edenlerin gözlerine yeniden aydınlık ufuklar açmıştır. En kıymetli ve kuvvetli idare adamlarını kendi yanına toplamış, efkârumumiyede kazandığı ilk itimat havasından istifade ederek derhal memleketin her tarafında her sınıf halk için refah uyandıracak icraat göstermeğe başlamıştır. Bu icraatın tesiriyle efkârumumiyedeki itimat havası gün geçtikçe daha ziyade kuvvetlenmiştir.

Vakıa Yugoslavyadaki katolik hırvatlar ile protestanlar arasındaki anlaşmazlığı izale etmek için kendisi işbaşına geçmezden evvel hazırlanmış olan konkordatonun mebuslar meclisinde tasdiki bir aralık memlekette dahilî bir buhran manzarası almıştı. Fakat gene Stoyadinoviç idare sahasındaki yüksek mahareti sayesinde bu buhranı pek kolaylıkla bertaraf etmeğe muvaffak olmuştur. Bundan sonra Yugoslavya ayan meclisi intihabatı yapıldığı zaman hükûmet partisine karşı en az müsait sanılan Dalmaçya mıntakasında bile muhaliflerine galebe etmekle bütün memleket üzerinde kazandığı hürmet ve muhabbeti isbat etmiştir.

Biz Türkler dost ve müttefik memleket Başvekilinin bütün bu muvaffakıyetlerini âdeta kendi muvaffakıyetlerimiz gibi hususî bir zevk ve iftihar duyguları içinde karşılayoruz. Zira Bay Stoyadinoviç Balkan Antantının en kuvvetli bir müdafiî olduğu kadar Türk - Yugoslav dostluğunu yaşatanların da başındadır. Büyük Şefimiz Atatürke ve Kral Aleksandr ile onun yerine geçen naip Prens Pol'e karşı olan bağlılığını her fırsatta fiilen göstermiştir.

Nihayet memleketimiz için millî bir mesele olan Hatay işinin en buhranlı safhalarında gene dikkatli alâkasını hissettirmiştir.

Daha bir iki ay evvel kendisinin fikirlerini neşre vasıta olan Yugoslav gazetelerinin ve kıymetli gazetecilerinin "Türkiyenin Hatay meselesi Yugoslavyanın kendi meselesidir." diye çıkardıkları samimî sesler hâlâ kulaklarımızda çınlamaktadır.

Onun için Yugoslavyanın güzel su ve sayfiye şehirlerinden biri olan Bled'de toplanacak küçük itilâf konferansından da iyi neticeler alınacağına şimdiden emin olabiliriz.

ASIM US

Papanın ihtarı
Musoliniyi müdhiş surette kızdırdı

Paris, 12 (A.A.) — Bayan Tabuis, Övr gazetesinde yazıyor:

Musolini, müthiş surette hiddetlidir. Papanın aforoza benziyen ihtarları, kendisini çok kızdırmıştır. Hiddetli bir dakikasında, etrafındakilere, İtalya ile papalık arasındaki konkorda muahedesini bozmağa kadar gideceğini söylemiştir. Bütün İtalyan gazeteleri, şiddetle Vatikana hücum etmektedir. Vatikanda heyecan pek büyüktür. Pek müteessir bir vaziyette bulunan papa, istikbal hakkında pek bedbindir. Kardinaller ve klise mahafilinde söylendiğine göre, eğer papa ölür ise, Konklavın İtalyadan başka bir yerde toplanması ve İtalyan olmıyan bir papa nasbolunması lâzımgelebilecektir. Amerikalı bir Papadan bahsolunmaktadır.

Ziraat Vekili geliyor

Ankara, 12 (Telefonla) — Ziraat Vekili pazartesi günü dönmek üzere İstanbula gitti.

Rusyada millî müdafaaya 27 milyar tahsis edildi

Moskova, 12 (A.A.) — Tass Ajansı bildiriyor:

Maliye halk komiseri Zverev, Sovyetler Birliği yüksek meclisinde bütçe hakkında yaptığı beyanatta, 1936 da bütçe varidat fazlalığının bir milyar 933 milyon ruble, 1937 varidat fazlalığının da 2 milyar 700 milyon ruble olduğunu kaydettikten sonra ezcümle demiştir ki:

1938 bütçesi, millî ekonomi plânlarına göre ve bu ekonominin inkişafı nzarı dikkate alınarak tesbit olunmuştur. Varidat faslı, 125 milyar 188 milyon ruble, masarif faslı ise 123 milyar 688 milyon rubledir. Millî ekonomi işlerine 47 milyar, büyük inşaat işlerine 38,3 milyar, sosyal ve kültürel işlere 31,4 milyar, maarife 20 milyar, sıhhiyeye 8,7 milyar tahsis edilmiştir.

Maliye halk komiseri, federe cumhuriyetlerin bütçelerindeki büyük fazlalık gösteren rakamları saymış, Sovyet tasarruf sandıklarındaki paraların beş senede beş misli yükselerek 5,7 milyarı geçmekte olduğunu bildirmiş, memlekette elli milyon devlet eshamı hamili bulunduğuna işaret etmiş ve nihayet müdafaa ihtiyaçlarını ve Sovyetler Birliğine karşı harp yapmak hususunda faşist memleketlerin devamlı tahriklerini kaydeyledikten sonra demiştir ki:

Sovyetler Birliğinin müdafaa kuvvetini yorulmadan fazlalaştırmalıyız. 1938 bütçesinde müdafaaya 27 milyar konmuştur.

Bu beyanat, mebuslar tarafından şiddetle alkışlanmış ve kızıl ordu hakkında izahata vesile olmuştur.

Moskova, 12 (A.A.) — Tass Ajansı bildiriyor:

Birlik Sovyeti, dünkü toplantısında, bütçe encümeni reisi Sdorovun beyanatını dinlemiştir.

Sdorov ezcümle demiştir ki:

Meclisin tasdikine arzolunan bütçe, Sovyet hükûmetinin her sahadaki vazifesine ve politikasına tamamiyle muvafıktır. Encümen, ezcümle, müdafaa tahsisatını tamamile tasvip eylemektedir. Hesabatı inceden inceye tetkikten sonra, encümen, varidat faslının, 1,5 milyar ilâve ile, 126 milyar 779 milyona ve masarif faslının da, 123 milyar 688 milyondan 125 milyar 275 milyona çıkarılmasını teklif etmektedir.

Milliyetler Sovyeti de bütçe müzakeresi ile meşgul olmaktadır.

İki Alman tayyaresi

(Üst yanı 1 incide)

Berlin, 12 (A.A.) — Berlindeki Çekoslovak sefareti, geçen hafta iki Alman tayyaresinin Çekoslovak arazisi üzerinden uçmasını dün Hariciye Nezareti nezdinde protesto etmiştir.

Dün de bir Alman tayyaresi, yeniden Çekoslovak arazisi üzerinde uçmuş ve Glaservald üzerinden geçmiştir.

Bu mevkide Alman sosyal demokratları ile vukuagelen bir arbede esnasında maktul düşen bir Südet Almanın cenaze merasimi yapılmakta idi.

Çekoslovakya sefareti bugün, bu yeni tecavüzü protesto etmiştir.

Prag, 12 (A.A.) — Çekoslovak zabitler cemiyeti, efkârı umumiyeye hitaben aşağıdaki beyannameyi neşretmiştir:

Herkesten evvel ölüme maruz olan ve Mazarikin vasiyetnamesini yerine getirmeğe azmetmiş bulunan biz Çekoslovak zabitleri, mesuliyetlerimizi tamamile müdrik olduğumuz halde devlet otoritesinin hiç bir veçhile ne bir kelime ile ne de fazla bir jest ile tenkis veya tahrip edilemiyeceğini beyan için sesimizi yükseltiyoruz.

Bulunduğumuz vaziyetten asla ricat etmiyeceğiz. Bizler yaşayabilir, çalışabilir, mücadele edebilir ve ölebiliriz. Fakat ricat edemeyiz.

öğretmenlerin Edirne tenezzühü :

Edirnenin meşhur eserleri gezildi

Yazan: Hasan Bedrettin

İstanbul öğretmenlerinin Edirnede kaldıkları üç günlük misafirlik müddeti içinde gezecekleri yerler alâkadar Edirne ispekterleri tarafından bir programla tesbit edilmişti.

İlk günü sabah kahvealtısından sonra kafile başkanı Edirne gezi programını öğretmenlere okuyarak izahat verdi ve gezi saatleri tesbit edilerek programın tatbikine başlandı.

Saat 9 da erkek öğretmen okulundan hareket eden kafile, beraberinde getirdikleri çelengi Atatürk anıdına koymak üzere yola çıktılar.

Önde itfaiye bandosu olduğu halde anıda giden öğretmenleri görmek üzere bütün Edirne halkı sokaklara dökülmüş, anıdın etrafı büyük bir kütle ile çevrilmişti.

Tören çok içten oldu, öğretmen kafilesi oradan Trakya genel ispekteri Kâzım Diriği, Edirne il bayını ziyaret ettiler ve büyük bir hüsnü kabul gördüler.

Ziyaret işi bir saat zarfında tamamlanmıştı. Artık öğretmenler Edirnenin belli başlı anıtlarını gezmeğe başlayorlar.

İşte, koca Sinanın eserlerinden biri olan Selimiye camiini geziyoruz. Kafile başkanı cami etrafında öğretmenlere izahat veriyor:

Selimiye camiinden sonra, Selimiye kütüphanesi ve diğer camiler gezildi. Dikkat ettim, öğretmenler verilen izahatı büyük bir dikkatle dinliyorlar.. Not alanlar.. fotoğraf çekenler pek çok.

İKİNCİ GÜN

İkinci günün gezilerini, Darüssübyan kütüphanesi, Etnoğrafya müzesi ve diğer kültürel teşekküller teşkil etti. Bugünün en mühim gezilerinden biri de göçmen evleri ve Edirne ceza evini ziyarettir.

Öğretmen okulundan hareket eden arabalar göçmen mahallesine doğru yol aldı. On beş yirmi dakika sonra göçmen mahallesindeyiz.

Birer kat üzerine inşa edilmiş temiz badanalı göçmen evleri göze çarpıyor. Evlerinden çıkan göçmenler öğretmenleri istikbal ediyorlar. Yüzlerinden büyük bir misafirperverlik okunuyor:

"— Buyurunuz, hoş geldiniz.

Sözleri çok içten gelen bir hüsnü kabuldür. Göçmen evlerinin dahilî intizamı cidden takdirle karşılanmağa değer bir vaziyette. Tek katlı bir evden ibaret olan bu yerlerde eşyaların yerliyerine yerleştirilmesindeki isabet, evlerin temizliği, insanı hayretlere düşürüyor.

Göçmen mahallesinde 50 evin hepsi de Romanyalı göçmenler. 60 yaşında ihtiyar bir kadıncağızın yanına yaklaştım, kendisile konuşmağa başladım, anlatıyordu:

"— Kendi toprağımızda olduğumuzu şimdi. Anlıyorum. Hükûmet geliniminin kocasına da iş buldu. Ayda 30 lira aylık alıyor.

Bu para ile gül gibi geçiniyoruz.,,

Kafile öğretmen evlerini sıra ile dolaşıyorlar. Göçmenler kendilerine ayran ikram ediyorlar..

Tetkikler bir saattan fazla sürdü. Ve yine arabalara dönüldü. Bu sefer öğretmenler 149 mahkûmun çalıştığı cezaevini , ıslahhaneyi görmeğe gidiyorlardı.

CEZAEVİNDE

Edirne Sarayiçi mevkiinde 18 bin dönüm arazi üzerinde kurulan cezaevi, yarım milyon lira sarfile vücuda getirilmiş iki katlı bir binadır. Cezaevine girecek mahkûmlar adliye müfettişleri tarafından müddeiumumilikten sorularak tesbit edilmektedir. Buraya ancak ıslahı nefsetmiş olanlar getiriliyor. Türlü işlerde çalıştırılıyor, günde 25 kuruş ücret veriliyor. Bu paranın 18 kuruşu mahkemeye mahsu edildikten sonra geriye kalan 7 kuruş kendi hesaplarına biriktiriliyor. Mahkûmlar istedikleri vakit dışarıya çıkabiliyorlar, kendilerine dayak, disiplin yerine telkin ve sevgi ile muka bele ediliyor.

Öğretmenler Selimiye önünde

Burada yaşıyan mahkûmlar ıslahı hal ettikleri taktirde tahliye edilmektedir.

Cezaevini geziyoruz. Kunduracılık, terzilik ve ziraat işleri çalışmaları birer birer tetkik ediliyor. Buğday deposuna 180 bin kilo buğday istoku duruyor. Yemek masalarındaki mu şambaların üzerinde bir çizgi bile yok. Cezaevinin dershanesi de çok enteresan! Mahkûmlar burada üç ayda okuma yazmayı öğreniyorlar.

Vakit hayli ilerlemişti. Öğretmenler cezaevinden ayrıldılar. Uzakta cezaevinin çiftliğinde de çalışmalar göze çarpıyor. Arabalar az sonra okulun yolunu tuttu.

Gece de öğretmenler şerefine belediye bahçesinde bir garden parti verildi.

* * *

Ertesi günkü gezi Karaağaçtaki egitmen kursuna tahsis edilmişti. Eğitmen kursunun çalışmalarını ayrı bir yazıda göreceğiz.

* * *

İstanbul öğretmenlerinin yurt tanıma gezilerinin ilki olan Edirne gezisi büyük bir alâka ile karşılandı.

Öğretmenlerin de faydalandığı muhakkaktır. Gelecek yıllarda bu gezilerin bütün Anadolu vilâyetlerine teşmil edilmesi, bilhassa öğretmenlerin yurt tanımaları üzerindeki bilgi ve ihtisaslarını arttırması talebelerin daha iyi yetişmesi noktasından büyük bir rolü olduğu inkâr edilmez hakikatlerdendir.

Çocuğunuzu hangi okula vereceksiniz?

Gedikli Erbaş okulu

Okul Kasımpaşadadır. Bu okula denizde ve her iklimde hizmete elverişli olarlar alınır. Okula alınacak çocukların:

A — İlk tahsil diploması almış bulunmaları,

B — Beden kabiliyetleri talimatname hükümlerine göre uygun olması,

C — İyi karakter sahibi olması,

D — Deniz gedikli erbaşı olduktan sonra 12 yıl hizmet edeceklerine dair noterden bir taahhüt senedi vermeleri lâzımdır.

Yaş tayininde vücudun şekli gözönünde bulundurulur.

Kayıt işleri 1 temmuzdan 15 ağustosa kadar devam eder. İstanbul dışından gelen ve bu şartları taşıyan talebeler, alınma işinin sonuna kadar okulda doyurulur ve yatırılır.

Çıkış imtihanında en çok numara alan ve değerleri direktörün başkanlığındaki idare ve öğretmenlerce seçilen iki kişi, deniz subayı olmak üzere deniz lisesine, beş kişi de askerî sanat lisesine alınır.

ŞEHİR İÇİNDE

Orta tedrisat kadrosu

Pazartesi bakanlıkta mühim bir toplantı var

Bursa vilâyetinin orta tedrisat vaziyetini tetkik etmek üzere Bursaya giden orta tedrisat direktörü Bay Avni tekrar şehrimize dönmüştür.

Bursa vilâyetinin yalnız Bursa lisesi kısmında çift tedrisat usulü tatbik edilecek ve yeni modern bir binada bulunan Bursa ilk mektebinin ilk kısım talebesi öğleden önce yarım tedrisat yaparak öğleden sonra okulu orta okul talebesine terkedecektir.

Bu suretle burada yarım tedrisat yapan bir orta okul da kurulmuş olacaktır.

Diğer, Bursa orta okullarına da şube ilâve etmek suretile ihtiyaç önlenmiş olacaktır.

Bay Avni, önümüzdeki hafta içerisinde orta tedrisat kadrosu hazırlıklarile meşgul olmak üzere Ankaraya dönecektir.

Ayın on beşinde Ankarada Kültür Bakanı Bay Saffet Arıkanın iştirakile bir toplantı yapılacaktır. Toplantıda orta tedrisat kadrosu tesbit edilecek ve icap eden nakiller yapılacaktır.

Bu yıl orta tedrisat kadrosunda geçen yıllara nisbeten fazla nakil yoktur. İdarî ve sıhhî sebeplerle nakilleri yapılacak öğretmenlerin vaziyetleri ve yeni okulları tesbit edilecek, elde mevcut yeni mezunlara vazife verilecektir.

Bu yıl öğretmenlere yapılacak tebligatın her yıldan erken olması için azamî gayret edilmektedir.

Kadro 25 ağustosa kadar tebliğ edilecek ve yeni öğretmenler bir eylûlden itibaren yeni memuriyetlerine hareket ederek maaşlarını oradan alacaklardır.

Halkevi spor salonu

Eminönü halkevinin spor salonu inşasına ait plân Nafıa Bakanlığı tarafından tasdik edilerek dün partiye gönderilmiştir.

Vali, halkevi plânı ile bizzat meşgul olmakta, üzerinde bazı tetkikler yapmaktadır.

Yeni çocuk bahçeleri

Daimî çocuk bahçelerinin yerlerini tesbit etmekle meşgul komisyon, Eyüpteki bahçeden başka Ramide de bir bahçe bulmuştur.

Samatyada ve Fatihteki Nakşidil kütüphanesi önünde bir çocuk bahçesi vücude getirilmek üzere çalışılmaktadır.

Bir anne kaybolmuş çocuğunu arıyor

Bundan bir sene evvel Vakfıkebir Çıkatoz köyünden 15 yaşında esmer, üst dudağı ameliyatla dikilmiş kara gözlü Mustafa ortadan kaybolmuştur.

Bu yüzden biz zavallı yoksul ana ve babası tecennün etmiş vaziyete düştük. Aramalara rağmen bulunmadı. İstanbul cihetlerine gitmesi çok muhtemeldir.

Haberini verene yegâne malım olan 50 lira kıymetindeki tarlamı satarak 50 lirayı mükâfaten hemen vereceğimi aile namusumuz üzerine temin ederim.

Adresi: Vakfıkebir, Çikatoz köyünden Nebi oğullarından Havva Güzen

Gaip Mustafa validesi Havva . Ali Güzen

İntihap defterleri

Yeni belediye ve mebus seçimi hazırlıklarına devam edilmektedir. Üsküdar ve havalisinde intihap işlerine ait defterler tanzim edilmiştir.

İki kısım defter vücude getirmiş, defterlerin birine intihap etmek hakkını haiz olanlar, diğer defterde de hem intihap edilmek ve hem de intihap etmek hakkını haiz olanların adları bulunacaktır.

Lise ve orta okullarda

imtihan ve kayıd kabul günleri tesbit edildi

Kültür Bakanlığı lise ve orta okulların yeni talebe kayıt ve kabul zamanlarile ikmal imtihanlarının başlama ve bitme zamanlarını tesbit ederek bütün vilâyetlere bildirmiştir.

Lise ve ortaokullara 22 ağustostan itibaren yeni talebe kaydına başlanacaktır.

Lise ve ortaokullar üçüncü sınıfları imtihanlarına bir eylülde başlanarak 9 eylüle kadar bitirilecektir.

Bitirme imtihanına tâbi olmıyan lise ve ortaokulların birinci ve ikinci sınıfların ikmal imtihanlarına 3 eylülde başlanacak, 17 eylüle kadar devam edecektir.

Lise olgunluk imtihanları da 9 eylülde başlayıp 19 eylülde bitecektir.

Erkek öğretmen okulları da ikmal imtihanlarına 7 eylülde başlıyacaklardır. Orta ve liselerde namzet kaydına yirmi eylülde son verilecek, dersler üç birinciteşrinde başlıyacaktır.

Parasız yatılı talebe alınma müsabaka imtihanı bir eylülden 3 eylüle kadar sürecektir.

Gümrüklerde yeni nakiller

Gümrük ve inhisarlar vekâletince görülen lüzum üzerine İstanbul ve İzmir gümrüklerinde çalışan memurlardan bir kısmının yerleri değiştirilmiştir.

Bu cümleden olarak, İzmir gümrük başmüdürlüğü kimyagerlerinden Salâhaddin Uras İstanbul gümrük başmüdürlüğü kimyagerliğine, İstanbul gümrük başmüdürlüğü kimyageri Cevdet Erbatur İzmir gümrük başmüdürlüğü kimyagerliğine becayiş ettirilmiştir.

Bundan başka İstanbul gümrükleri muayene memuru Rıza Akbay, İstanbul gümrükleri manifesto memurluğuna, Ankara tetkik müdürlüğü tetkik memuru Ziya Tanıl, İstanbul gümrükleri başmüdürlüğü anbar memurluğuna, İstanbul gümrükleri anbar memuru Mustafa Anıt anbar memurluğuna, İstanbul gümrükleri muhafaza memuru Rıza Akbay İzmir ithalât gümrükleri manifesto memurluğuna, İstanbul gümrükleri başmüdürlüğü manifesto memuru Zeki Uzuncuoğlu Ankara gümrük müdürlüğü manifesto memurluğuna, Konya gümrük başmüdürlüğünden açıkta kalan İsmail Hakkı, İstanbul gümrükleri başmüdürlüğü memurluğuna, Ankara gümrük müdürlüğü manifesto memuru İrfan Onat İstanbul gümrükleri başmüdürlüğü manifesto memurluğuna becayiş edilmişlerdir.

Göçmen nakli 20 Ağustosa kaldı

Göçmen nakliyatına ağustosun 15 inden itibaren başlanması takarrür etmişken, bazı noksanların yeniden meydana çıkması üzerine nakliyata 20 ağustostan sonra başlanacaktır.

Aldığımız malûmata göre, bu sene Bulgaristan ve Romanyadan memleketimize 20 bin göçmen getirilecektir.

Çimento fabrikatörlerinin toplantısı

Müttehit Çimento fabrikaları umumî heyeti, dün Agopyan hanında fevkalâde olarak bir içtima yapacaktı. Etibank tarafından çimento fabrikalarının satın alınmasile alâkadar olan bu toplantı, heyeti umumiyenin ekseriyeti gelmediğinden 20 eylûle tehir edilmiştir.

Ziraat kongresi

Görülen lüzumi üzerine gelecek yıla bırakılmış olan büyük ziraat kongresi için yeniden hazırlıklara başlanmıştır.

Ziraat kongresi için bütün ticaret odalarından ve Türkofis şubelerinden yeniden bazı raporlar istendiğinden bu hususta icap eden tetkiklerin yapılmasına başlanmıştır.

Top oynarken kavga

Bir çocuk arkadaşını bıçakla yaraladı

Şişlide Meşrutiyet caddesinde ekmek fabrikası sokağında oturan Kemal ve Abidin isminde iki çocuk top oynarlarken, aralarında kavga çıkmış, Kemal Abidini bıçakla sol kolundan yaralamıştır.

BACAĞI KIRILDI — Tekirdağ iskelesinde Mehmedin hanımda oturan Şabanın dört yaşındaki oğlu Şerefe Halilin çift beygirli arabası çarpmış, çocuğun sol bacağı kırılmıştır. Eşref hastaneye kaldırılmıştır.

İŞ YÜZÜNDEN KAVGA — Gazlı çeşmede Hamam sokağında Smoilin kösele fabrikasında çalışan Mustafa ile Haydar arasında iş yüzünden kavga çıkmış, Haydar bıçakla Mustafayı ellerinden yaralamıştır.

Yeni kültür direktörlüğü

İstanbul ilk tedrisat şef ispekteri Şevki Erksan Zonguldak kültür direktörlüğüne ve yine ilk tedrisat ispekterlerinden Hürrem Arman Denizli vilâyeti kültür direktörlüğüne tayin edilmişlerdir.

Her iki ispekter de kültür muhitinde tanınmış değerli şahsiyetlerdir. Yeni vazifelerinde muvaffakıyetler temenni ederiz.

Hususî otomobiller hakkında yeni bir karar

Yabancı ve azlık okullarında olduğu gibi Türk hususî okullarına Kültür Bakanlığı tarafından resmî surette birer yardirektörün tayin edilmesi hususunda tetkikler yapılmaktadır. Tetkikler yakın zamanda ikmal edilecek ve yardirektörler ders senesi başından itibaren çalışmağa başlıyacaklardır.

Tayyare piyangosu

Tayyare piyangosu dün sabah çekilerek bitirilmiştir.

On beş bin lira 24303 numaraya çıkmıştır. Sonları (03) le nihayetlenen bütün numaralar ikişer lira amorti alacaklardır.

Elli bin lirayı kazananlar arasında Alacada tahrirat kâtibi Kâzım 1857 numaralı taksi sahibi Ahmet, Aynalıçeşmede Zeki vardır.

Tarlabaşında 12 numarada oturan Todoriye on iki bin, Bursada Selimiye mahallesinde 41 numarada sakin İsmail, Yıldızda polis mektebi muamelât şefi Cemal de on bin liralık biletin talihlilerindendir.

Hapishane hakkında karar pazartesiye

Türk Tarih Kurumu azalarından saylav Yusuf Ziya, Şemsettin, Muzaffer ve eski eserleri koruma cemiyeti azaları ve müddeiumumiden müteşekkil heyet dün adliye sarayının bulunduğu yere giderek iki saat süren bir tetkikat yapmışlardır.

Binanın yıkılması hakkındaki karar pazartesi günü valinin riyaseti altında toplanacak olan komisyonda verilecektir.

Eminönündeki istimlâk

Eminönü meydanının açılma işine devam edilmektedir. Caddenin genişliği on iki metre olacaktır. Balıkpazarı cihetine düşen binaların da istimlâk işine başlanmıştır. Buranın cadde kısmı, diğer cadde gibi ayni büyüklükte olacaktır.

Maktu fiyat

Bütün yiyecek şeylerde tatbik edilmesi istenen maktu fiyat kanununun tatbiki etrafında belediye iktisat işleri direktörünün başkanlığı altındaki heyet, bir kontrol programı vücude getirmektedir. Programın esası hazırlanmaktadır. Yakında ilbaylığa verilecektir.

DERSİMLİ KIZ

No.26 Yazan: Niyazı Ahmet

Seyit Rıza şunu demek istiyordu: Cebrail isterse İstanbula gitsin, Adnanın birinci karısını bulup kaçırsın ve sonra öldürsün..

Cebrailin ikinci karısı Alhatun ile Adnan mahkeme heyetinden ayrıldıktan sonra Danaburan köyü hududundan çıkmadılar. Alhatun yeni kocasını hiçbir eve de götüremezdi, çünkü şeytana uymuş ve namussuz damgası vurulmuştu kendisine.

Adnan tehlikenin büyüdüğünü anlıyordu. Cebrailin kendisini sağ bırakmasına imkân yoktu. Belki köy hudutları içinde de önüne çıkıp öldürecekti. Alhatuna:

— Niçin öyle söyledin dedi. Ben seninle evlenmedim, ki.. Konuşmamıştık bile.

— Öyle söylemek lâzımdı.

— Niçin?

— Çünkü seni kurtarmak lâzımdı. Ben öyle söylemeseydim seni öldürürlerdi.

— Beni kurtarmakla ne kazandın?. Kocandan ayrıldın. Şimdi ne yapacağız. Cebrail arkamızı bırakmaz.

— O birşey yapamaz, Gülçubuk onu bırakmıyor.

— Nasıl bırakmıyor. Gülçubuk nerededir?

— Sen görmedin. Orada idi. Hepsini dinledi.

Ama bize bir silâh lâzım. Şimdi gidip evimden alacağım. Çabuk gidelim. Cebrail gelmeden.

Her ikisi de koşuyorlardı. Köye yaklaştıkları vakit Adnan bekledi. Alhatun eve koştu, elinde bir tüfek, bir de bohça vardı. Adnana evvelâ bohçayı gösterdi:

— Bunun içinde elbise var. Onları giy, seni çabuk tanımazlar. Dedi.

Adnan, Dersim erkeklerinin kendisine ne kadar düşmansa kadınlarının da o derece dost olduklarını, hayatını kurtarmak için yaptıkları fedakârlıktan anlıyordu. Fakat bunun sebebi ne idi? Niçin bütün Dersimli kadınlar onu bu kadar koruyorlardı? İşte buna aklı ermiyordu.

Yalnız her şeyin Gülçubuktan çıktığını anlıyordu.

Dersimli kıyafeti Adnana yakışmış olacak, Alhatun memnun ve mütebessimdi:

— Şimdi gideceğiz..

— Nereye?

— Gülçubuğun söylediği yere...

— Gelecek mi?.

— Gelecek ya.. Kendisi söyledi.

Hemen bir saat kadar yürüdüler. Yüksek bir tepenin kayalıkları arasındaki bir mağaraya girdiler. Burası büyük bir kayanın oyuğu idi. Oturdukları yerden her taraf görülüyordu.

İçinde yanyana oturdular, Adnan:

— Alhatun, dedi. Sana birşey soracağım amma doğru söyle.

— Söylerim, Adnan Bey..

— Amma Munzurun başı için söyle..

Alhatun yerinden sıçradı. Kendisini tehdit eden, öldürmek istiyen birinin önünden kaçmak ister gibi, ellerini yüzüne kapadı:

— Niçin söylemiyorsun. Benden sana hiç bir fenalık gelmez.

— Çok fena yaptınız, Adnan Bey..

— Ne yaptım ki, bana söyleyeceklerini kimseye söylemem.

Alhatun, Adnanın gözlerinin içine baktı. Mühim bir şeye karar veriyor gibi, yüzünün bazı çizgilerini oynattı:

— Alkadın işte onun için kendini öldürdü, dedi.

— Ne için?.

— Bildiklerini sana söylediği için..

— Alkadın..

Adnan sonunu getiremedi, "o bana birşey söylememişti,, diyecekti. Fakat söyliyemedi. O vakit onların şüphesini arttıracaktı. Halbuki Alkadının ölümü ebediyen meçhul kalacaktı. Bunu kimse, Adnandan başka kimse bilmiyecekti. Zaten Adnan söylese de belki inanmıyacaklardı.

— Alkadına çok mu acıdın?.

— Yazık oldu ona..

— Güzel kızdı.

Adnanın içi gene kanamıştı. Neden se ona çok acıyordu. İçinde Alkadının bir yeri vardı.

Adnan, o anda Alhatuna sorduğu suali de unuttu. Genç Dersimli kızın hatırasile kendini unuttu.

Aradan çok geçmemişti. Alhatun:

— Bak, dedi, karşıdan biri geliyor.

— Erkek..

— Kimbilir ne oldu?

— Ne olabilir?..

— Gülçubuk gelecekti. Bize geliyorsa bir güçlük oldu.

Adam doğru bulundukları mağaraya geliyordu.

— Burayı nereden biliyor?.

— Biz her yeri biliriz. Her yerin adı var.

Adam geliyor, koşuyordu. Ve o kadar süratle koşuyordu, ki bir süvari ancak onun kadar çabuk gelebilirdi.

Alhatun, Dersimliyi mağaraya yaklaşmadan karşıladı:

Ancak birkaç kelime konuşmuşlardı. Alkadın telâşla döndü:

— Adnan Bey dedi, Cebrail Gülçubuğu kaçırmış, onu kurtaralım.

— Nereye kaçırmış?.

— Kimse bilmiyor. Arar buluruz. Gülçubuğu kurtarmak lâzım. O seviyordu. Bak sana söylememiştim. Söylemiyecektim. Yemin verdim, gene söylemiyordum, o seviyor onu... Kurtarmazsak fena olur.

— Kimi seviyor?.

— Bilmiyor musun?.. Gülçubuk Kâzımı seviyor.

— Kâzımı mı?.

Adnan, Alhatunla yakalandıktan sonra Cebrail ile arkadaşları tarafından götürülürken bile o kadar fena olmamıştı. Demek bütün bu katlandığı meşakkat, ölüm tehlikeleri hep boş tu. Gülçubuk kendisini sevmiyordu.

— Alhatun, sahi mi söylüyorsun? Gülçubuk Kâzımı seviyor mu?.

— Çok, seviyor Adnan Bey.

— Haydi öyle ise onu kurtarmıya gidelim.

(Arkası var)

Öğretmenler ailesinde bir kayıp

İstanbul öğretmenleri yardım cemiyetinden:

Cibali orta okulu tarih - Coğrafya öğretmeni İzzet Arını maalesef aramızdan ebediyen kaybettik. Kederli ailesine ve sayın arkadaşlara taziyetlerimizi sunarız.

Göz Hekimi
Dr. Murad Rami Aydın
Taksim, Talimane, Tarlabaşı
Cad. Urfa Apt. Tel: 41553

Tayyare Piyangosunun dünkü keşidesinde kazanan numaralar

Listede kazanan numaraların ikramiyelerini Eminönünde Tekkollu Cemal gişesi derhal ödeyecektir.

No.	Lira.	No.	Lira.	No.	Lira.	No.	Lira.	No.	Lira.	No.	Lira.	No.	Lira.
41	30	641	100	237	50	505	100	527	100	27030	50	946	50
323	50	799	50	271	50	524	50	548	50	97	30	322263	50
332	50	815	200	297	50	597	100	585	500	114	30	314	30
435	30	913	30	366	30	622	50	613	50	165	500	359	30
489	30	970	50	429	30	734	30	895	200	243	30	485	50
632	50	6137	50	533	50	754	30	953	50	275	50	486	30
717	30	306	50	568	50	864	30	23003	100	307	200	513	30
771	50	359	50	653	50	913	50	90	50	312	100	642	100
893	500	389	30	810	30	941	50	118	500	502	30	698	500
971	30	498	30	12057	30	9996	50	137	30	504	30	828	50
991	30	503	500	662	30	17029	30	158	200	677	200	832	30
1062	50	615	30	66	30	201	30	286	30	679	200	912	500
148	500	640	30	102	50	253	100	287	30	742	500	33048	30
299	500	657	500	106	50	302	30	336	50	760	50	66	30
303	200	697	30	131	30	357	30	343	30	837	100	78	50
410	30	848	30	211	30	460	50	451	30	881	500	163	30
558	50	897	50	287	30	539	30	573	30	785	30	255	50
682	50	8062	50	314	100	568	30	627	30	364	30	282	30
716	30	110	50	326	30	588	30	656	100	374	50	399	50
754	30	184	50	349	30	648	500	696	100	519	50	594	30
838	50	235	30	362	30	876	50	720	30	550	100	283	30
844	50	274	30	497	50	18122	200	776	30	689	30	466	30
923	30	286	30	518	30	153	500	859	30	780	50	609	500
2167	30	406	30	578	30	236	50	24029	30	781	30	646	50
211	30	485	200	597	30	237	30	150	05	892	30	670	100
249	50	601	30	820	30	298	50	169	50	100	30	726	30
259	100	717	500	831	30	351	30	196	50	180	50	761	50
355	50	749	30	865	30	484	30	226	50	298	50	842	30
411	100	772	50	914	50	485	30	274	30	316	50	889	50
470	30	803	30	987	30	485	30	277	50	324	30	956	50
552	30	874	200	992	50	503	50	328	50	337	50	35222	50
645	50	912	30	13035	30	508	500	353	3000	991	30	224	50
658	30	973	30	203	50	518	30	387	50	97	30	266	30
689	30	991	30	245	30	704	200	388	30	28054	30	524	200
721	30	8040	30	340	50	798	100	442	500	64	30	538	50
760	50	98	1000	462	50	880	50	464	50	254	50	471	50
806	30	167	50	518	500	968	30	546	500	289	50	416	50
886	50	187	50	562	30	19080	50	653	30	164	30	270	50
110	30	189	50	675	30	210	30	684	30	29130	30	303	15000
996	50	211	500	804	500	216	100	780	30	294	50	512	50
3107	30	237	30	822	30	359	200	875	50	370	200	645	100
145	100	268	500	892	30	420	30	937	50	517	30	761	30
248	100	307	30	9993	30	511	100	979	30	526	30	843	500
193	50	492	30	14195	50	732	30	25134	50	574	30	516	100
297	30	584	30	199	500	916	30	138	30	599	30	891	50
416	30	593	50	422	50	20000	200	151	100	697	50	895	50
429	200	705	50	525	30	11	500	160	30	745	30	988	100
435	30	9066	30	564	500	61	200	289	30	895	30	80	50
533	50	192	200	580	500	216	50	313	50	954	50	84	50
547	50	207	30	585	30	2999	30	342	30	30040	200	199	50
580	30	290	500	672	50	322	100	368	50	93	500	352	500
595	100	308	100	753	50	553	30	432	50	116	30	949	50
637	30	356	30	826	30	671	50	581	30	164	50	37007	50
667	50	353	200	920	50	724	30	644	100	172	100	44	100
680	100	480	30	932	30	971	50	699	50	218	20	131	50
721	50	552	100	833	50	21054	100	840	50	226	30	196	500
7333	30	613	50	15056	500	115	50	926	200	233	30	335	100
893	30	698	100	68	30	134	50	927	30	313	50	461	50
4077	500	707	50	83	500	137	50	971	200	411	30	546	200
235	500	716	30	130	30	156	100	988	30	494	200	980	500
341	50	733	200	167	30	174	30	999	30	624	50	71	50
586	30	816	30	202	500	377	50	26247	30	638	200	90	50
640	30	834	30	266	50	392	50	250	500	703	200	107	50
643	30	857	200	277	30	581	50	272	30	715	30	132	50
766	30	875	30	290	30	601	30	287	10000	735	30	298	500
788	50	881	50	304	30	727	30	340	30	856	30	593	100
810	100	10149	30	411	50	757	30	336	30	875	50	190	100
823	200	169	500	431	30	888	30	352	30	932	50	564	100
843	50	254	30	446	30	913	100	361	50	31030	200	821	500
982	50	294	30	500	30	925	50	422	30	108	30	886	500
992	30	369	30	613	50	935	50	472	500	136	200	449	50
5044	100	412	30	741	30	953	100	497	30	295	30	167	50
132	30	466	30	814	50	22059	30	513	30	320	100	122	50
149	30	480	30	646	200	90	100	518	30	479	500	941	50
183	50	544	30	851	30	128	100	562	50	543	50	664	50
230	30	686	30	987	50	185	30	602	200	610	30	755	30
271	30	729	50	16093	30	191	100	631	30	751	30	865	30
300	30	730	200	133	30	308	30	847	30	827	500	952	30
377	500	772	200	210	500	348	100	785	200	832	30	962	30
449	50	835	30	240	30	399	50	841	100	853	50	992	03
455	30	971	30	265	50	404	200	881	100	874	50	39010	30
619	50	11076	30	305	500	459	30	906	30	901	30	46	30

YER YÜZÜNÜN En güzel kızları

Yazan: Cen Rol — Tefrika No. 3

Yeryüzünün tanınmış gazetecilerinden Cen Rol; Avrupadan Amerikaya ilk defa gelirken, bindiği transatlantik, Bremerhafenden kalktıktan biraz sonra, Amerikanın milyonerlerinden Mr. N. P. D. nin kızlarından Ms. D. ile bir rastgelişle tanışıyor. Sonra Nevyorkta, bir dostuna, bu akşam üzeri bu kızın kendisini otelinden alıp babasının evine götüreceğini söylüyor ve "yarın gene görüşmek üzere!?...." ondan ayrılıyor. Sonradan yazdığı "Yeryüzünün en zengin kızları" serisine bu kadarını başlangıç yapan Cen Rol; şimdi devamla, o akşamı anlatıyor:

Genç Mis D. Kendisini beklediğim otelimin holüne fırtınada rüzgâr gibi girdi. Orada duran otel direktörü, anlaşılan kendisini derhal tanımış olacak ki, Misin önünde yerlere kadar eğildi. Başka bir çok kimsenin de kendisini tanıdığı anlaşılıyordu. Çünkü, okudukları gazeteleri indirerek, hepsi de bakışlarını bu genç kızın üzerinde birleştirdiler ve ben, onun yanı sıra holden geçip te çıkılacak yere doğru yürürken, otel direktörü şimdi benim önümde de yerlere kadar eğilmekten geri kalmadı; halinden, benim hesabımı yükseltmeğe kat'î karar verdiği besbelliydi.

Yağmur dinmişti. Mis D. nin bizzat sürdüğü açık bir otomobile yanyana yerleşmiştik. Arkadaşi tek kişilik yerde oturan gri elbiseli bir adam gözlerini derhal üzerime dikerek, beni süratle gözden geçirmişti, bu kadar, bu adam başkaca benimle meşgul olmadı. Hareket eder etmez, Mis D. ye bir parça esrarengiz tesir bırakan bu zatın kim olduğunu sorunca, milyoner kızı, şu cevabı verdi:

— Tabiî detektif!

— Detektif mi? Benim yüzümden beni göz hapsinde bulundurmak maksadile bir polis hafiyesi mi?

Mis D., neşelendi ve şöyle izah etti:

— Böyle bir maksat tevehhüm etmeyiniz. Babam onu, benim çalınmamama dikkat etmek üzere para ile tutmuştur!

— Hiç sizi çalmağa teşebbüs edildiği vâki oldu mu?

— Üç kere!..

Mis D., kısaca bir cevap vererek, Hudson nehri üzerinden geçiren Vaşington köprüsüne doğru, otomobile elegan bir kavis çizdirdi. Ben etrafıma göz gezdirdim. Nevyork, şimdi arkamdaydı ve Hudson nehrinin öte kıyısına henüz erişmiştik ki, şehir, gerimizde büsbütün gözden kayboluverdi. Ağaçların yukarısından arada sırada kat kat evlerin damları yükselen güzel parklar, ormanlar arasından geçiyorduk. Hudson nehri, sağımızda kalmıştı. Her halde, ağaçlar arasından nehir seçilmiyordu. Esasen, sağımızın ağaçlardan başka boy boy duvarlar da sıralanıyorlu. Bu duvarlar, eski zaman surları gibi diş dişti; hakikaten diş diş, ancak bu yerler, dikenli tellerle birbirlerine bağlanarak aralarındaki açıklıklar kısmen kapatılmıştı ve sur şeklindeki duvarların romantik cazibesi böylelikle giderilmişti.

Mis, D., otomobili gayet süratle ve buna rağmen de arızaya uğramadan sürmekle, maharetini gösteriyordu. Derin derin nefes alıyordum. Çünkü buralarda hava, Nevyork üzerinde ağırlaşan tabakanın zıddına, mükemmeldi. Güzel, itina ile bakılmış orman, şoseyi sağlı, sollu ihatalıyordu. Milyoner villâlarının bu ormanda saklı oldukları seziliyordu; hattâ saraylarına götüren hiyabanlar bile göze çarpmıyordu. Evlerine âdeta gizlî yollardan soklabiliniyordu.

(Devamı var)

Korku Yatağı

Yazan: **Edgar Vallas** Çeviren; **H. M.**

No.58

Olga dışarı çıkıncaya kadar, Rider olduğu yerde kaldı. Sonra otelin şimdi bomboş bulunan salonuna girdi.

Burada birkaç gün evvel, dizlerinin üzerinde bir resimli gazete olduğu halde kızarmış ekmeğini yiyerek çayını içtiği zamandanberi aradan, sanki bir ebediyet geçmişti. Vukuagelen korkunç ve maceralı hâdiselerin ardından, o gün, ona o kadar uzak geliyordu.

Salon yarı aydınlıktı ve eskiden burada yaşamış olan insanların ağlayan ve titreyen hayaletlerile dolu gibiydi. Gözyaşları evi!... Burası hakikaten bir macera, hüzün, gözyaşları ve korku yatağı idi. Vaktile bu binanın içerisinde bugünkünden kimbilir daha ne kadar korkunç hâdiseler olmuş, ve kimbilir daha ne acı gözyaşları dökülmüştü!

Rider, salonun, tahta bir pervaz çevrilmiş olan duvarının yanına kadar gitti. Hotling denen haydudun kendisini öldürmek maksadiyle attığı bıçağın bıraktığı izi eliyle yokladı.

Bütün hatıraları canlanıyordu.

Derken birdenbire altındaki döşeme sallanmağa başladı. Elektrikler söndü. Otelin altındaki oyuk arazinin sarsılması yüzünden elektrik tellerinin koptuğu ve bozulduğu anlaşılıyordu.

Rider koridora koştu. Tam dışarı çıkıyordu; Olganın dileğini hatırladı.

Riderin lâmbası hâlâ boynunda takılı idi. Onu yaktı ve merdivenin altındaki büyük kasanın yanına giderek kilidi anahtar deliğine sokmağa savaştı.

Fakat o esnada koskoca bina, ileri ve geriye doğru öyle sallandı ki tıpkı sarhoş bir adamı andırıyordu. Camlar kırıldı. Bir takım dolaplar devrildi. Rider, az daha vazifesini göremeden oteli terkedecekti.

Bir lâhza ortalığa yeniden sükûnet gelince, anahtarı birdenbire kasanın deliğine soktu.

Kilidi çevirdi. Kasanın büyük kapısı açıldı, birdenbire Margrit, Riderin kolları arasına düştü!...

XXI

Rider, yarı baygın bir halde bulunan kızı ve mevzuubahis olan kutuyu aldıktan sonra kasa korkunç bir gürültü ile yıkılıp çöktü.

Onun yerinde muazzam bir boşluk hasıl oldu.

Rider Margriti bütün kuvvetiyle kavrıyarak otelden dışarı doğru koşmağa başladı.

İleriden kendisini çağıran bir ses işitiyordu. Sesin geldiği tarafa doğru yollandı.

Bir kere büyük bir çatlak üzerinde ayağı kayarak yuvarlanır gibi oldu. Kollarındaki kızı da az daha düşürüyordu.

Kendini zor tuttu. Koşuyordu. Margritin sağ olduğunu anlatan nefesleri, yüzünü yelpazeledikçe, Ridere daha çok cesaret geliyor ve bütün kuvveti adım başında yenilenerek koşuyordu.

Gürültüler, yıkılmalar, yeraltından gelen uğultular, hiç bir şey onun kulağında bir akis uyandırmayordu. O yalnız, kucağındaki kızın dünyada en çok sevdiği güzel mahlûkun soluklarını hissediyordu.

Nihayet kendini çağıran sesin sahibi ile karşı karşıya geldiler.

Bu, iri yarı bir askerdi. Margriti Riderin kollarından aldı ve bir kamyona koydu.

Rider de arkasından atlıyarak kızın yanına geçti.

Sonra tekerleklerin hızlı bir dönüşüyle yola çıktılar.

Ardında, karanlıklar içinde "Gözyaşları" çatırdılar ve gümbürtüler içinde parça parça yıkılıyor, dakikada bir açılan yeni yeni uçurumların, koynuna doğru girdapta batan bir vapur gibi yuvarlanıyordu. Derken bütün beşeriyetin gözünden ebedi-yen kayboldu.

* * * * * * * * * * *

Olga Flek, Riderin Benet sokağındaki evine davet edildiği zaman, anlattığı macera harikulâde enteresandır.

Daima iğri bir vaziyette burnunun üzerini süslemekte olan meşhur gözlüklerini atmış ve kendisine olduğundan da daha yaşlı bir adam tavrı veren favrilerini nedense kestirmiş bulunan Rider; şimdi bütün taravetini iktisap etmiş olduğu halde sükûnetle dinleyordu:

Olga:

— Evet, diyordu. Ravini'nin öldürüldüğünü sanıyorum. Fakat onu babamın arzusu üzerine odaya benim getirmiş olduğum hakkındaki kanaatiniz yanlıştır. Ravini çok seri intikal sahibi bir adamdı ve beni tanıdı... Ravini "Larms oteli" ne gelmişti, zira, — doğrusunu söyliyeyim mi — Mis Margarit ile alâkadardı.

(Devamı yarın)

Pariste

Beynelmilel bir kalpazan şebekesi yakalandı

Paris, 12 (A.A.) — Millî emniyet dairesi, uzun araştırmalardan sonra, beynelmilel tehlikeli kalpazanların faaliyetine nihayet vermeğe ve Pariste bütün memleketler bankalarının banknotların ve bu memleketlerin posta pullarını imal eden gizli büyük bir atelyeyi meydana çıkarmağa muvaffak olmuştur.

Atelyenin sahibi, Jan İliesko adında bir Romanyalıdır. Kendisi tevkif edilmiş ve bakır klişelerle beş İngiliz liralık banknotlarla, Belçika pulları ve 500 franklık fransız banknotlarını imal etmiş olduğunu itiraf eylemiştir.

Yıldönümleri:

325 sene evvel bugün

Öküz Mehmet P. mağlûp oldu

Niyazi Ahmet

Osmanlı tarihinin Öküz Mehmet Paşası, okuma yazma bilmez, fakat bir çok yararlıklar gösterdi. Padişah onu damat yapmış, yedi yaşındaki kızını ona nişanlamıştı.

Öküz Mehmet Paşa, Türk sularına akınlar yapan düşman donanmasını mahvetmek için otuz kadirga ile denize açılmıştı.

Sicilya donanması da, kuvvetli Türk donanmasını mahvetmek için tertibat almıştı.

1913 yılı 13 ağustos günü, 325 sene evvel bu gün iki taraf karşılaştılar. Fakat bu karşılaşmada düşman kuvvetli idi. Öküz Mehmet Paşa, kendi kuvvetlerinden on kadar kadirgayı ayırmış, başka yol takip ettiriyordu. Sicilya donanması, işte bu on kadirga ile karşılaşıyordu.

Türk donanması, bu âni vaziyet ve kahir üstünlük karşısında mağlûp oldu. Esir edilen bin denizci, hıristiyanlar yerine esirler küreğe bağlandı.

Bu mağlûbiyet Öküz Mehmet Paşaya, çok pahalıya mal olmuş, derhal kaptan paşalıktan azledilmişti.

Öküz Mehmet, çok zeki idi. Bir gün bir çadırda otururlarken bir öküz başını uzatmış. Herkes gülüşerek Öküz Mehmet Paşaya bakmış ve biri:

— Paşa, ne diyor? diye sormuş.

Öküz Mehmet Paşa cevap vermiş:

— Öküz diyor ki, sen de bendensin fakat şu eşeklerin arasına nasıl karıştın, demiş..

Kısa haberler

* Dün limanımıza gelen Yunan bandıralı Hellas vapuriyle şehrimize 150 seyyah gelmiştir. Seyyahlar şehre inerek tarihi anıtları, müzeleri gezmişlerdir.

* Gümrük ve inhisarlar vekâleti müsteşarı B. Adil Okuldaş dün Ankaradan şehrimize gelmiştir.

B. Adil Okuldaş İstanbulda bir müddet kalarak gümrük ve inhisar idaresinin muhtelif işleri etrafında tetkik ve teftişlerde bulunacaktır.

SPOR

İzmir muhtelit takımı

Fuar maçları için hazırlanıyor

Geçen hafta Aydın karışığını 8 - 4 yendi

İzmir, 11 (Hususî) — Gerek fuar kupası maçları dolayısile Ankara, İstanbul ve Trakya muhtelitlerile ve gerekse yine fuar münasebetile İzmire davet edilecek olan bir ecnebi futbol ekibile karşılaşacak olan muhtelit takımımız antrenmanlarına başlamıştır.

Takımımızın ilk maç egzersiz müsabakası da pazar günü Alsancak stadyomunda Aydın muhtelit takımile yaptığı maçtır.

Boğucu sıcaklar yüzünden pek tekalabalık olmıyan stadda günün ilk müsabakası İzmir B karışığı ile Doğanspor birinci takımı arasında idi.

İlk kısım mütevazın bir oyundan sonra golsüz olarak berabere bitti. İkinci devrede Doğansporlular vaziyetin yarattığı bir vaziyetten istifade ederek üçüncü dakikada ilk gollerini attılar.

12 inci dakikada muhtelit soldan aktı, Mahmut fena bir çıkışla kalesini boş bıraktı ve Sabri bundan istifade ederek muhtelitin beraberlik sayısını çıkardı.

Muhtelitin bu golünden sonra Doğanspor tekrar hakimiyeti ele aldı ve birbiri üzerine 7 korner ve bir firikik kazandı. Fakat istifade edemedi, oyun da biraz sonra 1 - 1 berabere bitti.

Bu müsabakadan sonra Aydın ve İzmir muhtelitleri sahaya çıktılar. Antrenör Herresin hakemliği ile başlıyan maça takımlar şu şekilde dizildiler:

Aydın muhteliti:

Fikret, Zihni, İsmail, Nurullah, Muhterem, Hüsnü, Turgut, Hamdi, Habip, Enver, Songur.

İzmirin muhteliti:

Hilmi, Ali, Rasim, Adil, Enver, Hakkı, Ömer, Fuat, Sait, Kemal.

İzmir rüzgârı aleyhine alarak oyuna girdiği halde ilk dakikalarda akınlarla Aydın müdafaasını karıştırdı ve 5 inci dakikada Ömerin ayağından ilk golünü kazandı.

Bu golden sonra biraz toplanan Aydınlılar oyunu mütevazin bir şekle soktularsa da bu da uzun sürmeden 15 inci dakikadan sonra İzmir takımı tekrar ağır basmağa başladı ve 19 uncu dakikada İzmir bir entbol kazandı. Topa hafif bir vuruşla Fuadın ayağına geçirdi. Fuat bunu vole ile gole tahvil etti.

Bu golü, 23 ve 25 inci dakikalarda iki korner takip etti, fakat bu korner ler de semere vermeden geçti.

Bu arada iki taraf da bir hayli fırsat kaçırdılar. Nihayet Sait, şahsî gayretile götürdüğü topu kendisinden daha müsait pozisyonda olan Fuada geçirdi. O da üçüncü İzmir golünü attı. Bunun akabında Fuat dördüncü sayıyı da kayda muvaffak oldu.

Devrenin son dakikalarında Aydın sağ açığı da yaptığı şahsî bir akın sonunda takımının ikinci golünü yaptı. İlk devre de böylece 4 — 2 Aydın karışığının aleyhine bitti.

İKİNCİ DEVRE

İkinci devre Izmirin birbiri üzerine tevali eden akınlarile başladı. Ve beşinci ve dokuzuncu dakikalarda biri Saidin, diğeri de penaltıdan Hakkının ayağından iki gol daha kazandı. 15 inci dakikada Aydın lehine korner oldu. Aydın soliçi İzmir kalesi önüne düşürülen topu vole ile karşıladı, Hilmi plojonla kurtardı. Aydın takımı gol yemesine rağmen futbol noktai nazarından İzmirden daha iyi oynuyor ve fakat akınları semere vermiyordu. 20 inci dakikada İzmir bir korner kazandı. Top ayaktan ayağa dolaştı. Sait yakaladı ve topu 7 inci defa olarak Aydın kalesine soktu.

25 inci dakikada Aydın bir favul kazandı. Muhterem topu İzmir kalesine havale etti. Aydın soliçi yetişerek kafa ile takımına üçüncü golü hediye etti. Fakat 3 dakika sonra Sait önündeki müdafileri atlatarak İzmirin 8 inci golünü çıkardı. 35 inci dakikada Aydın, kornerden 4 üncü defa olarak topu İzmir kalesine soktu.

Oyun, Aydın takımının üstünlüğü altında, fakat vaziyet değişmeden 8 — 4 İzmir karışığının galibiyetile neticelendi.

Tehlike

Yazan: **Sidney Horler** — 1 — Çeviren: **Hikmet Münir**

O gece bir aşk gecesiydi. Güzellik ve sihir tatlı bir musiki gibi mehtaplı gece havasını dolduruyordu. Atlas denizi üzerinde yüzen büyük transatlantik seyyar bir cennet gibi idi.

Geminin balo verilen salonundan çıkıp ta güvertenin parmaklığından pırıl pırıl sulara bakmakta olan Meri Brandel transatlantiğin harikulâde oynak bir fokstrot çalan orkestrasına ayak uyduran çiftlerin "Şsşşt, Şsşşt,, diye çıkardığı sesleri işitiyordu.

Meri, o gece dansetmek istemiyordu. On dakika önce, muhteşem İmperantor transatlantiğinin lüks dekorasyonlarile süslü dans salonundan çıkmasının da sebebi bu idi. O gece içinde yalnızlık hissediyor ve bu hisse uygun yaşamak üzere yalnız başına kalmak istiyordu.

Omuzlarında küçük bir kap ve başı şapkasız olduğu halde, gecenin güzelliğine dalmış düşünüyordu.

Ne güzel bir gece idi Yarabbi... Üç gün evvel Nevyorktan ayrılalıberi yoldaydılar. Atlas denizinin ortalarında bulunuyorlardı. Mevsim yazdı.

Üç buçuk gün sonra İngiltereye varacaktılar. Bu Meri'nin Amerikadan Avrupaya ilk seyahati idi. Bu seyahat arzusu haftalarca onu meşgul etmişti.

Bir milyonerin kızı olarak, Meri, bir çok diğer zengin Amerikan kızlarının yaptığını yapmamıştı. Yani hemen kendini Avrupaya atarak sonra öteki kıtalara geçip kısa bir zaman içinde bütün dünya hakkında bir fikir sahibi olmağa heves etmemişti. Bugüne kadar hayatının mühim bir kısmı, Amerikanın büyük şehirlerini gezmekle geçmiş, ve yine Amerikada bir hayli kamp hayatı geçirmişti.

Fakat, bu defa artık babası onu Avrupaya da götürmeğe razı olmuştu.

— Hay, hay sevgili kızım, demişti. Biz de, diğer arkadaşların gibi şöyle bir dolaşalım bakalım. Londra, Paris, Viyana.. bütün bu yerleri gezelim.. Nasıl hoşuna gidiyor mu?

Meri bu söz üzerine babasının boynuna atılarak yanaklarından şapır şapır öpmüştü.

Meri, babasını çok seviyordu. Babası, ona dünyada en şefkatli, en sevgili insan olarak geliyordu. Bugüne kadar hiç bir delikanlı onun kalbinde yer edememişti.

Hiç şüphesiz ki, bir çok erkek arkadaşları bulunuyordu. "Boy - Frend,, tabir ettiği bu arkadaşların hiç birisi, arkadaş hududunu aşmış, onun kalbine nüfuz edebilmiş değildirler.

Hulâsa aşk denen kuvveti hissetmemişti.

Acaba, aşk, ona bu seyahati esnasında gelecek miydi?

Bütün bu hulyalar içinde dolaşırken yanıbaşında bir ses işitti:

— Sizi yalnız bulduğuma bilseniz ne kadar memnunum!

Meri, döndü ve İmperantor gemisi içinde hoşlanmadığı yegâne yüzle karşı karşıya buldu kendisini... Bu adam, Sir Metiyu Dark idi. Elli beş yaşlarında kadar bir adam.. Fakat görünüşte daha ihtiyar gösteriyordu.

Bu akşam üzerinde bir hayli içmiş ve fazla yemiş bir sefih hali vardı.

Biraz ötede bulunduğu halde, içtiği ispirtoların kokusu Meri'ye geliyordu.

Meri, bu apansız müdahale karşısında söyliyecek söz bulamadı. Erkek devam etti.

— Nevyorktan ayrılalıdanberi, sizi yalnız bulmak için o kadar fırsat bekledim ki... Mis Meri, sizi delicesine seviyorum.

Meri Brandel, bu söz üzerine evvelâ gülmek, sonra haykırmak istedi. Bununla beraber sükûnetini muhafaza edebilecek itidalini kaybetmemiş bir sesle:

— Bundan babama bahsettiniz mi? dedi.

Sir Metiyu güldü. Fakat bu hoş bir gülüş değildi. Meri zaten hoşlanmadığı bu adamdan şimdi nefret etme derecelerine gelmişti.

— Bittâbi hayır.. dedi. Babanıza niçin bahsedeceğim? Bu sizinle benim aramda bir meseledir, Meri! Sana bir teklifte bulunacak olursam kızar mısın? Bana gücenir misin?

Meri'nin bu vaziyet karşısında ilk hareketi, hemen red cevabı vermek, herhangi bir tekliften pek çok hırslanacağını söylemek olacaktı. Fakat bir müddet sonra muziplik yapmak arzusuna kapıldı. Bu komik hali devam ettirmek üzere:

— Vaziyete bağlıdır, dedi.

— Şu halde sana o teklifi yapmağı göze alacağım. Fakat her şeyden önce sana bir şey söylemek isterim. Benim zengin ve nüfuzlu bir adam olduğumu biliyorsun değil mi?

— Evet.. Fakat benim babam da zengin ve nüfuzlu!

Meri'nin bu mukabelesi şiddetli ve yerinde olmuştu. Bunu Sir Metiyunun yüzünde hissedebiliyordunuz.

— Evet, dedi. Üç gündenberi bu vapurda bulunduğuma göre, her halde baban hakkında da bir hayli şeyler öğrendim.

Onun büyük işlerine dair malûmatım var. Baban Amerikanın en kuvvetli, nüfuzlu adamlarından biridir.

— Pek güzel.. Ben de bu hakikati size söylece bir işaret etmek istemiştim. Bana söylemek istediğiniz şey nedir acaba? **(Devamı var)**

Cak Şeri hasta

Jak Şerinin hastalanması üzerine Tekirdağlı Hüseyinin yapacağı müsabakanın geri kaldığını dün yazmıştık. Geçen pazar Kara Ali ile yaptığı müsabakadan sonra otele dönen Jak Şeri terli olarak fazla miktarda buzlu su içmiş, hastalanmış, hattâ ağzından kan gelmiştir. Bunun üzerine doktor Abravayaya gösterilmiş, tedavi altına alınmıştır.

Bundan başka Beyoğlu hastanesi dahiliye mütehassısı Necmettin Hakkı da Jak Şeriyi muayene etmiş, bir hafta kadar güreş yapmaması hakkında rapor vermiştir.

Bu yüzden güreş ancak gelecek pazar gününe kalmıştır.

Fikistür murahhasları çağırılıyor

T. S. K. İstanbul bölgesi futbol ajanlığından:

11—9—1938 tarihine müsadif pazar günü başlanacağı evvelce ilân edilmiş olan 1938 — 1939 yılı lik maçları fikstürünü tanzim etmek üzere birinci ve ikinci kümeye dahil bütün klüp murahhaslarının 15—8—938 pazartesi günü akşamı saat 16.30 da bölge merkezinde hazır bulundurulması lüzumu ehemmiyetle rica olunur.

MAHKEMELERDE

Kadın avcısı Eyüplü Halit

Dün muhakemesine başlandı

Katil suçu ile 11 sene hapiste yattıktan sonra, çıktığının daha birinci ayı geçmeden eski mesleğine dönen meşhur kadın avcısı Eyüplü Halidin duruşmasına dün asliye üçüncü ceza mahkemesinde başlanmıştır.

Dün, mahkemeye, Halidin Aksarayda rastlayıp, "seni yanıma kâtip olarak alacağım, hoşuma gittin„ sözlerile kandırıp çantasını çaldığı bayan Mediha da gelmişti. İddianame okunup sorguya çekilen Halit kendisinin kabahatsiz olduğunu ileri sürerek kısaca şöyle dedi:

— Ben vakıa sabıkalıyım, amma suçum adam öldürmektir, dolandırıcılık veya hırsızlıktan sabıkam yoktur.

Bu Mediha kadınla beraber yaşıyorduk. Bana kızdı, iftira ediyor, kendisinin çantasını falan çalmış değilim.„

Bundan sonra Eyüplü Halidin muhakemesi şahitleri çağırıp dinlenmek üzere başka bir güne bırakılmış, Eyüplü Halit de dışarı çıkarılmıştır.

Bu sırada Halit, kendisini dışarı çıkaran jandarmanın elinden kurtularak bir istida ile mahkeme salonuna dalmış ve:

masını istiyorum, demiştir. Reis Halidi de istidasını daha evvel niçin vermediğini sormuş ve ancak gelecek celsede okunabileceğini söyliyerek Halidi dışarı çıkartmıştır.

Bir ceketin başına gelenler

Dün, cürmü meşhut üçüncü sulh ceza mahkemesinde "eski bir ceketin başına gelenler„ ismi verilebilecek enteresan bir vakanın muhakemesi yapılmıştır.

Tahtakalede bir hanın bekâr odalarından birinde taşralı Durmuş ve Şükrü adında iki arkadaş oturmaktadır. Bir ay kadar evvel bunlara memleketlerinden yeni gelen Abidin adında bir arkadaşları daha katılmış ve üçü bir odada oturmağa başlamışlardır.

Fakat yeni gelen Abidin bir hafta geçmeden bir gün odada kimse bulunmadığı sırada Durmuşun ceketini çalmış ve Yenicamiye götürerek eskici Ziyaya 250 kuruşa satmıştır.

Ziya da götürüp Bitpazarında bir tellâla üç liraya devretmiş, tellâl da Nuri adında bir dükkâncıya 350 kuruşa satmıştır. Bu suretle bir hayli uzun seyahat yapan ceket, Durmuşun polise müracaatı üzerine bulunmuş ve Abidin yakalanmış, eskici Ziya, tellâl Adil ve dükkâncı Nuri ile birlikte adliyeye sevkedilerek üçüncü sulh ceza mahkemesine verilmiştir.

Abidin mahkemede suçunu tamamen itiraf etmiştir. Mahkeme kararını bugün verecektir.

Bir koca üç gün mahkûm oldu

Kasımpaşada oturan Yunus Emer, beş gün evvel karısı Fatma ile kavga etmiş ve kadın evden kaçarak komşularının evinde oturmağa başlamıştır.

Buna çok kızan Yunus Emer karısını müteaddit defalar eve çağırmış, fakat kadın dinlemeyince dün gece kafayı çekmiş, eline geçirdiği kırmızı saplı bir ekmek bıçağı ile komşusunun evine dalarak karısını istemiş, Fatmayı ölüm tehdidi savurarak bıçaklamağa kalkmıştır.

Neticede yakalanan Yunus Emer, cürmü meşhut mahkemesi tarafından 3 gün hapis cezasına mahkûm edilmiştir.

BUGÜN KALKACAK VAPURLAR

Saat	Vapurun adı	Gittiği yol
14	Trak	Mudanya
18	Mersin	Bartın
20	Ülgen	Bandırma
15	Saadet	Ayvalık

GELECEK VAPURLAR

12.30	Aksu	Karadeniz
10	Ülgen	Brtın
17.50	Sus	Mudanya
16	İzmir	İzmir
11.30	Anafarta	Mersin

KURUN

ABONE TARİFESİ

	Memleket içinde	Memleket dışında
Aylık	95	155 Krş.
3 aylık	260	425 „
6 aylık	475	820 „
Yıllık	900	1600 „

Tarifesinden Balkan Birliği için ayda otuz kuruş düşülür. Posta birliğine girmiyen yerlere ayda yetmiş beşer kuruş zammedilir.

Abone kaydını bildiren mektup ve telgraf ücretini, abone parasının posta veya banka ile yollama ücretini idare kendi üzerine alır.

Türkiyenin her posta merkezinde KURUN'a abone yazılır.

Adres değiştirme ücreti 25 kuruştur

BORSA

Ankara 12-8-938

Hizalarında yıldız işareti olanlar, üzerinde muamele görenlerdir. Rakamlar saat 12 de kapanış satış fiyatlarıdır.

ÇEKLER

Londra	6 17	Prağ	4 335
Nevyork	126 5475	Madrid	6 17
Paris	3 4475	Varşova	23 5050
Milâno	6 66	Budapeşte	24 68
Cenevre	28 9925	Bükreş	0 9275
Amsterdam	68 9375	Belgrad	2 84 5
Berlin	50 6875	Yokoham	36 02
Brüksel	21 345	Stokholm	31 81
Atina	1 13	Moskova	23 5575
Sofya	1 5225	Viyana	

İSTİKRAZLAR

1933 T. Bor I	19 15
„ „ „ II	
„ „ „ III	
Erganî İstik.	
S. Erzurum	
S. Erzurum	

Zahire Borsası

12 - 8 - 938

Buğday yumuşak	5 27,5	5 33
„ sert	5 10	5 20
„ kızılca	5 26	5 32
Arpa yemlik	4 10	4 13
Arpa Anadol	4 10	— —
Bakla	4 13	— —
Burçak	3 35	— —
Kuşyemi çuvallı	5 29	— —
Kuşyemi dökme	5 1,5	5 7
Mısır sarı	3 35	— —
Susam	18 30	— —
Yulaf	4 5	— —

Gelen			Giden		
Buğday	821	Ton	Kepek	277	Ton
Arpa	45	„	Yapak	300	„
Yapak	42	„	Tiftik	13,1/2	„
Tiftik	13	„	İç badem	2,1/2	„
Yulaf	30	„	P. pağı	41	„
Nohut	10	„	Kuşyemi	46	„

TAKVİM

13 Ağustos - 14 Ağustos
Cumartesi Pazar
8 nci ay - Gün 31

Cem.ahir 1357	17	18
Rumî Tem.1353	27	8
Hızır günü	99	100
Gün doğuşu	5 08	5 09
Güa batışı	19 15	19 14
Sabah namazı	3 32	3 22
öğle „	12 19	12 19
ikindi „	16 12	16 12
Akşam „	19 20	19 20
Yatsı „	21 02	21 02
imsak	3 07	3 02

Çizgiler:

Ses ve çocuk

Dün sabah hastaneden çıktım. Ve bu sabah, eski, harap evimin yamalı kilimlerle döşenmiş, içerisinde kırık ve çatlak bir ayna ile, bir iki iskemle bulunan odasında gözlerimi açar açmaz kulaklarımdan serin oksayışlar bırakarak geçen çocuk seslerile uyandım.

Çocuk ve ses: İşte insanı zaman zaman en tatlı hayal dünyasına kapayan iki âlem... İkisi de ileriyi, genç liği, sıhhat ve hayatı fısıldayan, iki. si de insanı kendi kendisine imrendiren varlıklar.

Çocukla ses, zaten birbirinden ayrılamaz ki... Osmanlı sosyetesinin uzun asırlar sokakta, ev ve mektepte velhâsıl her tarafta hızlı konuşmayı yasak eden meşum ve ölü ananesi, sofrada bile, konuşmıyacaksın, diye ihtarda bulunan aşık suratlı felsefesi, bugünün mekteplerinde talebe ile hocayı sarmaş, dolaş ederek birbirine bağlayan samimiyet yanında yeniden ve ne kadar hazin hüsranlarla yıkılıyor.

Sokaktaki çocukların şu durgun, kaypak ve lekesiz sesleri, gece mahalleleri döven bir bekçi sopası gibi kulaklarımdan yankılar (1) bırakarak kesik dalgalar halinde uzanıyor.

Ses, onun dış görünüşü nasıl olursa olsun, özü nihayet bir soluk alış değil midir? Konuşmak için dilimize ruh veren bu nefes, insanların asla dokunulamıyan hareketlerini teşkil etmiyor mu?

Dövüşenler, hep böyle bağıra bağıra seslene seslene vuruştular. Kavgada, iyi bildiğimiz bir mesele üzerinde en gür sesimizle konuşur ve haykırırız, insanın kendine en çok güvenir, ve en güçlü zamanında bu, dilin ve hançerenin mânalı haykırışını bir kudret diye tanımamak mümkün müdür?

Hastaneden tekrar hayata çıkarken, sessizliğin bir uğultu halinde durulttuğu kulaklarıma "ses„ in ılık didiklemeleri ruh vermiş bulunuyor.

Bir an sessiz yaşamayı düşünüyorum. Kim bilir, hayat, nasıl kof bir kütük gibi boş, bilmediğimiz bir dilin kelimeleri gibi mânasızlaşacaktı?

Bilmem her sabah ağaçların hafif çıtırtıları ile kımıldayan tomurcuklarını ve geceleyin bir diş gıcırtısı gibi ses çıkaran, kavun, karpuz bostanlarını hiç gördünüz mü? Şu şirin tabiat bile renkleri, çiçekleri, bin bir ahenk içindeki kımıldanışlarile ses veriyor. Fakat ellerinde sopalar, taş ve tenekeler olduğu halde, mahalle aralarında bağıraşarak topaç, kaydırak ve kuka oynıyan çocukların sesi içine hareket te karıştığı için mi nedir, böyle sevimli bir romanesş hava içinde duygudan kanatlarla bizi sarıyor! Bir de, bunun aksini, yani ölümle müsavi demek olan şeklini düşünüyorum:

Sessizlik en acı bir ölüm.. Aman susmayın çocuklar...

RADYO

13 - AĞUSTOS - 938 CUMARTESİ

ÖĞLE NEŞRİYATI:

Saat: 12,30 Plâkla Türk musikisi, 12,50 Havadis, 13,05 Plâkla Türk musikisi, 13,15 Orkestra konseri: Novotinden naklen, Kemal Akel idaresinde, 14,00 Son.

AKŞAM NEŞRİYATI:

Saat: 18,30 Hafif müzik: Tepebaşı Belediye bahçesinden naklen, 19,15 Konferans: Prof. Salih Murat (Fen musahabeleri), 19,55 Borsa haberleri. 20 Saat ayarı: Grenviç rasathanesinden naklen. Müzeyyen ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları. 20,40 Hava raporu. 20,43 Ömer Rıza Doğrul tarafından aapça söylev. 21 Saat ayarı, Orkestra: 1 — Puccini: Manon Lescont. 2 — Delibes: Mazurca. 3 — Rilenberg: Rossi Gnol. 4 — Pesse: Memetto. 21,30 Necmettin Rıza ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları. 22,10 Orkestra konseri: Novotniden naklen, Kemal Akel idaresinde. 22,50 Son haberler ve ertesi günün programı. 23 Saat ayarı, son.

Kuruna abune olunuz ve ediniz

Güzel sanatlar akademisinde

Sovyet artistik fotoğraf sergisi açıldı

Sovyet sefiri Türkçe bir nutuk söyledi

Dün güzel sanatlar akademisinde nefis bir fotoğraf sergisi açılmıştır. Bu günden itibaren herkese dühuliyesiz olarak açık bulunan bu sergi, Sovyet sanatkârlarının çektiği muhtelif mevzularda artistik fotoğraflarla doludur ve gayet güzel tanzim edilmiştir.

Sergi, en kuvvetli fotoğrafcıları toplamaktan ziyade, Sovyet fotoğraf seviyesini göstermektedir. Eserlerde başlıca göze çarpan şey, teknik sadeliği ve sıhhattir.

Başta İstanbul valisi B. Muhittin Üstündağ olmak üzere şehrimizin tanınmış bütün güzel sanatlar mensuplarını davetlileri arasına toplayan bu cazip sergiyi, Sovyet Rusyanın Ankara büyük elçisi B. Terentiev açtı ve bu açılış Türk — Sovyet münasebetlerinde ilk defa olarak tesadüf edilen tarihî bir hâdisenin kaydine vesile oldu. Zira, bir Sovyet sefiri, türkçe olarak hitabede bulundu.

Dilimizi sureti hususiyede etüt etmiş olan B. Terentiev alkışlarla karşılanan türkçe nutkunda dedi ki:

"Sayın bayanlar, baylar.

Sovyet Sosyalist cümhuriyetleri birliğinin yabancı memleketlerle kültür münasebetleri idamé "Voks„ cemiyetile Türk Güzel Sanatlar akademisi tarafından tertip edilen ve bu gün açılan Sovyet artistik fotoğraf sergisi, iki dost ve komşu memleket olan Sovyetler Birliği ile Türkiye Cümhuriyetini bir çok senelerdenberi birleştiren kültür münasebetlerinin inkişaf sahasında ileriye atılmış mühim bir adım teşkil etmektedir.

Moskova ve İstanbulda mütekabilen Türk ve Sovyet resim sergilerinin teşkilinden sonra, bu gün de, realiteyi en objektif ve en sadık bir tarzda aksettiren fotoğraf sergisinin açılış töreninde bulunuyoruz.

Yüksek nazarınıza arzedilen 250 fotografik kolleksiyon, Türkiye dostları olan S. S. C. B. milletlerinin hayatını günü gününe ve yakından takip eden 60 Sovyet fotoraf sanatkârının eseridir. Ümit ediyorum ki, bu sergi Türk ziyaretçilerinin Sovyetler Birliği milletleri hayatlarının muhtelif tecellilerini taşımalarına bir dereceye kadar yardım edecektir.

Bu sergi, memleketlerimiz arasındaki kültür münasebetlerinin ilk safhası olmadığı gibi son safhası da olmayacağına eminim. Bu fırsattan istifade ederek serginin teşkili işinde kıymetli yardımlarını takdir ettiğimiz akademinin personeline ve bilhassa direktör B. Burhan Topraga derin teşekkürlerimi sunarım.„

Sovyet büyük elçisinin ardından güzel sanatlar akademisi direktörü B. Burhan Toprak kısa bir hitabede bulunarak, serginin tahakkukunda âmil olan sefir ve başkonsolosa akademi namına tahassüslerini bildirdikten sonra, ezcümle demiştir ki:

"Zaman geçtikçe terakki eden teknik mükemmeliyet ile instantane'lerin harikulâdeliği ile gözün görmediğini göstermeğe ve yahut gözün başka türlü gördüğünü daha cazip ve hususî şekillerde göstermeğe muvaffak olan fotoğraf sanatinin dost Sovyet memleketlerinde son seneler içindeki yeni hamlelerini ve yeni temayüllerini bildirmek hususunda bu sergi, halkımız için son derece faydalı olacaktır.„

Objektif ve teknik mükemmeliyet, prise de vue'lerdeki anlayış, ışıkların tevziindeki isabet, kompozisyon ve sanatkârane retuşlardaki ifade bakımından cidden büyük bir temayüz gösteren bu fotoğraf sergisinin, her türlü kültür mübadelesi gibi ve belki daha fazla olarak dost iki milleti birbirine daha iyi anlatarak sevdirmekte büyük bir rol oynayacağında hiç şüphe yoktur. „

Sergide İgnatoviç'in (Üzümlü kız) isimli eseri, yine onun (Çocuk bahçesinde) adlı bir diğer resmi ve Türkiye Sovyet futbol maçının fotoğrafı çok calibi dikkattir.

Serginin en kuvvetli portrelerinden biri de (Avcı kazak) isimli fotoğraftır.

Fridman'ın (Köyde öğle yemeği), Rozenbanm'ın (Tayyare atlayışı), ve bazı Kırım şairlerinin fotoğrafları alâka ile seyredilmektedir.

Sergi, bunlardan başka, bir çok diğer güzel sanat örneklerile doludur.

Dün, açılış töreninden sonra akademi direktörü B. Burhan Toprak, Sovyet sefiri B. Terentiev, başkonsolos Georgievski ve matbuat mümessili B. Mayzel davetlileri çay ve müteakiben şampanya ile izaz etmiştir.

Selânik ve Belgrat panayırları hazırlığı

Ankara, 12 (Telefonla) — Memleketimiz namına Belgrat ve Selânik panayırlarına iştirak edileceğini evvelce bildirmiştim.

Bu hususa ait hazırlıkları Türkofis tamamlamıştır. Heyetimiz de bir kaç güne kadar hareket edecektir.

Selânikte evvelce inşa edilmiş bir Türk pavyonu mevcut bulunmaktadır. Belgraddaki sergi için de güzel bir pavyon inşa olunmaktadır. Bina ay sonlarına doğru bitmiş olacaktır.

Askerî Şûranın toplantıları

Ankara, 12 (Telefonla) — Askerî Şûra birkaç gündenberi toplantılarına devam etmekte ve millî müdafaayı alâkadar eden bir çok işleri tetkik eylemektedir.

Devlet Şûrasında tayinler

Ankara, 12 (Telefonla) — Devlet Şûrası mazbata kalemi müdürlüğüne muavin Celil Berkman, bundan açık kalan yere ve diğer muavinliğe Arif Hikmet Yamaner ve Ziya Önen terfian tayin edildiler.

Kayseride asrî mezbaha inşası başlıyor

Ankara, 11 (Telefonla) — Aldığım malûmata göre Kayseri belediyesinin fennî mezbaha yaptırmak hususundaki faaliyeti sona ermiştir. Mezbaha her türlü modern ve sıhhî şartları haiz bulunacak ve bugüne kadar gayri sıhhî yerlerde yapılmakta olan pastırma ve suçuklar burada imal edilecek ve hayvan kesimi burada yapılacaktır.

Mezbahanın inşası iki yüz bin liraya çıkacak ve bunun yüz bin lirası Belediyeler Bankasından istikraz suretle temin edilecektir. Projeler Nafıa Vekâletince tasdik edilmiştir. İstikraz muamelesi de Dahiliye Vekâletince tetkik edilmektedir.

Mahallî idareler şube müdürleri

Ankara, 11 (Telefonla) — Arapkir kaymakamı Hami, Nevşehir kaymakamı M. Kemalpaşa, Kâmil Fuat mahallî idareler şube müdürlüklerine tayin edilmişler ve vazifelerine başlamışlardır.

Sıhhat müdürleri arasında

Ankara, 11 (Telefonla) — Antalya sıhhat müdürü Hamza Gökten İspartaya, İsparta sıhhat müdürü Murat Dinçer Antalyaya, Konya sıhhat müdürü Şahap Akın Trabzona naklen tayin edilmişlerdir.

Italya, Macaristan, Yunanistanla ticaret müzakereleri

İtalyadan, Macaristandan birer heyet geliyor; Yunanistana bir heyetimiz gidiyor

Ankara, 12 (Telefonla) — Ticaret ve tediye anlaşmaları için müzakerelerde bulunmak üzere İtalyadan, salâhiyettar zevattan mürekkep bir heyet eylûl başında Türkiyeye gelecektir.

Yunanistanla da ticaret ve tediye anlaşmaları müzakerelerine eylûlün on beşinden sonra başlanacak ve bunun için Atinaya bir heyet gidecektir. Bundan başka Türkofis reisi Burhan Zihninin Macaristanda bulunduğu sıralarda alâkadar makamlarla yaptığı temaslar neticesinde takarrür ettiği veçhile birinci teşrin başlarında ticaret ve tediye anlaşmaları müzakerelerini yapmak üzere Macaristandan bir heyet gelecektir.

Bu müzakerelere bir zemin teşkil etmek üzere eylûl başlarına doğru pamuk mıntakalarımızı ve istihsal şartlarımızı görmek üzere bir teknisiyen gelecektir.

Yapılacak anlaşmanın pamuk mahsullerimizin, derilerimizin vesair maddelerimizin Macaristana ihracatını tezyit ve tevsi edecek esasları ihtiva edeceği anlaşılmaktadır.

Bağcılar, bahçıvanlar, zıraat işçilerinin vergi muafiyetleri

Ankara, 12 (Telefonla) — Maliye Vekâleti alâkadarlara gönderdiği bir tamimde bağcılar, bahçıvanlar, ziraat işlerinde ve bahçelerde çalışan işçilerle makinistleri hakkında kazanç, iktisadî buhran, muvazene ve hava kuvvetlerine yardım vergileri kanunlarile mevzu muafiyet hükümlerinin ne suretle tatbik edileceğini izah etmiştir.

Kazanç vergisi muafiyeti şu şekilde olacaktır:

161 seri numaralı kazanç umumî tebliğindeki tarife nazaran hizmet erbabı vaziyetinde çalışanların kadro unvanları ve iştigal nevileri, bağcılık, bahçıvanlık, ziraat ve bahçe işçiliği ve makinistliği olsa dahi bu gibiler kanunun 3 üncü maddesinin 10 uncu fıkrasında yazılı muafiyetten istifade ettirilmiyecekler, yani mezkûr 10 uncu fıkradaki muafiyet hizmet erbabı zümresine dahil olmayıp serbest bir surette faaliyette bulunan bağcı, bahçıvan, ziraat işlerinde ve bahçelerde çalışanlarla makinistlerine münhasır kalacaktır.

Muvazene, buhran ve hava kuvvetlerine yardım vergileri muafiyeti de şu şekildedir. Bu vergiler yalnız hizmet erbabının istihkakları üzerine vazedilmiş olduğundan muafiyetin taallûk ettiği mükellef zümreleri bakımından bir tefrik yapılmasına mahal ve sebep olmıyacak yani muafiyetten istifade edecek olanlar mezkûr kanunların mevzuuna giren hizmet erbabı zümresinden ibaret olacaktır. Binaenaleyh ziraî işlerde çalışan işçi ve rençberlerin ücretleri nereden verilirse verilsin ve kendisi kadro dahilinde bulunsun bulunmasın ziraî işlerde istihdam edilmek şartile yukarda zikredilen iktisadî buhran, müvazene ve hava kuvvetlerine yardım vergilerinden muaf bulunmaktadır.

Sovyet - Japon

Askerî mümessilleri dün iki defa ihtilâflı meseleleri görüştüler

Moskova, 12 (A.A.) — Tas ajansı bildiriyor:

Sovyetler birliği ile Japonya arasındaki anlaşmanın tatbik mevkiine girmesi üzerine, Hasangölü civarındaki askerî harekâta, 11 ağustosta mahallî saatla saat 13,30 da nihayet verilmiştir.

Kıtaların mevzilerini tesbit için, iki taraf askerî mümessilleri arasındaki ilk buluşma, Zaozernaya (Çankufeng tepesinin cenubunda dün akşam vukua gelmiştir. İkinci buluşma bugün saat 12 de yapılacaktır.

Tokyo, 12 (A.A.) — Harbiye nezareti tebliğ ediyor:

Dün Sovyet arazisi üzerinde Çankufeng civarında Japon albayı Şo ile Sovyet Şark ordusu genel kurmay başkanı general Şutern arasında yapılan konferansta aşağıdaki noktalar kararlaştırılmıştır:

1 — Muhasamata nihayet veren Japon kıtaları, halen ellerinde bulunan mevzileri muhafaza edeceklerdir.

2 — Muharebe meydanlarında terkedilmiş olan cesetler, iki taraf müfrezeleri tarafından kaldırılacaktır.

3 — İki ordunun hatları, bugün öğle üstü yapılacak konferansta teyit olunacaktır.

4 — İki hükûmet yukardaki noktaları teyit eden mektuplar teati edeceklerdir.

Moskova, 12 (A.A.) — Japon kıtalarının vaziyetini tayin etmeğe memur olan her iki tarafın askerî mümessillerinden mürekkep komisyon Çankufeng sırtının cenubunda dün akşam ilk içtimaını aktetmiştir.

Cuma günü öğleden sonra ikinci bir içtima yapılacaktır.

Tokyo, 12 (A.A.) — Domei ajansı bildiriyor:

Sovyet — Japon mütarekesini müteakip Japon kuvvetleri kumandanı general, neşrettiği emri yevmide, Sovyet ordusunun cesaret ve yüksek maneviyatı hakkındaki hayranlığını ve yüzlerce tankla mücehhez muhasım tarafa mukavemet eden Japon askerleri karşısında hissettiği iftihar duygularını bildirmektedir.

Statüko, bahsine temas eden general, Japon mevzilerinin, bundan bir ay evvel muhasamattan öncekine nazaran çok iyileşmiş olduğunu kaydeylemiştir.

Sıhhiyede tayinler

Ereğli sahil sıhhiye merkezi doktoru Ali Rıza Pilemre Zonguldak sahil sıhhiye merkezi doktorluğuna, Trakya sıtma mücadelesi doktorlarından Hüseyin Ali Sunaç İğdir sıtma mücadele doktorluğuna, Anamur hükûmet doktoru Zekâi Engiz Bandırma belediye doktorluğuna, Aydın memleket hastanesi dahiliye mütehassısı Tahsin Soylu Mersin memleket hastanesi dahiliye mütehassıslığına. Maraş memleket hastanesi dahiliye mütehassısı İhsan Alın İzmir memleket hastanesi dahiliye mütehassıslığına, İzmir sahil sıhhiye merkezi doktoru Rıza Tarcan İstanbul sahil sıhhiye merkez doktorluğuna, Kayseri belediye doktoru İbrahim Tacıgölil Kayseri sıtma mücadele doktorluğuna, Bozkır hükûmet doktoru Fahri Özdemir Kastamonu merkez hükûmet doktorluğuna, Orhaneli hükûmet doktoru Rifat Yargıcı Demirköy hükûmet doktorluğuna, Alucra hükûmet doktoru Kemal Öden Bolu hükûmet doktorluğuna tayin edilmişlerdir.

ECZACILAR ARASINDA TAYİNLER

Cerrahpaşa hastanesi baş eczacısı Feridun Ersoy sıhhat ve içtimaî muavenet müfettişliğine, Haseki hastanesi eczacılarından Ahmet Fidan Cerrahpaşa hastanesi başeczacılığına, Ankara nümune hastanesi eczacılarından Haşim Özsenci mezkûr hastane baş eczacı muavinliğine tayin edilmişlerdir.

Bursa belediye kimyageri Osman Nurinin istifası kabul edilmiştir. Yozgat memleket hastanesi eczacısı Reşit Köksal başka vazifeye geçtiğinden müstafi sayılmıştır.

MÜSTAFİ SAYILAN VE İSTİFASI KABUL OLUNANLAR

Fatih belediye doktoru Celâl Kansu, Edirne markez belediye doktoru Hayrettin Biçer, Antalya memleket hastanesi dahiliye mütehassısı Adnan Atam, Fatih belediye şubesi doktoru Kâmil Şakir İlhan, Tarsus hükûmet doktoru Hüseyin Kemal Ağarkay, Kemaliye hükûmet doktoru Bahtiyar Demirağ müstafi addedilmişlerdir.

Eğil hükûmet doktoru Celâl Dengiz askere gittiğinden mezun sayılacaktır. Avanus hükûmet doktoru Nuri Günenç tekaüde sevkolunmuştur. Balıkesir sıtma mücadele doktorlarından Lemi Ergin askere gittiğinden kaydına işareti yapılmıştır.

Diğer iki tayin

Ankara, 12 (Telefonla) — Mardin sıhhat müdürü Nihat Eroğlu sıhhat müfettişliğine, Muğla sıhhat müdürü Kâzım Onur Yozgat sıhhat müdürlüğüne tayin edildiler.

İstanbul Belediyesi İlânları

Muhtelif etlere konulan toptan ve perakende azamî fiatler arasında kuzu etine de vazedilen ve 1 ağustos 1938 tarihindenberi tatbik edilmekte bulunan azamî fiatın kaldırılarak kuzu eti alım ve satımının serbest bırakılmasına karar verilmiş olduğundan 13 ağustos 1938 tarihinden itibaren toptan ve perakende kuzu eti satışının serbest olduğu alâkadarların malûmu olmak üzere ilân olunur. (B) (5407)

Vesaiti nakliye resminden olan borcundan dolayı haciz altına alınan Doç markalı ve 2241 numaralı takse otomobilinin İstanbul Şehzadebaşı Baruthane caddesi Ümit garajında 23—8—938 salı günü saat 11 de satılacağı ilân olunur. (B) (5400)

Vesaiti nakliye resminden olan borcundan dolayı haciz altında bulunan Buik markalı ve 2521 numaralı takse otomobili Yenikapıda Kanalizasyon kemerinin yanında deniz kenarında ve Mariye ait 7 numaralı evin arka cihetinde 24—8—938 çarşamba günü saat 11 de satılacağı ilân olunur. (B) (5402)

Dumlupınar Şehir yatı okulunda bulunan ve hepsine 1278 lira 20 kuruş bedel tahmin edilen 66 kalem eski ayna, battaniye, su küpü, pulluk, mintan, ceket; pantalon vesaire gibi köhne eşya satılmak üzere açık arttırmaya konulmuştur. Eşyaların listesile şartnamesi levazım müdürlüğünde görülebilir. İstekliler 2490 No. lı kanunda yazılı vesika ve 95 lira 86 kuruşluk ilk teminat makbuz veya mektubile beraber 29—8—938 pazartesi günü saat 11 de daimî encümende bulunmalıdırlar. (İ) (5406)

Devlet Demiryolları ve Limanları işletme Umum idaresi ilânları

Muhammen bedeli 5250 lira olan 300 ton çimento kapalı zarf usulile 27-8-938 cumartesi günü saat 11 de Sirkecide 9. işletme binasmda satın alınacaktır.

İsteklilerin yüzde 7.5 nisbetinde teminat ve teklif mektuplarile Nafıa ve diğer nizamî vesikaları ihtiva edecek olan kapalı zarflarını ihale saatinden bir saat evveline kadar komisyona vermeleri lâzımdır.

Şartnameler parasız olarak komisyondan verilmektedir. (5375)

İnhisarlar U. Müdürlüğünden:

I — İspirto bidonlarında kullanılmak üzere şartname ve nümuneleri mucibince 600 adet kızıl ayar musluk açık eksiltme usulile satın alınacaktır.

II — Muhammen bedeli beheri 225 kuruş hesabile 1350 lira ve muvakkat teminatı 101.25 liradır.

III — Eksiltme 29 — VIII — 938 tarihine rastlıyan pazartesi günü saat 10 da Kabataşta levazım ve mubayaat şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.

IV — Şartnameler parasız olarak her gün sözü geçen şubeden alınabilir.

V — İsteklilerin eksiltme için tayin edilen gün ve saatte yüzde 7.5 güvenme paralarile birlikte yukarda adı geçen komisyona gelmeleri ilân olunur. (5377)

Nafıa Vekâletinden:

25 - 8 - 938 tarihinde perşembe günü saat 11 de Vekâlet malzeme müdürlüğü odasında toplanan malzeme eksiltme komisyonunda 5500 lira muhammen bedelle 50 adet mühendis çadırının kapalı zarf usuliyle eksiltmesi yapılacaktır. Muvakkat teminat 412 lira 50 kuruştur.

Eksiltme şartnamesi ve teferrüatı parasız olarak malzeme müdürlüğünden alınabilir.

İsteklilerin teklif mektuplarını talimatnamesine göre vekâletten alınmış malzeme müteahhitliği vesika siyle birlikte ayni gün saat 10 a kadar komisyon reisliğine vermeleri lâzımdır. (2949) (5205)

— KURUNun kitap şeklinde roman tefriksası —

4 ŞEYTANIN KUKLALARI

başka bir istikamette.. Yahut köy de ortadan kaybolmuştur. Bakalım burada sorup kendisinden malûmat alabileceğimiz biri var mı?

Polis müfettişi, istasyonun kulübesine doğru ağır ağır yürüdü. Orada ayni zamanda istasyon memurluğunu yapan ihtiyar bir hamal görünüyordu.

Komiser Cons, kulübeye yaklaşırken müfettişinden soruyordu:

— Burada bizi, birisinin karşılaması lâzımdeğil miydi?

Müfettiş Bad sağ elinde tuttuğu küçük eski bavulu, sol eline geçirerek:

— Evet, dedi. Öyle bir tedbir almaları lâzımdı. Fakat almamışlar... İşte ihtiyarla karşı karşıya geldik. Her halde Şepton Magna köyünün nerede olduğunu o bilir.

Bad ihtiyara biraz daha yaklaşarak omuzuna dokundu. İhtiyar, donuk gözlerle ona baktı. Bad sordu:

— Şepton Magna köyüne nerden gidilir, bize söyler misiniz?

İhtiyar hamal, polis müfettişinin yüzüne bir müddet daha baktıktan sonra:

— Ne dedin? dedi.

— Köye nerden gidilir?

— Kimi soruyorsun?

Müfettiş Bad komisere dönerek:

KURUN Cep romanları serisi : 7

Şeytanın kuklaları

Tercüme eden:
H. M.

1938

T. C. ZİRAAT BANKASI

Kuruluş tarihi: 1888
Sermayesi: 100.000.000 Türk Lirası
Şube ve ajans adedi: 262
Zirai ve ticari her nevi banka muameleleri

Para biriktirenlere 28,800 lira ikramiye verecek

Ziraat Bankasında Kumbaralı ve ihbarsız Tasarruf hesaplarında en az 50 lirası bulunanlara senede 4 defa çekilecek kur'a ile aşağıdaki plâna göre ikramiye dağıtılacaktır:

4	Adet	1.000	Liralık	4.000	Lira
4	„	500	„	2.000	„
4	„	250	„	1.000	„
40	„	100	„	4.000	„
100	„	50	„	5.000	„
120	„	40	„	4.800	„
160	„	20	„	3.200	„

DİKKAT: Hesaplarındaki paralar bir sene içinde 50 liradan aşağı düşmiyenlere ikramiye çıktığı takdirde % 20 fazlasiyle verilecektir.

Kur'alar senede 4 defa, 1 Eylül, 1 Birincikânun, 1 Mart ve 1 Haziran tarihlerinde çekilecektir.

Yeni teslimat ilmühaberlerimizle

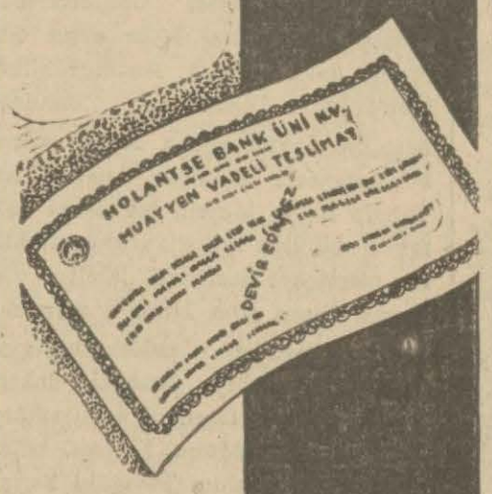

Riziko yok
Kayıp yok
Emniyet daha çok
Faiz daha çoktur

HOLANTSE BANK-ÜNİ N.V.

DENİZBANK

İstanbul şubesi müdürlüğünden:

Denizyolları Karaköy acentalığı taşındı

Galatadaki Denizbank Denizyolları Acentalığı tamirat dolayısile Denizbank İstanbul şubesine muvakkaten taşınmıştır. Yolcu ve eşya bileti almak üzere Galata rıhtımı üzerinde Denizbank İstanbul şubesi gişelerine müracaat edilmesi ilân olunur.

Telefon numaraları: Denizbank İstanbul şubesinde Acente 42497, İstanbul Acentelik şubesi 22740.

TALİHSİZLİKLERE KARŞI ÇELİK SİPER

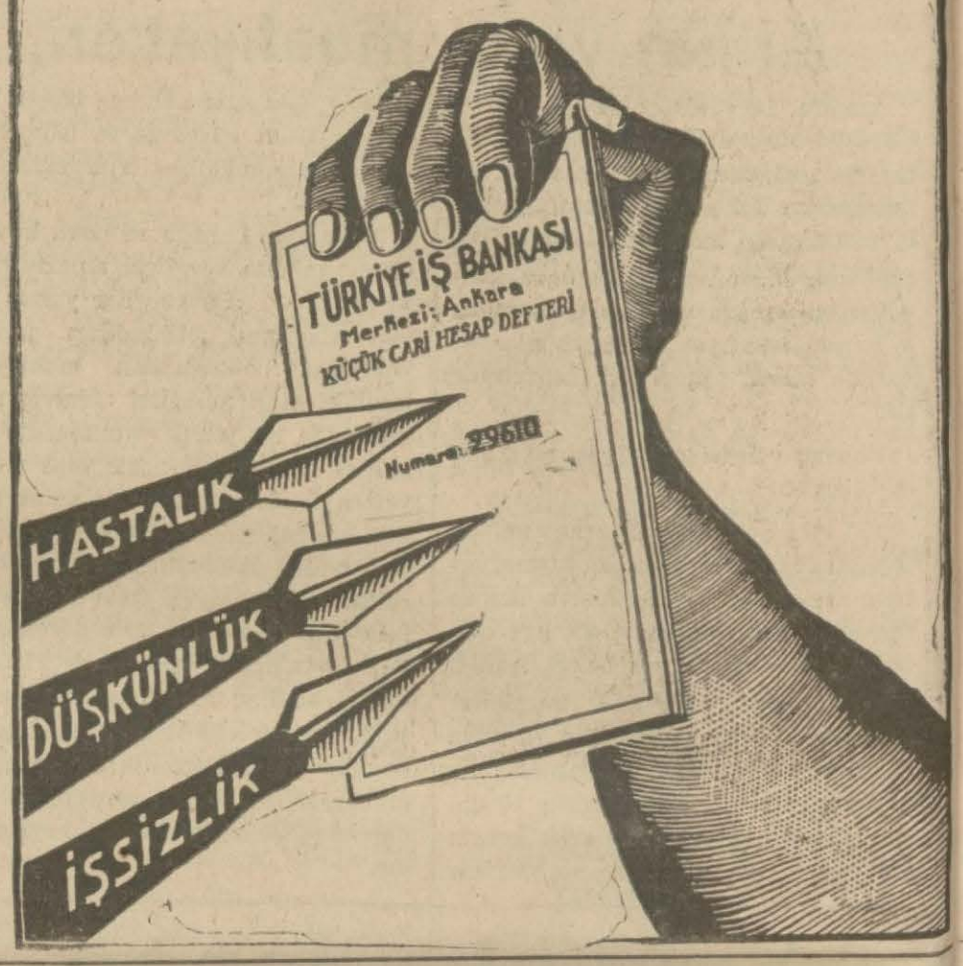

Dr. Kâmil Gören

Şişli Çocuk Hastanesi Röntgen Mütehassısı

Beyoğlu Taksim, İstiklâl Caddesi (Oskeperan Apartımanı No. 1)
Mavi köşe üstü Telefon: 40128

Pazardan başka hergün saat 15 den 19 a kadar
PORTATİF RONTGEN VARDIR.

Dr. SAADET Kâmil Gören

Emrazı İntaniye Hastanesi Röntgen mütehassısı

Kadıköy Röntgen Apartımanı No. 1 — Telefon 60149

Türkiye Şeker Fabrikaları Anonim Şirketinden

Hariçten memlekete ithal edilecek birinci parti küp ve kristal şekerini vermeğe talip olanların teklifleri 25 Ağustos perşembe günü saat onda Bahçekapıda Taşhan 42 numarada kabul edilecektir.
Şartnamesi yukarıki adresten alınabilir.

Sahibi: ASIM US Neşriyat müdürü Refik A. Sevengil

TAKSİM B. BAHÇESİ

Her akşam zengin program ile varyete, ilâveten İspanyol şantöz Marina Palmero Zuglanın Tarzanı ve akrobat numaraları.

ZAYİ

524 numaralı arabacı ehliyetnamemi zayi ettim. Yenisini çıkaracağımdan eskisinin hükmü yoktur. — *Kasımpaşa; Halil oğlu Veli.* (26440)

Kadıköy ikinci sulh hukuk hâkimliğinden:

Göztepede Demirci Faik sokağında 15 No. lu evde oturan ölü mütekait muallim Hatice Ferihanın kızı Ferihserin velâdi belâhete müptelâ olması dolayısiyle ayni evde mukim teyzesi Sudimendin vasi tayin olunduğu ilân olunur. (V. P. 2141)

Nafıa Vekâletinden:

Yüksek Mühendislere:

3077 Sayılı kanunun neşrinden evvel 1035 sayılı kanuna göre mühendis veya mimar ünvaniyle verilmiş olan diplomalarla ruhsatnameler yüksek mühendis veya yüksek mimarlık ünvaniyle verilecek ruhsatnameler hükmünde olup 3458 sayılı kanunun neşrinden itibaren en çok altı ay içinde bu mühendis ve mimarlar diploma ve ruhsatnamelerini yeni ünvanlarına göre değiştirmek mecburiyetinde bulunduklarından haiz oldukları diploma ve ruhsatnamelerle birlikte vekâletimize müracaatları ilân olunur. (514

Terzi
YAVUZ SEZEN
Paris Kadın, Erkek Terzilik Akademilerinden diplomalı.
Beyoğlu-Parmakkapı 113 Gayret apartımanı 1.

EGE TİYATROSU
Nuri Genç ve arkadaşları 13 Ağustos cumartesi akşamı Şehir mininde: (Hâkimi hükmü), Sabriye Tol ses - Azeri sazı...

— KURUNun kitap şeklinde roman tefriksaı —

Kaybolan adamlar köyü

Polis müfettişi Bad, Marley istasyonuna geldiği zaman ağır ağır trenden çıktı ve uykulu gözlerle etrafa bakmağa başladı.

Bu isatsyon pek iptidaî bir şeydi. Tahtadan bir düşemesi, küçücük bir kulübesi vardı. Büyük bir kırın ortasına kurulmuştu. Birkaç ağaç kümesi müstesna olmak üzere dört bir taraf, gözün alabildiğine açıklıktı.

Bir müddet sonra, mahzun çehresiyle komiser Cons da aşağı inerek âmirinin yanında yer aldı. Tren hareket etti.

Müfettiş Bad:

— Zannederim ki, dedi. Geleceğimiz yer burasıydı. İnşallah yanılmadık ya... Ama, etrafta köy namına bir şey göremiyorum. Sen görüyor musun?

Uzun boylu komiser başını iki yana sallıyarak:

— Hayır.. dedi. Fakat belki de aradığımız köy, ilerde şu ağaçların ardındadır.

Ve parmağiyle belirsiz bir işarette bulundu.

Müfettiş Bad iç sıkıntısı ile:

— Belki de oradadır, dedi. Belki de tamamen

Opr. Dr. Fuat Özpay
Zeynep Kâmil hastahanesi doğum ve kadın hastalıkları mütehassısı. Beşiktaş Tramvay durağı Erip Apt. Tel: 49366.

Dr. Necaeddin Atasağun
Sabahları 8,30 a kadar ve akşamları 17-20 Lâleli Tayyare Apr. 2 nci daire No. 17. Kurun ve Haber'in kuponunu getirenlerden para alınmaz. Tel: 23953

Opr. Dr. Halit Ziya Konuralp
Tıp Fakültesi 2 nci cerrahi kliniği doçenti. İstiklâl cad. Elhamra Apt. No. 1

Plâjda da moda hüküm sürüyor!

Bu sene kadınlar deniz kıyısında giydikleri elbiselerde de şık olmak arzusunda

Plâj kıyafetlerinde bilhassa bu sene sıklığa fazla kıymet verildiği görülmektedir. Güneş banyoları ve plâj hayatı ilk zamanlar, her türlü süsten uzan olarak güzeldi.

Hiç kimse, yalnız ufak bir mayo ile gizlenmiş güzel vücudünü kumlar üzerine seren bir kadında, başka bir güzellik aramıyordu. Denizlerin kızları bütün çıplaklıkları ile güzeldi.

Fakat, her şeyden bıkıldığı gibi bugün bu sade plâj kıyafetinden de artık herkes bıkmış bulunuyor. Herkes değilse bile, bilhassa kadınlar artık kumların üzerinde süssüz kıyafetle görünmekten hazzetmiyorlar.

Bugün, plâj elbiseleri arasında türlü çeşit pijama, şort ve kum roplarına tesadüf ediliyor. Bunlarda da, bütün inceliği ve havaimeşrepliği ile modayı bulmak kabildir.

Bununla beraber, plâj modalarının salon ve sokak elbisesi modalarından bambaşka kaideleri vardır. Meselâ, plâj ropları sokak elbisesinden daha uzundur, fakat akşam tuvaletinden daha kısadır. Robun uzunluğu, bu suretle, ancak aşık kemiğine kadar gelir.

Plâj roplarında yalnız ön vardır. Robun sırtı açıktır, çünkü sırtın güneşten mümkün olduğu kadar fazla istifade etmesi lâzımdır.

Şüphesiz ki, plâj roblarında kol denen bir şey de yoktur.

Son günlerde plâj ropları şort ve pijamalardan daha ziyade görülüyor.

Yazın tatil günlerinde giyilecek triko ceketler

Hattâ rop, pijama ve şort modasını ortadan kaldırmak tehlikesini bile göstermektedir.

Bununla beraber, az da görünse şortların da kendine göre modası vardır. Meselâ, pantalon ve bluzdan ibaret olan şortlarla kumaşı bu sene pike, keten veya biraz el örgüsüne benziyen pamuklulardan intihap ediliyor.

Uzun paçalı pijamalara gelince, bunların paçalarını ayak bileğinin üzerinden büzmek ve golf pantalonuna benzetmek moda olmuştur.

Yine ayni şekilde, paçası toplanmış pantalonlarla beraber şort bluzları da giyilmektedir. Bunların paçaları işlemelidir.

Bolero

Gerek akşam, gerek gündüz ropların üzerine bir bolero geçirmek bilhassa sonbahara giden modalardan biridir. Bununla beraber, yazın da çok güzel durmaktadır.

Yalnız, bu seneki modaya göre boleroların ayni kumaştan olması lâzımdır. Buna mukabil, roplar gayet sade olduğu halde boleroların fazla miktarda süslü ve işlemeli olmalarına müsaade vardır.

Kuruna

Abune olunuz ve ediniz

PARASIZDIR

Haftalık KURUN ilâvesi

Sayı: 134 — Haftalık KURUN ilâvesi — Cumartesi 13 - 8 - 938

Haftanın düşüncesi:

Ihtiyarlığı Müdafaa!

Gençliğe bayılıyoruz. Hiç şüphesiz ki, gençlik, içerisinde bayılacağımız bir çağdır.

Gençlik, hayat şerbetinin ilk ezildiği gün hissini veren ve saatlerce frididerlenmiş gibi kristal bardağının etrafı boğulu, dipdiri lezzetli, renk ve çenk içinde bir çağdır.

Fakat orta yaşlılık nihayet ihtiyarlık, gençlik hulyalarının peşinde koşmak için değil, başlı başına bir olguluk devri olmak gerekir. Onun da hakkını tanımak zevkine vara. bilmek sanatı var.

İhtiyarlaşmak istiyen bir genç seyrek görüldüğü gibi, bir genç hevesile çırpınarak komikleşen yaşlıların da azalması beklenir.

Hayatta en huzur verici hal, onun tamamını kavrayabilmektir. Gençliği yaşamalı, fakat onun müptelâsı olmamalıdır. Çünkü bu iptilâ içki gibi sarhoş ederse de, alışılan tadının sizi bırakıp gitmemesi için, hayalinize çektiğiniz ziyafeti durmaksızın yenilemeğe mecbur olursunuz. Bu ise vefasız bir işkencedir. Saçların boyanması, kaşların yolunması, deriyi kremlemek ve kendi kendini yercesine taze ve çılgın çiçeklerin ardından koşmak ne kadar devam edebilir?

Kendilerine uzun ömür mukadder olan nice insanlar bilirim ki, böyledir.

Yazan
Hikmet Münir

Sabahları yataktan kalktıkları zaman ilk işleri sihirli aynaya bakmak olur.

Orada görecekleri birinci hayal biraz buruşuk ve düşkün olsa da, az sonra bütün varlıklarına harcayacakları nihayetsiz bir emekle, bu ham maddeden en güzel işlenmiş elması çıkarabileceklerini sanırlar. Ve boyalar hazırlanır; Cımbızlar meydana çıkar, kremler, türlü türlü sabunlar, kokular, briyantinler, hattâ manikür takımları.. Çeşit çeşit kravatlar, ipekli iç çamaşırları...

Ve günün programı hazırlanarak son defa aynaya baktığı zaman, o yaramaz pinponu, bir Parisli manken kadar süs ve zarafet içinde, fakat arkasından bir sürü istihzanın günahkâr dedikodusunu sürüyerek götürürken görürsünüz.

"Günahkâr dedikodu,, diyorum. çünkü bu adamlarla alay etmekten ziyade acıyarak konuşmak lâzımdır.

Yaşlanmış, yahut yaşlanmağa yüz tutmuş insanlara inandırabilecek bir lisanla anlatmak lâzımdır ki, gençlik elden gittikten sonra bildiğimiz ve tanıdığımız gençliğin bir kopyesini olsun ayni çeşnide muhafaza edebilecegimizi sanmak, hayatın bize bıraktığı az buçuk kudreti de, tersine akıtmak istediğimiz bir nehrin girdabı içinde heba etmektir.

Bu bakımdan ,nihayet elimizde kalan şey, içerisine istediğimiz kadar şeker koymağa çalıştığımız halde asla mükemmel bir terkip olmıyan faydasız bir tortudur.

Bu tortudan esrarengiz bir mahlûl çıkarmağa uğraşacağımız yerde, ilerliyen bir yaşın olgunluk nescini tetkike koysak... Her yaşın kendine mahsus bir güzelliği, bir zevki, bir saadeti vardır. Ne mutlu bunu bulanlara!

HİKMET MÜNİR

Günlerin peşinden:

Istanbulun turizm cenneti

Fenerbahçe İstanbulun Turistik bir mevkii haline getirilecek. Bu haber bizi sevindirdi. Zira Fenerbahçe gerçekten İstanbulun Turizm cennetidir. Eski devirlerde kıymeti bilinmiyen bu yer, İstanbul turizm bölgesinin âdeta yüzük taşıdır denilebilir.

Vaktile kadın ve erkek münasebetleri şimdiki gibi serbest olmadığı zamanlarda Fenerbahçede arabalar ile devredilirmişi bazı erkekler ve serbest kadınlar bu devir esnasında karşılaşmalardan tanışmak için istifade ederlermiş. Hattâ o zaman arabadan arabaya mektub getirip götüren bir deli bile varmış. Fakat, dünya şartları değiştikten ve Fenerbahçede arabalar ile devir âdeti ortadan kalktıktan sonra İstanbulun en güzel köşesi âdeta metruk bir mesire yeri halini almıştır.

Fenerbahçede bir otel yapılması İstanbulun Turistik güzelliğini bütün dünyaya yaymak için en güzel ve en tesirli bir reklâm hizmetini görecektir.

Hasan Kumçayı

Yamyamlar

(*Baştarafı 7 incide*)

yordu. Yamyamlar, kaçacağımızı hiç akıllarına getirmiyerek, bizi bağlamamışlardı ve yanlarında götürüyorlardı.

Nehrin kenarına gelir gelmez, yerlinin işareti üzerine, derhal suya atladık...

Arkamızdan bir çığlıktır koptu!.. Bunlar, bir taraftan kızan, bir taraftan hayrette kalan yamyamların figanları idi. Fakat, bu arada bir de kadın sesi geliyordu: Bu, bizim aramızdaki kadın arkadaştı. Kendisi çok iyi yüzme bilirdi. Bu cihetten nehre atlarken onu hiç düşünmemiştik.

Fakat, zavallı Meri en arkada bulunuyordu. Hepimizin nehre atladığını gören yamyamlar onu hemen kolundan yakalamışlardı.

Ben, derhal geriye dönüp, kadıncağızı "kurtarmak" istedim. Fakat tek başıma nasıl kurtarabilecektim? Bunu o an için düşünmeyordum bile. Lâkin, gene o şeytan yerli fikrimi çeldi:

— Bir kere karşıya geçelim, dedi. Ondan sonra kadını kurtarmanın kolaymı buluruz. Siz işi bana bırakın...

Fakat, karşı sahile geçtikten sonra, bir şey yapmak mümkün olmadı. Yamyamlar, hakikaten, nehirden geçememişlerdi. Bizim bu hareketimiz onları, bilâkis korkutmuştu. Fakat, buna mukabil, civardaki bütün yamyamları çağırarak, kuvvetlenmişlerdi. Biraz sonra nehrin öbür sahilinin bir alay yamyamla dolduğunu gördük.

Bundan sonra da, artık bir daha o tarafa geçmeye cesaret edemedik. Bizim kadın arkadaş da orada kaldı...

Fakat, işin fecaati, onun yamyamlara nasıl yem olduğunu da gördük; lâkin bunu daha evvelden anlıyamamıştık.

O akşam karşı tarafta büyük bir eğlence tertip olunmuştu; ateşler yakılmış, davullar, zurnalar çalmaya başlamıştı. Yerliye sorduk:

— Adet olan bir bayram, dedi.

— Sakın bizim kadın arkadaşı pişirip yemesinler?

— Hayır, yamyamlar birkaç gün misafir etmeden hiç bir esirlerini yemezler.

Bir kere daha bu yerlinin sözlerine kanmıştık:

Ertesi sabah, yamyamların bulunduğu yeri bomboş gördük. Gene yerliye sorduk:

— Bayram sabahı hepsi uzak bir yere giderler, dedi. İsterseniz karşı tarafa geçelim; kulübelerini gezeriz, bayram yerlerini görürüz...

Acaba bizi bir tuzağa mı düşürüyordu? Buna da fazla ihtimal vermedik ve gittik.

Bunda yalan söylememişti. Hakikaten, yamyamların hiç biri meydanda yoktu. Fakat, ortada büyük bir kazan vardı. Altında, gece yanan ateşin henüz sıcak külleri.. ve etrafta bir alay insan kemikleri. Kemiklerin inceliğinden, o gece yamyamların midelerine indirdikleri şeyin hemcinsimizden bir kadın olduğunu anlamıştık.. ve bu, bizim yamyamlara esir düşen arkadaşımızdı...

Beynelmilel haydutlar

(*Baştarafı 5 incide*)

polisinin elinde birer kopya vardır. Şimdi her memleket polisi Genkins'in katilini bunlarla bulmıya çalışıyorVakıâ bu çok zor bir iş: Çünkü bulunacak olan bu izlerin sahibi değil, onu öldürendir.

"Fakat bunların yine faydalı olacağı muhakkak. Çünkü evvelâ Genkins'in oralardan geçip geçmediği anlaşılacak, bundan sonra da, eğer orada bulundu ise, haydudun kimlerle alâkalı olduğu, kimlerle görüşüp konuştuğu tesbit edilecek. Çünkü, haydudu öldüren her halde onunla bir yerde buluşmuş ve görüşmüştür...,

Genkins, diğer ismi ile O'Malli. Pariste öldürüldüğü zaman zengin bir İngiliz kadınının hususî kâtibi sıfatı ile bulunuyor ve onun evinde yaşıyordu.

Leydi Smitson, evi gezen polisiere:

— Zavallı Genkins, diyordu. Zavallı çocuk! Siz isterseniz ona haydut deyin, ister cani deyin, bence o, çalışkan bir kâtipti, iyi bir arkadaştı. Şimdi onun yerini kim dolduracak?

Leydi Smitson'a:

— Kendisini nasıl, ne vasıta ile tanıdınız? diye sordular.

İngiliz kadını hatırasını toplamağa çalışarak:

— Bilmiyorum, dedi. Bir tesadüfle karşıma çıktı. O kadar kibar, o kadar nazik ve ayni zamanda malûmatlı bir gençti ki, derhal kendisine hususî kâtibim olmasını teklif ettim. Ondan sonra da hakkımdaki fikrimi değiştirecek bir hâdise olmadı.. Kendisinden çok memnundum... Fakat, anlamıyorum, nasıl oldu da...

Leydi Smitson'un anlamadığı şey bir haydudun diğer haydutlar tarafından öldürülmüş olması idi. Ona göre, haydutlar zenginleri ve polisleri öldürürdü, haydutları da polisler...

Komiser, kadının bu saf haline hürmet ederek:

— Bazan öyle olur, madam, dedi. Haydutlar da birbirlerini öldürürler. Bilhassa beynelmilel haydutlar..

Polis zannında aldanmamıştı: Çok geçmeden Genkins — O'Malli'nin katili bulundu, bu Pavlina'nın dostu Şmit'ti.

Şmit, cinayetten sonra kaçmış, ve bir iki gün içinde ümit edilemiyecek kadar uzak bir memlekete gitmişti. Fakat, beynelmilel haydutlara karşı daima tetikte bulunan bütün dünya polisi onu derhal yakalamağa muvaffak olmuştu.

Kocalı kadın, elmasları ve..

(Baş tarafı 8 incide)

gülümseyişi buğz ifadesi belirtip:

— Hele dur sen! diye mırıldanışla, hele dur sen, çocuğum benim! Çantada cam parçalarından başka bir şey bulamayınca, gözlerin fıldır fıldır dönerek, şaşırıp kalacaksın gittiğin yerde!

Vera, zarif bir kimono giymiş olarak, kocasının odasına ayak bastı. Kocası, aynanın karşısında durmuş smokinini düzeltiyordu.

Kadın, zahiren şaşırmış, sordu şöyle bir:

— Dışarıya mı çıkıyorsun?

— Evet, klübe, sevgilim!

— Doğru ya; bugün senin klüp günündür. Ben, bunu tamamiyle unutmuştum!

Koca, sevimli bir gülümseyişle, sordu:

— Yoksa bir şey mi arzu ediyorsun?

— Şey.. muayyen bir şey değil..... Yalnız bir parça sohbet etmek istiyordum!

Erkek, kararsız, duruksadı:

— Şey.. yani evde mi kalayım?

— Hayır, hayır! Eğlenceni bozma!

Kadın, gerisin geri dönmeğe niyetlendi. Yumuşak ipek kumaş, vücudunun hatlarını oynak ve iğfal edici kıvrımlarla belli ediyordu.

Kocası, son derece hararetlendi:

— Akşamı seninle birlikte geçirmek, benim için ayni derecede bir eğlencedir! Hattâ çok daha fazla zevkli!

Vera, ona donuk bakışlarını çevirdi:

— Sahi mi?

— Elbette! O kadar nadir olarak başbaşa kalabiliyoruz ki!

Kocanın sesindeki şikâyetçi ton, karısını mütehassis etti. Müteessir, kabahatini bilir ve nadim, başını eğdi:

— Doğru! Ben sana karşı son zamanlarda biraz fena muamele ettim!

Bu hal de, o kadına pek yakışıyor, âdeta cazibesini artırıyordu.

Kocası, teselli etti:

— Etme, canım, etme! O kadar da mübalağalı derecede fena değildi muamelen! Senin gibi güzel bir kadının kaprisleri olur, tabii! Ben, bunu pekâlâ anlıyabilirim !

Vera, başını kaldırıp kocasının yüzüne baktı, tatlı bir gülümseme dudaklarını süsledi. Ferahlayışın, kendini mesut duyuşun tezahürü olan bir gülümseyiş!?.....

FRANTS PAVL

Mutat haricinde bazı usullerle:

Geçinmenin yolu!?...

Romatizmalıları arılarına sokturan İngilizle kavgalı film sahnelerinde tekme yiyen Amerikalı, bol bol para kazanıyorlar?!...

BUGÜN bir çok kişi kendisine "Maişetimi nasıl temin edeceğim?,, diye sordu mu, kendini tatmin edici bir cevap veremez. Bu noktadan müthiş üzüntü içerisinde, ağır bir yük altında bunalan bu gibi sayısı belli olmıyanlardan bazıları, bir bakıma hiç aklıma gelmiyecek şeyler düşünerek, buluşlarile geçinmenin yolunu bulmuşlardır. Çok defa zaruretin tazyikile kendilerine ilham gelenler, acayip sayılan vaziyetlerden fayda - lanmışlar, refaha kavuşmuşlardır; hattâ sadece geçinmenin yolunu bul. makla kalmayıp, servet ve şöhret sahibi olmuşlardır.

Romatizmadan rahatsız olanlara arı zehiri tavsiye edilir. Bu tavsiye. den Stori ismindeki bir İngiliz istifadeyi bilmiştir. Son derece zaruret çektiği günlerde düşünüp taşınmış ve bu düşünüşünü yerine getirmeğe sü. ratle karar vermiştir. Seyyar olarak romatizmaya karşı tedavi tatbik eden bir adam sıfatile, sırtına içi arı dolu bir kovan alarak yer yer dolaşmağa çıkmıştır. Vardığı yerlerde romatiz - malı kimlerin bulunduğunu soruştur. muş, kapılarını çalmış, kendilerini i. yileştireceğini söyliyerek tedavinin tatbikine ikna edince, onları arılarına sokturmuştur.

İngilizlerin romatizmayı tedavi u. sulü, gayetle basit ve ayni zamanda da muvaffakıyetle neticeye vardırıcıdır. Arıcı İngiliz, bir romatizmalıya rastladı ve kendisile anlaştı mı, he. men onun kolunu açtırarak, derisi ü. zerine bir arı konduruyor, hayvanı kızdırmak için uğraşıyor, arı ergeç, kızıyor ve, öç almak için olsa gerek, sokuyor. Arının bir defa iğnesini batırmasına mukabil, arıcı, yarım şilin tedavi ücreti alıyor.

Seyyar iken seyyah olan İngiliz Stori, kısa bir zaman zarfında şümullü bir sahada sempati uyandır - mıştır. Ilkbahardan sonbahara kadar, işi tamamile yolunda gitmekte - dir. Lâkin ondan sonra faaliyete ara vermesi icabı ile karşılaşıyor. Çünkü arılar, uzun kış aylarında çalışmıyor, âdetleri veçhile bu ayları dinlenmekle geçiriyorlar...

Geçinmenin yolunu böyle mutat ha. ricinde bulanlardan başka biri de Dale Jörk adlı bir Amerikalıdır. Bunun para kazanmak için başvurduğu çare, hayli elverişsizdir, can acıtıcıdır.

Kendisi, beyaz perde üzerinde yıldız diye seyredilenlerden bazılarının yerini doldurur, onları duble etmek üzere kendisine ihtiyaç vardır. Bil - hassa cinaî macera mevzulu filmlerde, zabıta filmlerinde çok ihtiyaç hâsıl olan, meşgul edilen bir adamdır. Vazifesi, film artistlerinin senaryoya göre tekme atacak, kıyasıya döverek pestilini çıkaracak adam aradıkları sahnelerin çevrilmesine sıra geldikçe, derhal ortaya atılmaktır. Tekme, yumruk, tokat, yerden yere çarpıl - mak, havaya fırlatılmak vesaire....

Meyhanede kavga sahnesi mi çevriliyor, kafasında şişe kırılacak, duvara sıkıştırılmak, merdivenden yuvarlanmak ta, cabası! O, bütün bunlara peşin peşin müsaade etmiştir. Parasını da peşin peşin alarak cebe indirmek suretile! "Aman, vazgeçtim, bir yerim incinir, hattâ daha fenası, kırılır! Uğrıyacağım kazada sakat kalırım, ihtimal ölürüm de! Ben, vaz. geçtim bu işten!,, demez, bu sahada cesareti hadsizdir, hudutsuzdur. Yıl. gınlık göstermez, kendisine bu kabil her ne yapılsa katlanır!

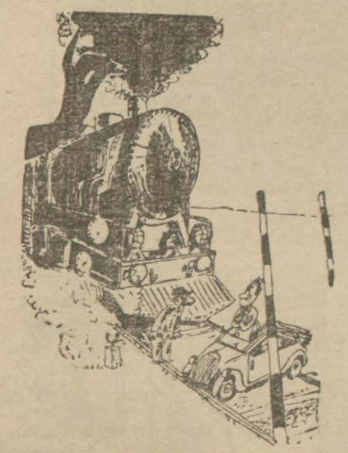

Makinist — Burada ikimizden biri fazla!

Bu arada, onun en ziyade ihtisas gösterdiği, yani bir derece artistlik de ederek seyircilerin gözlerine gö -ründüğü sahneler, boks sahneleridir. O, boksör olur, dövüşür; fakat, bu maçlarda da mutlaka dövülecek rakibinin, müthiş yumruklarını yiyerek eninde sonunda nakavt olacaktır. Bu şartla!

Film yıldızları, bu gibi sahnelerde sarsıntıya uğramaktan hoşlanmazlar. Onun için daima, kendilerini duble e. decek adama yerlerini bırakmağı gözetmeleri ve icabında sonradan teda. visi için bolca parayı seve seve göz. den çıkarmaları, şaşılacak şey değildir. Dayak yemek v. s., fedaisinin para kazanmak yüzünden hastanelik olduğu da, seyrek vâki olan bir şeydir, denilemez. Artistler, para karşılığı dayak yiyecek adamı bulduklarından, artık veryansın ederler. Oynadıkları sahnenin canlı olması için dayak yemeğe hazır adamın canını çıkarmaktan çekinmez, kendisine zerre kadar acımazlar. Acımak mı? Fakat ne diye acısınlar! Ona bu yüzden para kazandırıyorlar! Hem dövülenin itirazı, şikâyeti yok ki! Verilen parayı hakedecek, elbette! Sonra, ne kadar dövülebileceği tayin olunmadığından, daha doğrusu, ne kadar dö - vülse itiraz etmiyeceği, şikâyette bulunmıyacağı hakkında, şirketle aralarındaki mukavelenameye gayetle sarih madde konulduğundan, madde. nin hükmüne riayet edecek ve ettirilecek!

Bazı insanlar, zaruret saikasile bu gibi mutat olmıyan şekilde para kazanmağı düşünüp, yahut ta kendilerine müsait görünen bir vaziyetten istifadeye başvurup, hattâ zengin de oluyorlarsa da, bazıları da akıllarına gelen çarelere başvurmakla beraber, muvaffak olmayıp, yine zaruret içerisinde kalıyorlar. Her halde böyle mutat haricinde para kazanmalar sayılıdır.

Bu sayılı vaziyetlerden ikisini bu hafta anlattık. Başka bazılarını anlatmağı da sonraya bırakıyoruz!

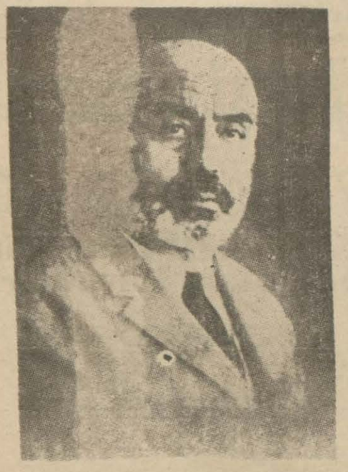

Medeniyet düşmanlığı

Yazan: Sadri Ertem

Rouseau medeniyetin sarih düşmanıdır. Gandi modern teknikle açıktan açığa mücadeledir. Şair Mehmet Akife göre medeniyet tek dişi kalmış bir canavardır.

Medeniyete karşı cephe alan bu üç adamın düşmanlıklarında müşterek bir nokta vardır:

Medeniyetten faydalanmamak!

Rouseau Fransada topraksız, sermayesiz, binaenalyeh akıl ve teknikten istifade etmesine imkân olmıyan zümrenin mümes - sili sayılabilir. Filhakika on sekizinci asrın ilerlemiş tekniği, bu tekniği izah eden ilmi ancak mahdut bir zümre için fayda verebiliyordu.

Rouseau, ilme ve akla hücum eden, medeniyeti ahlâksızlığın sebebi sayan sistemini böylece bir temele dayadı.

Gandi, hâlâ makinede şeytanın gizlendiğini sanıyor ve onu necis addediyor. Henüz Kast rejimi içinde çalkanan Hindistan için makinenin, ileri tekniki medeniyetin manası korkunç levhalar çizmekten başka birşey değildir. Fakirin saadeti çivili tahtanın sivri uçları çıktığı tarafında oturmak ve çıplak bedenine makinede dokunmuş kumaşı giymemektir.

Mehmet Akif, son cihadın son serhadinde kalmış son müslüman şairidir.

Serhadde hezimeti gözile görmüş, kalbile duymuştu.

Ona göre bu hezimet kâfir medeniyetin zaferi idi.

* * *

İşaret ettiğim üç medeniyet düşmanı tipi, medeniyeti karşılarında bir muhacim olarak gör-

Tarihî fıkralar:

Canım Hoca

Osmanlı tarihinin mühim simalarından biri de Canım Hocadır. Bu zat üç defa Kaptanı Derya olmuştu. İlk zamanlar korkunç bir korsandı, Akdenizde kazandığı şöhret, en kuvvetli düşmanlarının içini titretirdi. Hiç kimseden yılmıyor, önüne gelen donanmayı basıyordu.

Canım Hoca, doksan yaşında ölmüş ve hayatının elli senesini denizde, heyecanlı, korkunç maceralar arasında geçirmişti.

Hoca, bir gün Kadirye önlerinde yaldızlı gemisinin içinde Akdenizin ılık rüzgârını teneffüs ederek dolaşırken bir Osmanlı çektirisi görmüş, yanaşmıştı. Çektiri oğlunun idi. Fakat Hoca buna aldırmadı. Bütün tayfalara:

— Bu gece şarap içip eğlenecekseniz dedi ve parlak bir ziyafet verdi. Hepsini sarhoş ettikten sonra gözü yılmaz cesur delikanlıları kendi gemisine alarak yoluna koyuldu.

Canım Hoca, Trablusta sal - tanat kurup yaşamak niyetinde iken fırtına onu Tunus sahillerine attı. Azılı kaptan gelmişken burayı fethetmek istedi. Fakat muvaffak olamadı. Cezayire geçti. Cezayir valisi Canım Hocaya büyük bir saray tahsis etti:

— İstediğin kadar otur, ye, iç, zevk et.. dedi.

Cezayir sarayı Canım Hoca için bir zevk ve safa yeri oldu. Yedi, içti, eğlendi. Günler hep sonu gelmiyen bir neşe içinde geçiyor, korsanlık damarları uyuşuyordu. Bir gün:

— Bu olmaz, dedi. Bizim vatanımız deniz..

Ve kendini açıklara attı.

Bu esnada İstanbulda isyan çıkmıştı. Hükümet Canım Hocayı kaptanı deryalığa çağırıyordu. Macera seven hoca, derhal kabul etti ve donanmasının dümenlerini İstanbula kıvırdı.

Bu karar, Canım Hocanın için de ebedî bir acı bıraktı. Golta iken canı kadar sevdiği güzel cariyesinin, gemide sevdiği bir âşıkı ile kaçıp Palermoya gittiğini haber aldı. Bu felâket haberi, ihtiyar korsanı çıldırttı. Bütün dünyayı altüst etmek istedi. Fakat birşey yapamadı.

Anlıyordu, ki kendisini bırakan güzel kadın, güzel bir delikanlı bulmuştu. Onları ele geçirmek imkânsızdı. En iyi çare unutmaktı.

İstanbulda birçok ıslahat yaptı. Kendisini sevdirdi. Fakat aklına geleni yapıyordu. Birinci Mahmut tütün içmeği menettiği vakit o, tersanede kahve ocakları açtırıp etrafına topladığı leventlerle zevk ve safa ediyordu.

Canım Hocanın en mühim arzularından biri de Afrikada bir hükûmet elde etmekti. Bu arzusu o kadar şiddetli idi, ki her fırsatta bundan bahseder, muvaffak olacağından emin bulunduğunu söylerdi.

(Sonu 11 inci sayıfada)

mektedirler. İnsiyaki bir müdafaa hissile ona karşı durmaktadırlar.

Hayat hakkında nikbin ve mesut tahayyülleri yoktur.

Onların medeniyeti bu manada anlamalarını mazur görmek daha doğru olur. Çünkü onlar, kâh servet, kâh akıl, kâh teknik, kâh silâh faikiyeti şeklinde kendini hissettiren "Avrupa medeniyeti,, önünde mahvolmuş insanlardır.

Medeniyet bu üç adamın ruhunda bir harabenin üzerinde feryat eden baykuşdan farklı değildir.

Ya ticarî, sınaî istismar, yahut diplomatik tahakküm, yahut da askerî hücum medeniyetin bu üç adama göre üç cephesidir.

Medeniyetin pençesi varsa, bir de kalbi mevcuttur. Bu üç adam medeniyetin pençesini, gagasını görmüşlerdir. Medeniyetin kalbi daha müstesna insanlara açılmıştır. Medeniyetin fikri, ilim zihniyeti, seviyeli bir kültür hareketi medeniyetin ılık ruhunu teşkil etmektedir.

Medeniyetin ruhuna varmak, kalbine yaslanmak için onun pençesile yapılan cidalde mağlûp olmamak lâzımdır.

Mağlûp olan, bezen, Avrupa medeniyetinin kalbini elinde tutamıyacak ve onu asla iyi gün. lerin sembolü olarak tanıyamıyacaktır.

Bir medeniyete ısınmak için onun, başkalarının hesabına bir istismar vasıtası olmaması ikti. za eder.

Rouseau da, Gandi de, Mehmet Akif de medeniyetin sadece pençesile karşı karşıya gelmişlerdir.

Bir yüzüncü yıldönüm

Kahve değirmeni sesini mitralyöz sanan şair!

Vilye d-lil Adan şair Teofil Gotyenin kızını yahudi diye mi almamıştı, yoksa bir metres kızı diye mi?

Fransa, edebiyat tarihindeki büyük simalardan (Villiers de Isle-Adam) Vilye d-lil Adan'in yüzüncü doğum yıldönümünü kutlayor.

Vilye, zamanında kadri bilinmiyen, şöhreti ölümünden sonra daha fazla olan kimselerden biridir. Fransanın çok eski asilzade bir ailesine mensup bulunan Vilye d-lil Adan, sefih bir babanın oğlu idi. Servetini hesabsız bir şekilde harcıyan bu adam seksen yaşında ölürken:

— Neyse, demişti. Gözüm arkada kalmıyacak, oğluma büyük bir servet bırakıyorum.

Yanındakiler, onu müteessir etmemek için:

— Evet, demişlerdi, büyük bir servet. Elli milyon!..

— Elli milyon mu? Daha fazla! Daha fazla!..

Bu, ihtiyarın bir hayali idi. Fakat, esasen o oğluna miras olarak daha fazla hayal bırakmıştı. Vilye âdeta zaman ve mekândan dışarıda yaşamış bir adamdır. Kendisini tanıyanlar onda daima bir çocuk hali, bir çocuk saflığı bulmuşlardır. Teofil Gotyenin kızı Jüdit ona dair fıkra anlatır:

Vilye, Jüdit ile beraber, Almanyaya, Vagnerin Tribsendaki evine misafir gitmişlerdi. Şair bir gün orada, eş dost arasındaki bir toplantıda, yeni yazdığı (isyan) isimli dramını okumuştu. Şairin bil hassa inşad kuvveti çok büyüktü. Herkes heyecan içinde kalmıştı.

Bu sırada, Vilye birdenbire, oturduğu yerden kalkıyor ve odanın bir köşesindeki, Vagnerin piyanosunun üzerine sıçrıyor, oraya oturuyor...

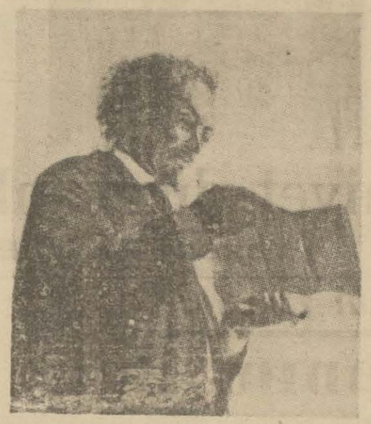

Herkes şimdi hayret ve korku içinde dir. Şair deli mi oldu?

Fakat, bu garip hareketini Vilye şu şekilde izah ediyor:

— Korkmayın, diyor, korkmayın. Bir şey yok. Bende bir kalb hastalığı vardır. Bazan içimin sıkıldığını, nefesimin darlaştığını hissederim. Doktor tavsiye etti: Böyle zamanlarda derhal yüksek bir yere çıkmam lâzım.

Vilye d-lil Adanın diğer bir (çocukluğunu) anlatırlar:

Paris ihtilâlinde ve Kommunanın kuruluşundan sonraki günlerde imiş. Bir gün şair, babasının evine misafir geliyor Sofraya oturmuşlar, yemek yiyorlar. Bu sırada birdenbire Vilye yerinden sıçrayor:

— Bakın, bakın! diyor. Dinleyin bir mitralyöz!..

Dinliyorlar ve kendilerini gülmekten alamıyorlar:

Şairin mitralyöz sesi zannettiği şey, bitişik odada kahve döven hizmetçinin çıkardığı gürültü değil mi imiş!

Vilye d-lil Adan gençliğinde Teofil Gotyenin kızı Jüdit ile çok iyi arkadaştı. Jüdit de onu çok sever ve takdir ederdi. Jüdit Gotye, yine meşhur Fransız şairi Katül Mendesin karısı idi ve az kalsın Vilyenin baldızı da olacaktı.

Vilye Teofil Gotyenin küçük kızı Estelı seviyordu ve onunla evlenmiye karar vermiş, ve hattâ nişanlanmıştı. Fakat, bir gün kararından dönen şair, Teofil Gotyeye geliyor ve:

— Ben kızınızla evlenmekten vaz geçtim, kusurumu affedin, diyor.

Buna sebeb nedir? Bazılarına göre, aşaleti ile övünen Vilye'nin, aslen yahudi olan Abraham Teofil Gotyenin kızı ile evlenmeyi kendisine yakıştıramamasıdır. Diğerlerine göre, Estel'i çok sevmekle beraber, onunla iyi geçinemiyeceğini düşünmesidir. Fakat, yakın arkadaşları onun, Estelin bir dansöz kızı olduğunu düşünerek onunla evlenmekten vaz geçtiğini zannediyorlar. Esasen Teofil Gotye bu dansözle resmen evli bile değildi.

Vilye'nin talii kendisi için başka bir kadın hazırlamıştı. Bu, komşusu olan kırk yaşlarındaki bir kadındı. Mari Dantin, şairi bir kadın aşkından ziyade bir anne sevgisi ile sevmişti. Vilye de onu sevmekte geçikmedi. Beraber yaşamağa başladılar ve bir çocukları oldu.

Vilye d-lil Adan 1889 senesinde ölmüştür. Ölümü de çok acıklı bir hikâyedir. Sefil bir hayat içinde hasta düşmüş olan şairi arkadaşları nihayet bir hastahaneye kaldırmağa muvaffak oluyorlar. Bunlar arasında Maldarme ve Huisman'ı sayabiliriz. Bilhassa Huisman şairin ölmeden evvel, Mari Dantin ile resmen evlenmesini, çocuklarının babasız kalmamasını istedi ve bunun için çok çalıştı. Nihayet Vilye, arkadaşlarının (Komodor) ismini verdikleri bu çocuğu kendi evlâdı olarak tanıdı. Babası küçük Viktoru, kendisile beraber kahveye getirdiği zaman, arkadaşları çocuğun başındaki gemici şapkasından kinaye, ona (komodor) ismini takmışlardı. Şüphesiz ki bugün onun asıl ismi gibi bu lâkabı da unutulmuştur.

— Bizim lokantanın şöhretini temin eden şey bilhassa sığır etinin lezzetidir.

— Zannetmem, lokantanızda hep öküz var...

— Şu genç kim?

— Bilmiyorum. Bir gün maçta, oyunu iyi göreyim diye omuzuna çıkmıştım. O gündenberi beni kendisile teklifsiz sanıyor, konuşmak istiyor..

Rekor Kuinmeri'de

Fransızların "Normandi„ si ile İngilizlerin "Kuin Meri„ si Amerikadan Avrupaya, Avrupadan Amerikaya her gidiş gelişinde birbirlerile müsabaka halindedirler. Süratleri arasında gayet az fark olduğu için on, on beş dakika gibi ufak bir erken varışla birbirlerinin rekorunu kırmaları mümkündür.

Son sefere kadar, gerek Avrupadan Amerikaya gidişte, gerek Amerikadan Avrupaya gelişte rekor Normandide idi. İki deniz arasındaki sürat rekoru biri İngilterede, diğeri Amerikada olan iki muayyen nokta arasında tesbit edilmiştir ve bu mesafeyi ancak garptan, şarka, yani Amerikadan Avrupaya gelişte kıran gemi Mavi kordelâyı alır.

Bu rekoru evvelâ Normandi kırarak mavi kordelâyı almıştı. Şarktan garbe gidiş rekorunu da geçen senenin ağustosundanberi yine Normandi elinde bulunduruyordu. Son defa ise, Kuin Meri, bu rekoru kırmış ve İngiltereden Amerikaya Fransız gemisinden 14 dakika daha evvel varmıştır. 2907 mil olan bu mesafeyi Kuin Meri saatte 30,99 fersah katederek 3 gün, 21 saat ve 46 dakikada almıştır.

Bununla beraber, asıl rekor garptan şarka sayıldığı için Mavi kordelâ yine Normandide kalmaktadır.

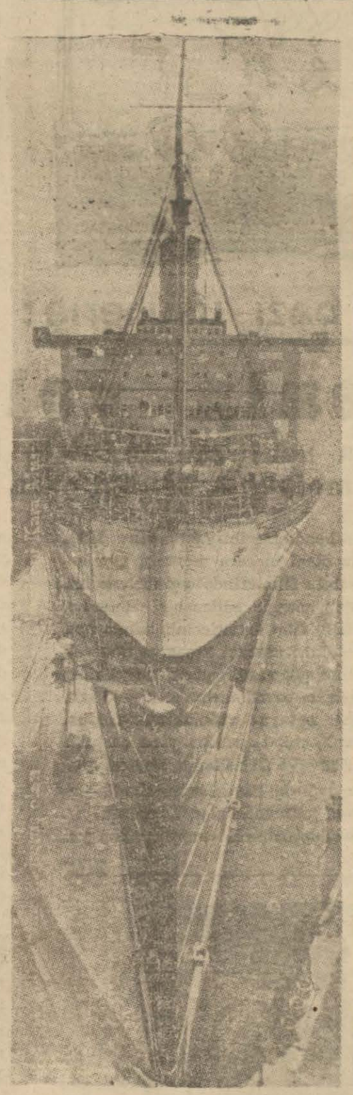

öpücük tesellisi

Hiç evlenmemiş yaşlı bir kadın, ihtiyar bir kız, polisi çağırdı:

— Şu giden delikanlıyı derhal yakalayınız; beni öpmeğe teşebbüs etti!

Polis baktı ve teselli verdi:

— Etmeyin, canım! Bırakın delikanlının peşini! O giderse, başka birisi gelir, elbette!

Boş değil?!..

Herkesle rastgele alay etmeği kafasına koyan biri, birkaç kişiye sordu:

— Ben, başaşağı durursam, bütün kanım başıma hücum eder, değil mi?

Bir alay kapanına yakalanmaktan çekinen karşısındakiler, yutkunup sustular.

Bunun üzerine, soran, başka türlü de sormağı tecrübe etti:

— Buna mukabil, ayaklarım üstünde durduğum halde, neden bütün kanım ayaklarıma hücum etmiyor, dersiniz?

Karşısındakilerden biri, şu mukabelede bulundu:

— Ayaklarınız boş değil de ondan!

Gangsterle Çiymen

Gangster, Şikogada bir parkın ağaçlık yer siperinde, miralyözü yoldan geçen Çiymene çevirmiş, şöyle ihtar ediyor:

— Eğer hareket ederseniz, kendinizi ölmüş biliniz!

Ve o, tabancasile ateş ederken, şöyle cevap veriyor:

— Saçma lâkırdı! Hareket etmem, yaşadığımın bir delilidir!

1938 senesindeyiz!?...

Bir adam, antikacı dükkânına uğramıştı. Antikacı, nadir bir eser göstererek, şöyle söyledi:

— Bu vazo, 2,000 senelikten daha ziyade eskidir!

Vazoya dikkatle bakan adam, dudak büktü:

— O kadar budala değilim; bana yutturamazsınız! Biz, ki henüz 1938 senesindeyiz, nasıl olur da bu vazo 2,000 senelikten daha ziyade eski olur!

Yakılacak adam?!

Okyanusta bir transatlantik, batıyor. Berlinli bir Alman, Her Mayer, vapurun yolcularındandır. Gürül gürül vapuru dolduran sulara bakarak, içini çekiyor:

— Ne yapayım; mukadderat böyle imiş! Halbuki ben öldükten sonra yakılmak isterdim. Ne yazık, ki vasiyetim yerine getirilemiyecek!

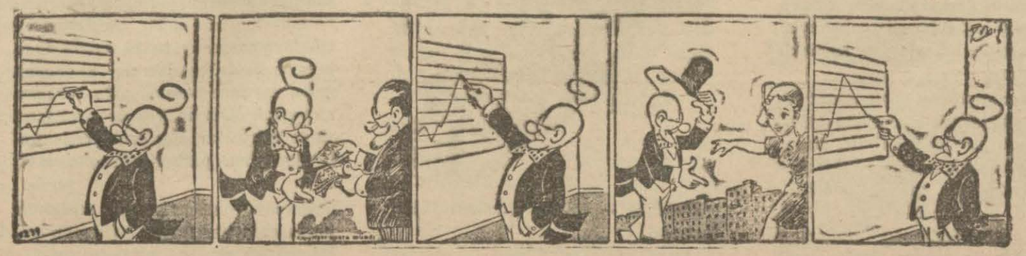

Resim ve yazı ile hâdiseler

Otomobil fiyatına tayyareler

Dünyanın en ucuz tayyaresinin tecrübesi geçen hafta Almanyada Tempelhavst, tayyare istasyonunda yapıldı. İki motörlü ve "Gota„ Go. 150 sisteminde 7.15 metre uzunluk, 2.05 metre yükseklik ve 11.8 metre genişlikte olan yeni tip tayyarenin büyük bir manevra kabiliyeti olduğu yapılan tecrübede anlaşılmıştır. Gota tayyaresi üç yolcuyu eşyalarile beraber rahat rahat taşır ve yere inmeden 1600 kilometre uçabilir.

Dört silindirli, iki motörlü olan bu yeni tayyarenin motörlerinden biri bozulsa bile tayyare yine yoluna devam edebilir. Motörler 50—53 beygir kuvvetindedir.

100 kilometrede 15 litre benzin yakan bu yeni tayyare bir otomobil fiyatına satılacaktır.

Gota'nın vasatî sürati saatte 150—180 kilometredir.

21 günde devriâlem

Alman tayyarecilerinden Hans Bertram, dünyayı hava yolları ile 21 günde devretmiştir. Tayyareci bu seyahatte dünyayı birbirine bağlayan muntazam hava yollarından istifade etmiştir.

Berlinden Bağdada Lutf Yanza tayyaresile, Bağdattan Bankoka Er E. rans tayyaresile, Bankoktan Yang-Konga, İngiliz imparatorluk hava yolunda çalışan tayyarelerle, büyük denizler üzerinden ve San Firansiskodan Nevyorka kadar Amerika hava yolları tayyaresile, Nevyorktan Berline kadar Luftyanza yolcu tayyaresile seyahat etmiştir.

Otomobil sür'at rekoru

Akdenizi çevreleyen memleketlerde bir otomobil sürat rekoru temini maksadile Jorj ve Raymon isminde iki Fransız, kadınlarile birlikte Parisin Konkort meydanından yola çıkmıştır.

Geçen sene ayni eşhas Cezayirden Konakri'ye kadar olan yolu 19 günde almıştı. Fransız otomobil klübünün kontrolu altında yapılacak bu Akdeniz sürat müsabakasını tertip edenler Marsilyadan vapura binerek Tunusa gitmiştir.

Oradan Libya, Mısır, Suriye, Lübnan, Türkiye, Bulgarya; Yugoslavya; Macaristan ve Almanya yolu ile Fransaya dönecek ve müsabaka yine Konkort meydanında ve bu ayın nihayetinden evvel bitecektir.

Avrupa nüfusu hakkında yeni bir istatistik

Fransızların neşrettiği yeni bir istatistikte, Almanya, İngiltere, Fransa ve İtalya devletlerinin nüfusu hakkında bir mukayese yapılmıştır.

Fransanın nüfusu eğer 1810 dan 1830 senesine kadar olduğu dereceden artacak olsaydı bu şehrin nüfusu 89 milyon olacak ve kilometre başına 169 kişi isabet edecekti. Fakat Fransanın nüfusu 100 senede yalnız 9 milyon artmıştır. Ayni müddet için de Almanyanın nüfusu 29 milyondan 64 milyona, İtalya 21 milyondan 41 milyona, İngiltere 15 milyondan 45 milyona çıkmıştır.

İtalya plâjlarında kadınlar bilhassa köpekle dolaşmağı tercih etmektedirler. Resimde İtalyan yıldızlarından biri bu kıyafetle gözüküyor.

Almanyada kumara karşı tedbirler

Almanyanın resmî Rayhsgezetsblat gazetesinde çıkan bir kanuna göre, poker ve emsali kumar oyunu oynıyacak olanlar hakkında şu ahkâm konulmuştur:

21 yaşına kadar kadın, erkek, bütün Alman vatandaşların oyun ve kumar namı altındaki oyunları oynamaları yasaktır. Hiçbir Alman yirmi bir yaşından yukarı da olsa kendi belediye hudutları dahilinde oyun ve kumar oynayamaz.

Babanın tayini meselesi

Fransada ve diğer demokrat memleketlerde gayri meşru çocuklar annelere bırakılır. Anne çok fakirse çocuğunu devlet terbiye eder. Almanlar gayrimeşru çocuk meselesini başka türlü halletmiştir.

Mahkemenin verdiği karar üzerine, babanın kanı, icap ederse alınarak muayene olunur. Gayrimeşru çocuk ayni kandansa, baba bu çocuğa bakıp terbiye etmeğe mecburdur. Bu türlü çocuklar babalarının mirasçısı olmak hakkına da maliktirler.

İstenoğraf ile dakikada 250 kelime

Fransada en son olarak yapılan stenograf müsabakasında Milletler cemiyeti stenografi Jinliyeteka ile Parisli olan Bayan Jermen dakikada250 kelime yazarak birinciliği kazanmıştır. Geçen seneki müsabakada Parisli bayan makine ile dakikada 89 kelime yazmıştı.

Bu suayğırı yuları insanların eline vermiş bulunuyor. Fakat bütün suayğırlarını her tarafta böyle göreceğimizi zannetmeyiniz.

Beynelmilel haydutlara karşı Polis nasıl çalışır?

Muhtelif memleketlerdeki bir çok cinayetlerde, hırsızlık ve dolandırıcılık hâdiselerinde parmağı olan veya ismi geçen Pavlina Guerta, Paris polis müdürlüğünde isticvaba çekilmişti.

— Bertram Genkins'i kim öldürdü, diye bana değil, başkalarına sormanız lâzım. Şmit'in de haberi yok..

İsticvabı yapan komiser:

— Hadi, dedi, saçma lâkırdı istemez. Boşuna da vakit kaybetmiyelim. Siz bu cinayeti müşterek işlediniz, Sen de, dostun Şmit de her şeyi biliyorsunuz. Bir gün hakikati öğreneceğiz. Hem de pek uzak değil, yakında. Katil bugün elimizden kaçmış bulunuyor.Fakat şimdilik..Çok geçmeden onu karşınıza getirir, hakikati isbat ettirebilirim. Hadi, söyle...

Pavlina, azimkâr bir sükût içinde idi. Başını sallıyor, âdeta bilmediğini, cinayet hakkında hiç bir malûmatı olmadığını değil, söyliyemiyeceğini tekrar ediyordu.

Komiser, sözüne devam etti:

— Vaziyet gayet açık bir şekilde görülüyor: Sen ve dostun Şmit "Yeni Palas oteli„nde oturuyordunuz. Halbuki cinayet dün gece bu otelde işlenmiştir. Bu, aleyhinizde ilk delil. Dahası var: Cinayeti kimin değilse bile kimlerin, yani nasıl bir haydut çetesinin işlediğini biliyoruz: Bertram Genkins'i öldüren, beynelmilel haydut teşkilâtıdır... Siz de bu teşkilâta dahilsiniz...

İthamlar, reddedilmiyecek kadar kat'î delillerle ortaya atılıyordu. Bu ağır suçlarla itham edilenlerden biri Pavlina ismindeki bu kadın, yine sükûtunu muhafaza ediyordu.

Nihayet komiser sözlerini bitirince:

— Bay komiser, dedi, benim size söyliyecek bir şeyim yok. Bu cinayette ne benim bir dahlim var, ne de dostumun...

— O halde şuna cevap verin: Genkins'i ve yahut diğer ismi ile O'Malli yi tanır mı idiniz? İsterseniz hatırlatayım: Bu adam bir çok haydutluk ve cinayet vakaları ile alâkadardır. Bazan Genkins, bazan O'Malli ismi ile ortaya çıkmıştır. Fakat daima ayni adamdır. Beynelmilel haydutlardan dünyanın en azılı haydutlarından biri. Bu gün öldürüldü. Kim öldürdü? Farzedelim ki onu bilmiyorsunuz. Yalnız kendisini tanır mı idiniz, tanımaz mı idiniz, onu söyleyin?

KADIN BAYILDI!

Bu anda beklenilmiyen bir hâdise oldu;

Komiserin karşısında, sandalyada oturan kadın, birdenbire önüne kapandı:

— Aman, dedi, bana bir fenalık geliyor.. Su verin..

Pavlina, oturduğu sandalyadan yere düşmüş, kalıp gibi uzanmıştı. Bayılmış mı idi? Yoksa bir kalp sektesi mi?

Etraftan polis memurları koştular, su verdiler.. Kadın bayılmakta devam ediyordu: Mahsus mu yapıyordu? Sahiden mi üzerine fenalık gelmişti; komiserin bununla uğraşacak vakti yoktu:

— Alın götürün, kapatın içeri, dedi. Güzelce bir ıslatın, aklı başına gelsin. O zaman söylemezse icabına bakarız.. Şimdi bana dosyaları getirin..

Polis müdüriyetinin "Beynelmilel haydutlar„ a ait fiş dairesi açıldı. İçindeki dosyalardan Genkins ve O'Malliye dair olanlar çıkarıldı ve komisere getirildi.

Komiser yanındakilere anlatıyordu:

— Bakın. Burada her şey tamam. Jenkins _ O'Malli'nin resmi, parmak izi alınmış, boyu, bosu, nasıl yürüdüğü, nasıl konuştuğu işaret edilmiştir. Hattâ, neleri söylediği elbisesinde ne gibi hususiyetler bulunduğu ne marka cigara içtiği, ne gibi bir hastalığı olduğu hep kaydedilmiştir. Hele şu iki fotoğraf onu, nerede olsa ve ne şekilde tebdili kıyafet etse ele verecek mahiyettedir.

"Bu iki fotoğraftan birinde onun çehresini yandan görüyoruz. Teşekkülâtındaki bütün hususiyetler burada canlı bir şekilde tesbit olunmuştur.

Diğer resimde de onu cepheden görüyoruz. Bu da, bütün ışık ve gölge oyunlarından kaçınılarak alınmış bir resimdir. Öyle ki, fotoğrafta adamın yüzündeki bütün adalî teşekkülât meydandadır. Bu suretle onu nerede olsa tanımak kabildir.

"Bu da Genkins O'Malli'nin ayak izidir. Bazı haydutlar vardır ki, suç işledikleri yerlere parmak izlerini bırakmaktan pek haklı olarak, çekinirler. Fakat bunlarını, gürültü çıkarmasın diye ayakkaplarını çıkararak yürüdükleri çoktur. Ekseriya ayaklarında çorap da bulunmaz. Çünkü ken dilerini göstermek istedikleri kıyafet içinde bu tarzda gezmeleri lâzımdır. İşte, bu ayak izleri de bize bu gibi hallerde faydalı olur.

"Genkins, katilinin de bu izlerle ve vesikalarla yakında ele geçeceğini ümit ediyorum. Çünkü bu dosyada bulunanların hepsinden bütün dünya

(Devamı 15 inci de)

Çinli rolü alan isveçli artist

Son filmini çevirirken deli oldu

Ölen bir artistle İsveç bir evlâdını sinema âlemi de bir Çinli artistini kaybetmiş bulunuyor. Aslen İsveçli olan Varner Oland, Çarli Çan ismi ile Çinli rollerinde meşhur olmuştu....

Bir İskandinavyalının Çinli rolü oynaması, misali bu kadar canlı olmasa, hakikaten inanılmıyacak bir şeydir.

Varner Oland on üç yaşında iken, babası ile beraber, İsveçten Amerikaya gidiyor. Varnerin babası orada, Konnektikatda çiftlik alıyor ve orada yerleşiyor. Varner de tahsilini Boston üniversitesin de bitiriyor.

Varnerin sinema artisti olmak aklın da bile yoktur. Hele Çinli rolü alarak ismini Çarli Çan yapmak hayalinden bile geçmez. Fakat, bir arkadaş şakası onu bu âkibete sürüklemiştir.

Bakın bu iş nasıl oluyor:

Varner Olandın arkadaşlarından biri onun Çinliye çok benzediğini keşfediyor. Varnerin bu arkadaşı bir gazetecidir ve:

— Dur, şu çocuğa bir şaka yapayım! diyor ve bu İsveçli gencin resmini bir Çin generali diye gazeteye basıyor.

Varner kendi resmini gazetede görünce itiraz ediyor. Bunun üzerine hâdise büyüyor: herkes Çinliye benziyen bu İsveçliye şaşıp kalıyor. Kısa zaman zarfında Varnerin ismi bütün Amerikada duyuluyor.

Amerikan sinemacılarının istediği şey de, esasen, şöhreti böyle garip bir macera ile başlıyan bir adamdır. Hele Çinliye benziyen bir artist, onların arayıp da bulamıyacakları bir şeydir.

Derhal Varner Olande mektuplar yağmağa başlıyor. Bütün sinema şirketleri genci, en yüksek şeraitle kendilerine çağırıyorlar. Bu suretle, artist olmak niyetini hiç beslemiyen Varner, kendisine teklif edilen şeraitin vaadları karşısında, razi oluyor.

Esasen Varner, sanat âlemine yabancı bir kimse değildir. Onun sanata istidadı kadar hevesi de vardır. Henüz mektebde iken bir tiyatroda (Bebeğin evi) ismindeki piyeste rol almıştı.

Varnerin rol aldığı ilk film (Çin geceleri) dir. Bu, büyük bir macera filmidir. Varnerin buradaki rolü de oldukça ehemmiyetsizdir. Fakat, filmde kendisini derhal göze çarptırmış ve istidadını göstermiştir.

Bundan sonra, Varnerin Çinli şahsiyeti daha fazla inkişaf edecek bir zemin buluyor: Kahramanı Çarli Çan isminde bir polis hafiyesi olan bir film sırası tutturuyorlar. Varner Oland bilhassa bu isimle meşhur oluyor ve Çarli Çanın şahsiyetinde on beş, yirmi film çeviriyor.

Çarli Çan son defa yine bir film çevirirken üzerine birdenbire büyük bir sinir buhranı geliyor ve bu hastalık hakikî bir delilik halini alıyor. Bundan sonra o film yarı kalıyor ve Çarli Çan bir daha stüdyoya dönmüyor.

Aylarca Kaliforniyadaki bir hastahanede tedavi edilen Varner Oland bundan dört ay kadar evvel biraz iyileşmiş ve İsveçe gelmişti. Fakat, İstokholmde başka bir hastalığa tekrar tutuluyor, 45 senedenberi uzak bulunduğu memleketinde hayata gözlerini kapayor.

Holivud, şimdi bir (Çinli) artistinden mahrum kalmıştır. Fakat, onun yerine hakikî bir Çinlinin geçeceği söyleniyor.

Bu, Çarli Çanın filmlerinde oğlu rolünü oynıyan Çinli Key Lukedir.

Alman yıldızı Lili Dagverin artık epey yaşlandığına şüphe yok, bununla beraber yıldızın ruhunda muhafaza ettiği gençlik ateşi onu hâlâ bir çok Avrupa memleketlerinde birinci sınıf aşk artisti olarak ayakta tutmaktadır. Nitekim yan tarafta gördüğünüz resim yeni çevirdiği bir filmden bir sahnedir ki Lili Dağver yine bir aşk dakikasını temsil etmektedir. Diğer küçük resim Almanyada günün en çok sevilen yıldızlarından birine aid dir.

Yeryüzünün en zengin çocuğu!?..

Bu resimde görülen çocuk, günün birinde konacağı miras hesaba katılarak, bugünden yeryüzünün en zengin sayılan çocuğudur. Ismi, Lensdir. Vulvört ticarethaneleri müessisi Amerikalı milyonerin torunu Barbara Huttonun oğludur. 100 milyon dolardan fazla servete sahip olan milyonerin, şimdi 25 yaşında olduğu söylenen torunu Barbara Hutton, bir müddet evvel Astor milyonlarının varisi Luiz Astor van Aleni boşayan Kafkasyalı Prens Mdivani kardeşlerden Alexis Mdivani ile evlenmiş, sonra da ondan boşanarak Kont Havgvits Refentlovun karısı olmuştur. Bu milyoner torunu kadın, geçende kocası Kontu İngiltere toprağına ayak basar basmaz tevkil ettirmişti. Kocasının, resimde görülen oğlu Lensi kaçırmak istediğini ve kendisini de ölümle tehdit ettiğini ileri sürüyordu. Londra hâkimi huzurundaki muhakemede, Kontes, davasından vazgeçmiş ve her iki tarafın vekilleri, müekkillerinin aralarında sulh olacaklarını anlatmışlardı. Barbara ile başka dolar Prenseslerinin en hususiyetli ve en enteresan maceralarını, yeryüzünün tanınmış gazetecilerinden Cen Rol; onlarla yakından tanışarak "Yeryüzünün en zengin kızları,, isimli bir seri halinde yazmıştır. "Kurun,, da tefrikası yeni başladı. Bugün, gazetede hülâsasını okuyup takibe başlıyabilirsiniz!?...

Hava değiştirmeleri

Nasıl ve ne suretle istifade edebiliriz ?..

Bir iklim çevresinde bulunan muhtelif yerlerin değişikliklerini geçen yazımızda biraz anlatmıştık. Şimdi de hava değiştirmelerden ve hava değiştirmelerinden nasıl ve ne suretle istifade edeceğimiz hakkında konuşacağız:

Hepimiz biliriz ki sıcak su hamamlarında fazla kalamayız. Bunun sebebi pek çabuk anlaşılabilir: Hamamın höcresinde fazla sıcağın tesirile su buharının fazla tekâsüfü ve havanın tecdit edilememesi neticesidir.

İşte hava hakkında da ayni şekilde düşünebiliriz:

Havanın, rutubetin, yani havadaki su buharının artmasının veya havanın yubusetinin yani fazla kurumasının insanlar üzerinde pek büyük ve mühim tesirleri vardır.

Hamam mukayesesile bunu pek âlâ anlıyabiliriz. Binaenaleyh havasının tazelenmesi pek az olan rutubetli bir yerdeki havanın fazla ısınması ne kadar fena bir tesir yapacağı aşikârdır. Şu halde önce bulunulan bir yerin rutubeti, havasının sık sık değişip değişmediğini yani hava cereyanlarından istifade edip etmediği, etrafında bataklık bulunup bulunmadığını tetkik etmelidir. Genel olarak mütehassıs ve müelliflerin tetkike ve havanın taşıdığı su buharına göre yüzde 55 derece pek kuru, yüz de 75 ile 55 arası orta kuru, yüzde 75 ile 90 arası orta rutubetli, yüzde 90 da pek rutubetli olarak kabul edilmiştir.

Bu genel mütaleadır. Bunu hava cereyanları değiştirir. Hava cereyanlarını da rüzgârlar temin eder. Böyle su buharı fazla ve ısınmış havalı bir yerde rüzgârlarla hava cereyanı temin edilirse soğuk iklimlerden gelen soğuk havalar hayat verir. Çok sıcak ve tahammülsüz bir havada ağaçların kımıldanması ve serin bir havanın yüzümüze çarpmasının ne kadar tatlı olduğunu hepimiz biliriz.

Demek ki evvelâ oturduğumuz yerin rutubetini, hava cereyanlarının olup olmadığını düşünmemiz lâzımgelir.

Bundan sonra hava tazyikini düşünmelidir: Bunun için şöyle bir nisbet tutulmuştur: Deniz havası ve dağ havası! Deniz seviyesinden yükseldikçe tazyik azalır. Hava boşluğu güneşin havasını tamamile massedemez. Onun içindir ki yüksek yerlerin havası soğuk ve serin olur.

Hele dağlar pek soğuk olur. Dağlarda yağmur daha fazla yağar. Yazın ovalarda yağmur yağdığı zaman, dağlarda kar bile yağar. Şu halde iklimleri normal olarak ikiye ayırabiliriz:

Deniz iklimi, dağ iklimi.

İklimi böyle havasının güzelliği ve fenalığı itibarile tetkik ettiğimiz gibi, bir de terkibinde bulunan hangi havalardan istifade ettiğimizi düşünmemiz lâzımdır. Bundan önce havadan nasıl ve hangi uzvumuzla istifade ettiğimizi düşünürsek iş meydana çıkar. Akciğerlerimizle:

Biyolojik malûmatı olmıyanlar Akciğerlerle karaciğeri karıştırıyorlar. Akciğerlerimizle karaciğerimiz bir koyunun akciğerlerile karaciğerinin benzerinden başka birşey değildir.

Bir koyunun akciğerlerile karaciğeri üzerinde işlemek bu malûmatı vermeğe kâfidir. Tabii bunun üzerinde durup da uzun boylu malûmat vermeğe imkân yoktur. Yalnız akciğerlerimizin vazifesini düşünmek zaruretindeyiz.

Dünyada yaşıyan her canlının havasız yaşıyamıyacağını hepimiz biliriz. İşi bu yoldan derinleştirirsek bütün canlıların fizyolojik olarak üç şekilde nefes aldığını anlarız. Balıklar galsemelerile, böcekler nefes borularile, en yüksek ve mütekâmil tabakayı teşkil eden insanların da ciğerlerile nefes alarak havadan istifade ettiklerini görürüz.

Vücudumuzun deri örgüsündeki gözle görülemiyen (mesamat) yani ufacık deliklerle de havadan istifade ettiğimizi ilâve etmemiz lâzımdır. Onun için bu ufacık deliklerin de kirlerle kapanmamasını temin etmeliyiz.

Ciğerlerimizde bu işi yapmak için (200) metre murabbaı nisbetinde bir saha vardır. Bunun (150) metre murabbaı daimi şekilde kanla doludur. Her an hava ile temastadır.

Gelecek hafta bu bahse devam edeceğiz.

Dr. Necaettin Atasagun

— Ayşe dün iki fincanla bir tabak kırdın... Bugün bir tabak daha! Bakalım yarın ne kıracaksın!

— Merak etmeyin, bayan! Yarın benim izin günüm...

— Ne kadar güzelsiniz bayan!

— Bunu bana yüzlerce kişi söyledi.

— Onlara aldırış etmeyin, bilmez misiniz ki erkekler yalancıdır...

Canım hoca

(Üstarafı 5 üncüde)

Bir gün onun istediği şeyi padişah Mahmuda söylediler. Mahmut küplere bindi ve:

— Derhal nefy edin.

Emrini verdi.

Canım Hoca, vakit geçirilmeden bir gemiye bindirildi.

Kurnaz amiral, işi çabuk anladı, gemi İstanbuldan demir alır almaz düşünmeğe başladı. Belki de kendisini denize atacaklardı.

Gemi Sarayburnunu dolaşıyordu. Hoca, padişahın saray önünde dolaştığını görünce geminin kenarına yanaştı. İki elini ağzına götürdü ve sesinin bütün kuvvetile haykırdı:

— Padişahım beni affet..

— Padişahım beni affet..

Padişah Canım Hocanın sesini duydu, ona acıdı ve Giride götürülmesini emretti.

Umumî harpte

ingiliz casusları deniz altının sırrını nasıl öğrendiler

Almanlar bilâ kaydü şart tahtel bahir harbi ilân etmişlerdi. Bilâ merhamet İngiliz gemileri batırılıyor, nakliyat donanmanın himayesinde yapılıyor ve bundan İngiltere devleti çok büyük zararlar görüyordu. Almanların inşa ettikleri yeni sistem tahtelbahirlerin mahiyetini öğrenmek ve on karşı çare ve tedbirler almak icab ediyordu.

Almanya dahilinde faaliyette olan İngiliz casusları bu tahtelbahirlerin inşa olunduğu tezgâhlara yaklaşamıyor. Demir kasalar içinde muhafaza edilen tahtelbahir plânlarını bir türlü elde edemiyorlardı.

Bu yolda bir kaç İngiliz casusu feda dildiği halde müteyakkiz Almanlardan bir şey kopartılamıyordu. İngiliz erkânıharbiyesi entelijens servisi sıkıştırdıkça sıkıştırıyor, sarfedilen milyonlarla liralar boşa gidiyordu.

Açık denizlerde rastladıkları her gemiyi ihtarda bulunmadan torpilleyen Almanlar, her gün on binlerce ton tüccar ve nakliye gemisi batırıyor, İngiliz donanması nakliye işlerile uğraşırken, asıl vazifesinden uzaklaşıyordu.

İngilizler şaşırmıştı, umumî efkâr zehirleniyor, harbin Almanya lehine biteceğine dair kanaatler kuvvetleniyordu. Tahtelbahre tahtelbahir ile mukabele etmek lâzımdı. Almanların inşa ettikleri mükemmel ve modern tahtelbahirlerin aynını meydana getirmek ve düşmana düşmanın silâhı ile cevap vermek icap ediyordu. Hol, bu müşkül işe bir çare aradı ve bu çareyi bulmakta geçikmedi.

Gemi inşaatçısı ve açık denizlerdeki su cereyanları mütehassısı olan Milleri, Kent sahillerinde İngilizlerin batırdığı bir denizaltı gemisinin denizin dibindeki leşini tedkike memur etti.

1915 yılı nihayetinde Miller batırılan tahtelbahirin içine girdi. Tahtelbahrin bütün taksimatını, sistemini, modelini, makinelerini, hangi plân üzerine yapıldığını gözden geçirdi. Günlerce uğraştı ve tahtelbahr üslerinde Almanların inceliklerini öğrenemiyen casusların yapamadığını yaptı. Miller denizin dibinde hava alıp veren borularda küçük bir yanlışlık yapmış olsaydı suyun yüzüne çıkamaz, ölürdü.

Büyük denizlerin dibinde günlerce uğraşmak hayatı bahasına oluyordu. İngiliz zırhlısının açtığı bir delikten tahtelbahrın içine giren Miller dahilî taksimatı tedkik ettikten sonra zabitlerin bulunduğu odacığa girmişti. Bu odacıkta yeni yapılan ve yapılacak Alman tahtelbahirlerinin plânlarını buldu. İki defter ve erkânıharbiye ile tah telbahir arasında yapılan muhabere evrakı, gizli şifre ve deniz şifreleri de Millerin eline geçmişti. Millerin bu muvaffakiyetinden sonra İngilizler hususî bir denizaltı arama teşkilâtı meydana getirdiler. Hususî deniz vesaiti ile Millerin mayetine verilen dalgıçlar bütün açık denizlerin dibini taramağa başladılar. Alman tahtelbahri batırılan bütün sahiller arandı. Diğer taraftan Hol da faaliyetini artırmıştı.

Denizlerin üzerinden denizlerin dibine, ebedî uykuya dalmak üzere gönderilen Alman tahtelbahirleri Millerin malı oluyordu. Bir tahtelbahr batırıldığı zaman Miller bu leşin başına derhal koşuyordu. Batan tahtelbahrin içine girebilmek için bazı kere dinamit, ve diğer patlayıcı maddeler kullanması icap ediyordu. Miller çok tehlikeli vaziyetlere giriyordu, amma, her defasında suyun yüzüne çıkarken düşmana aid yeni gizli şifreler, plânları da beraber getiriyordu.

1918 senesi teşrinievvel nihayetine kadar batırılan 60 Alman tahtelbahrından hemen hepsinin içine Miler girip çıkmıştı. Alman başkumandanlığı gizli şifreleri her gün değiştirdiği halde Holün idare ettiği gizli İngiliz istihbaratı bunlardan haberdar oluyordu. Çok kere, İngiliz istihbaratına 24 saatte gönderilen haberlerin sayısı iki bini buluyordu. İngilizlerin iddiasına göre Dogerdeki deniz harbinden bir gün evvel Almanların hücum plânını, kuvvetlerinin ne kadar olduğunu İngiliz amirallığı biliyordu. Bu muvaffakiyet de ancak gizli istihbaratı idare eden Hol ve MiMler sayesinde idi.

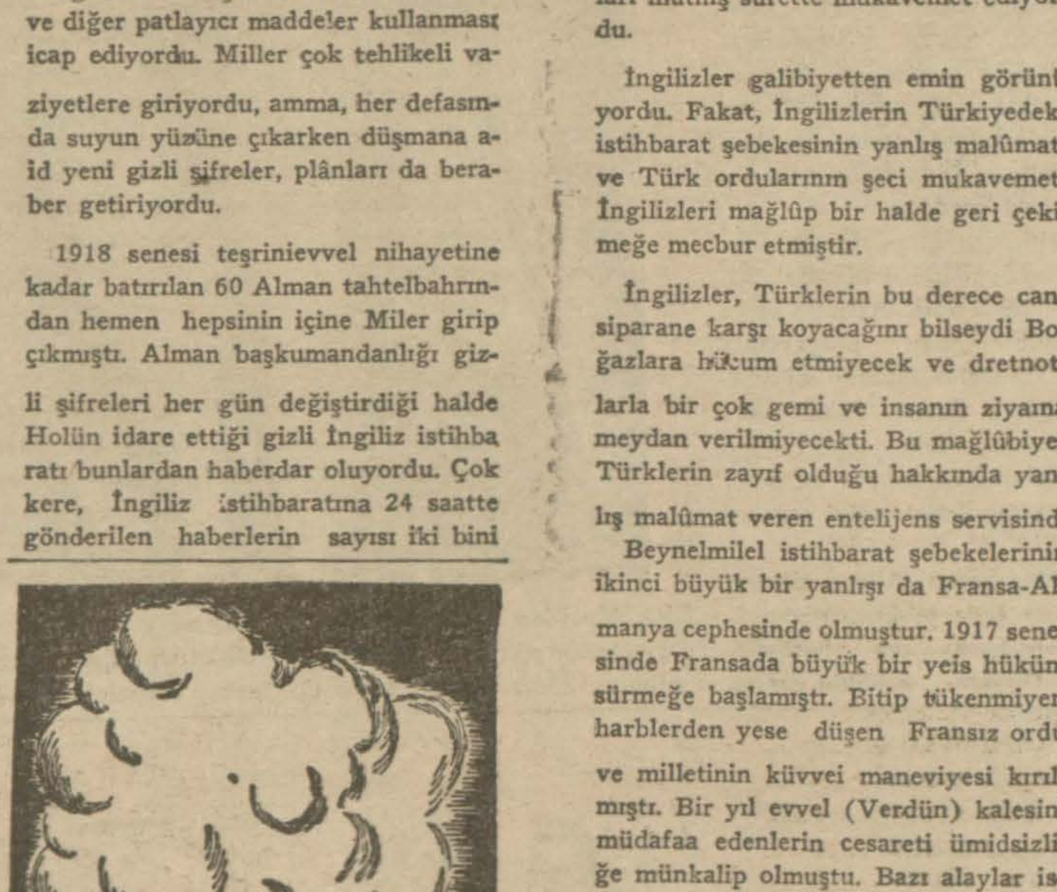

Umumî harb yıllarında gizli istihbarat işleri konuşulurken istihbarat teşkilâtlarının yaptığı iki büyük yanlış ileri sürülür. Bunlardan birincisi şudur:

Muazzam İngiliz-Fransız Akdeniz donanmasına kumanda eden amiral Roberk Çanakkale ve Boğazları bombardıman ederek İstanbulu zabtetmek ve Karadeniz yolunu açmak emrini almıştı.

Kraliçe Elizabet dretnotu bütün heybetile Boğaz önünde arzı endam etmişti. Boğazlara hücum büyük bir donanma tarafından yapılıyordu. Türk orduları müthiş surette mukavemet ediyordu.

İngilizler galibiyetten emin görünüyordu. Fakat, İngilizlerin Türkiyedeki istihbarat şebekesinin yanlış malûmatı ve Türk ordularının şeci mukavemeti İngilizleri mağlûp bir halde geri çekilmeğe mecbur etmiştir.

İngilizler, Türklerin bu derece cansiparane karşı koyacağını bilseydi Boğazlara hücum etmiyecek ve dretnotlarla bir çok gemi ve insanın ziyaına meydan verilmiyecekti. Bu mağlûbiyet Türklerin zayıf olduğu hakkında yanlış malûmat veren entelijens servisindi

Beynelmilel istihbarat şebekelerinin ikinci büyük bir yanlışı da Fransa-Almanya cephesinde olmuştur. 1917 senesinde Fransada büyük bir yeis hüküm sürmeğe başlamıştı. Bitip tükenmiyen harblerden yese düşen Fransız ordu ve milletinin küvvei maneviyesi kırılmıştı. Bir yıl evvel (Verdün) kalesini müdafaa edenlerin cesareti ümidsizliğe münkalip olmuştu. Bazı alaylar isyan bayrağını kaldırmıştı. Böyle bir günde Fransızlara hücum eden Almanlar cephenin bir kısmında küçük bir topçu kıtasının mevzilerini müdafaa etmeğe çalıştığını bilmiş ve Alman gizli istihbaratı hakiki vaziyetin ne olduğunu vaktile öğrenip Alman erkânıharbiyesine bildirmiş olsaydı, zayıf ve devamlı bir hücum sayesinde bütün Fransız ordusu bozulacak ve harbin neticesi belki re Almanya lehine olacaktı.

Yamyamlar bir kadını yediler

Son yamyam neslini tetkike giden seyyahlardan biri anlatıyor:

"Biz nehirden öbür tarafa yüzerek geçmiş, kadın arkadaşımız arkada kalmıştı...„

Coğrafyacılar bugün dünyada yamyam olarak yalnız Orta Avustralyanın sık ormanları arasında yaşayan bir kavim kaldığını iddia ederler. Fakat Amerikanın yerlileri arasında da henüz yamyamlıklarını muhafaza eden kabileler vardır.

Yamyamların arasında bulunarak onların hayatlarını tetkik etmek pahasına kendi hayatlarını tehlikeye koyan seyyahlar yok değildir. Bunlardan biri Amerikan yerlisi yamyamlar hakkında çok dikkate şayan şeyler anlatmaktadır.

Bu seyyah, bir kafile ile beraber gitmiş ve gerek arkadaşlarının, gerek kendisinin başına türlü maceralar gelmiştir. Bilhassa içlerindeki bir kadını yamyamlara kurban vermeleri, maceralarının en acıklı tarafını teşkil etmektedir.

Bu meraklı macerayı seyyah şöyle anlatıyor:

Yamyamlar arasında seyahate çıkmak hiç birimizin aklında yoktu. Fakat, dört beş arkadaş bir yerde oturmuş, çok heyecanlı bir seyahat yapmayı düşünüyorduk.

İçimizden biri:

— Vahşi hayvanların bulunduğu ormanlara gidelim, dedi.

Buna hemen hepimiz itiraz ettik. Vahşi hayvanlar arasında dolaşmak vakia çok tehlikeli ve meraklı bir macera olacaktı. Fakat, bu o kadar yapılmış ve anlatılmış bir şeydi ki, seyahatten döndükten sonra Avrupaya yeni bir şey getirmiş, yeni bir şey öğretmiş olmıyacaktık. O zaman içimizdeki kadın arkadaş:

— Yamyamlar arasına gitsek nasıl olur? dedi.

Hepimiz bu fikri alkışladık:

— Bravo! dedik. Ne iyi düşündün! Fakat yamyamlar nerede var?

Arkadaşlardan biri:

— Avustralya onların en son memleketleri, dedi. Oraya gidelim.

Fakat, içimizdekilerden biri bu meselede daha fazla malûmat sahibi imiş:

— Amerika yerlilerinin bir kısmı vardır ki, yamyamdır, dedi. Bunlar dünyada nesli tükenmekte olan yamyam kabilelerinden birini teşkil eder, Oraya gidelim.

Amerikaya gitmek Avustralyadan hem kolaydı, hem de daha kısa sürecekti. Karar verdik ve.. gittik...

* * *

Amerikan yerlileri arasında aradıklarımızı pek güçlükle bulduk. Amerikalılar bize hemen bütün kabilelerin medenileştiğini, artık insan eti yemediklerini, gıdalarını bizim gibi sebze veya av hayvanı etiyle temin ettiklerini söylüyorlardı. Nihayet, bir Amerikan âlimi bize, yamyam yerlilerinin nerede bulunacağını tarif etti. Birkaç sene evvel bir ilim heyetinin başında olarak kendisi de oraya gitmiş, fakat aralarına girmeye cesaret edemiyerek civarda tetkikat yapmıştı.

Biz ona, yamyamların arasına gireceğimizi söyledik ve gördüklerimizi dönüşte kendisine anlatacağımızı vaadettik.

Fakat, gene yamyamları bulmak hayli zor oldu. Çünkü, âlimin söylediği mıntakaya gittiğimiz zaman, her köyde, medenî değilse bile, yarı vahşi kimselerle karşılaştık. Bunlar bize hayretle bakıyorlardı, fakat hiç biri bizi yemeye kalkmadı.

Nihayet, bir köyde ingilizce bilen ve ifademizi anlayan birisini bulduk ve onun vasıtasiyle asıl yamyamların nerede yaşadıklarını öğrendik. Bizi yamyam kabilesine de bu yerli "arkadaşımız" soktu.

İçimizde gerek bizim, gerek yamyamların dilinden anlayan birisi olduğu için korkmayorduk. Fakat bununla beraber, gene tehlike vardı. Yamyamların yalnız beyaz insanları yediklerini kim söylemişti? Ya hepsi bir olup bizimle beraber, yerliyi yerlerse?... Bundan, yerli arkadaşımızın bile korktuğunu hissediyorduk. Yalnız, o, bunu bize belli etmemeye çalışıyordu. Çünkü, bizim korkmadığımızı görerek kendi cesaretsizliğini itiraftan çekiniyordu.

Korkusunda haklı olduğunu daha sonra öğrendik, ama kaç para eder! İşişten geçtikten sonra! O zaman:

— Keşki, dedik, endişeni söyleseydin de bizi de oraya gitmekten menetseydin...

Başımıza gelen felâket çok feciydi:

Yamyamlar bizi görünce, evvelâ, üzerimize saldırmak istemişlerdi. Fakat, yanımızdaki yerli onların dili ile bir şeyler söyledi ve yamyamların hücumunu durdurdu. Şimdi, aralarında uzun bir görüşme başlamıştı. Bulunduğumuz vaziyetin vehametini anlayorduk. Biz, bir düşman elinde esir kalmış insanlar gibiydik. Hayatımızı kurtaracak olan da elçimizdi.

Elçimiz eğer müzakereleri maharetle idare ederse kurtulacaktık... Bu siyasî müzakerede muvaffak olamazsa topumuz birden yamyamların ağzına yem olacaktık.

Korktuğumuz başımıza geldi:

Yamyamların reisi olan iri yarı bir adam vardı. "Elçimizin" söylediklerini uzun uzun dinledikten sonra başını salladı. Bunun bir red cevabı olduğunu anlamıştık. Yerli arkadaş ne teklif etmişti de yamyam reisi red dediyordu?

Bunu anlamaya vakit kalmadı. Yamyamlar, reislerinin bir emri üzerine, etrafımızı sardılar. Artık, ümit kalmamıştı: Yamyamların eline düşmüştük, bizi çiyçiy — veyahut pişirerek — yiyeceklerdi...

Fakat, bu sırada yerli arkadaş yanımıza geldi:

— Merak etmeyin, dedi, ben sizi kurtaracağım...

Düşündüğü plân mükemmeldi:

Civarda bir nehir vardı. Yamyamlar yüzme bilmezlermiş. Biz bu nehirden yüzerek karşı tarafa geçersek, kurtulacaktık.

Yolumuz, nehrin kenarından geçi -

(Devamı 15 inci sayfada)

Kocalı kadın, elmasları ve.. sevdiği delikanlı !?..

Yazan.
Yeni Alman hikâyecilerinden
Frants Pavl

...den hızla geçti. Bira bira pansiyonlardan birinin önünde birdenbire durdu. Artık pek o kadar genç olmayan, fakat pek çevik ve cazibeli ve saçları kırmızıya çalar sarışın bir kadın, şoför yerinden indi, otomobilin içerisinden meşin bir çanta aldı, kapıyı kapadı; bir sıçrayışta eve girdi.

İlk katta üstüste üç kere bir kapının ziline bastı. Yakışıklı, şık mı şık bir delikanlı, kapıyı hemencecik açtı.

— Nihayet gelebildin, Vera!

İçeriye gireni bu sözle karşılayan delikanlı, devamla:

— Sabırsızlıktan, dedi, çatlıyordum handeyse!

Kadın, ona öpmesi için elini uzattı:

— Kızma Fredi! dedi; neyapayım, ki daha erken mümkün olmadı. Bilirsin; ihtiyatlı davranmak zorundayım!

— Hepsini getirdin mi?

— Evet,..... işte!

Kadın, çantayı masanın üzerine koydu:

— Kendisine, elmaslarını kuyumcuya götürüp de temizleteceğimi söyleyince, kasayı kendi eliyle açtı!

Fredi, sevinçle, ellerini uğuşturdu:

— Fevkalâde! Fakat şimdi çabuk bana yardım et de, eşyayı topliyayım. Vaktimiz pek dar!

Vera, kımıldamadı bile ve delikanlı, hayretle sordu:

— Ey, ne o öyle, ya?

Kadın, bir parça müteredditt ve şaşırmış halde, söze başladı:

— Beni dinle, Fredi! Öğlen treniyle hareket edemeyiz; çünkü..

Delikanlı, sertleşerek:

— Çünkü!? dedi; çünkü ne? Böyle kararlaştırmıştık!

— Buna rağmen, mümkün değil! Programımızı değiştirmemiz lâzım!

Delikanlının çehresi, bariz bir iğbirarla kasılmıştı:

— Böyle son dakikada mı?

Kadın, ona sebebini anlattı:

— Bana bak, Fredi! Eğer yemekte orada bulunmazsam, pek tabii olarak, kuyumcuya telefon edip benim hâlâ orada olup olmadığımı araştıracak. Kuyumcu, hakikati, yani benim oraya hiç uğramadığımı bildirecek..... ve ondan ötesini, artık hesap et! Ben ortadan kaybolunca, o derhal bir kazayı yahut da daha fenasını aklına getirerek, polisi ayaklandıracak bir adamdır. Düşün, ki ben bütün mücevherlerimi yanıma alarak evden çıktım; ve bu vaziyet de, herhangi bir haydudun tamahını uyandırabilir. Değil mi?

Kadın, onu, cevap ister bakışlarla gözden geçirdi. Fredi, lâkayt bir tavırla bakarak, omuz kaldırdı ve kadın, devam etti:

— Onun için, en iyisi, şimdi tekrar eve gitmemdir. Öyle yaparsam, beni yemekte karşısında görür ve şüphelenemez. Akşama o klübüne gider, ancak gece geç vakit döner. Artık o saatte benim kaçışımı keşfederse de, bu, bizim için müsavi olabilir. Akşam ekspresi saat 2 de kalkıyor; bizi üç saat zarfında hududun öte yanına uçurur. Orada, trenden indirilip yakalanmak tehlikesine maruz kalmayız. Sen de, bu tarzda hareketle daha emin vaziyette bulunacağımızı tasdik etmez misin?

— Hiç şüphesiz! Benim bu hiç aklıma gelmemişti doğrusu; sen, benden çok daha akıllısın!

Kadın, dudak bükerek, gülümsedi:

— Buna şaşıyor musun? Ben, ayni zamanda senden daha yaşlıyım da!

Delikanlı, bu ciheti mühimsemezlikle:

— Yok canım, dedi, birkaç seneden ibaret bir fark!

— Bana bak! Sen benim yavrucuğum, sen.. beni daima seveceksin, değil mi? Daima?!

Kadın, ansızın üzüntüye kapılarak, bu sözlerle delikanlının göğsüne sokuldu.

— Ya Rabbi! Bunu ne diye tekrar soruyorsun, cicim? Pekâlâ bilirsin; turi!

Kadın, gözleri delikanlının gözlerinde, temin etti:

— Ben, sana her şeyimi feda etmek kararındayım; yuvamı, iffetimi, servetimi!

— Bana itimadın yok mu senin?

— Bilâkis! Eğer emniyetim olmasaydı, elmaslarımı getirir miydim?

Delikanlının bakışları, çanta istikametinde dolaştı ve teminat yollu, hareretle:

— Bunlardan, dedi ,ancak pek muztar kalırsak istifadeye başvuracağız! Elimiz boş yola çıkmıyalım, diye götüreceğiz. Hele bir hududu geçelim de, ben para bulurum. İnan bana; Riyo, buradan bambaşka bir yerdir. Söyliyeceklerime dikkatle kulak ver, Vera!

Kadın, onun sözlerini kesti:

— Evet, evet, Fredi; ben, senin sonradan para bulabileceğine kanîim. Lâkin, şimdi gitmeliyim. Çantayı burada bırakıyorum!

Delikanlı, buna ehemmiyet vermez bir hareketle:

— Nasıl istersen, dedi, öyle olsun!

— Ve saat tam yedide buraya gelirim. Bu arada sen rahat rahat eşyanı toplıyabilirsin ve bu suretle trenin hareket zamanına kadar bir saat vaktimiz bulunur. O halde.. gene görüşmek üzere!

— Gene görüşmek üzere!

Kadın, kapınnı eşiğinde tekrar arkasına dönerek, seslendi:

— Az kaldı unutacaktım; sana tren biletleri için de para verecektim!

Delikanlı itiraz etti:

— Hemen vermene ne hacet, canımın içi! Akşama kadar vakit var daha!

Vera, onun avucuna bir banknot sıkıştırdı:

— Al, al! Her ihtimale karşı, Fredi!

Öğlen treninin hareketinden iki dakika evvel, yakışıklı, şıkmı şık bir delikanlı, gişeye saldırdı:

— Monte Karloya bir bilet kesiniz!

Elinde meşinden küçük bir çanta, perondan koşa koşa geçerek, en yakın vagona atladı.

Lokomotif, işlemeğe başlamıştı bile; katar, yavaş yavaş tekerlekleri dönerek, ağır ağır gardan sıyrıldı, uzaklaştı.

Bir köşeyi siper almış olan bir kadın, gölgelikten çıkıp, acı acı gülümseyerek, mırıldandı:

— Demek tahmin ettiğim gibiymiş! Elmasları alıp kaçmakmış maksadı; beni kaçırmak değil!

Kadın, doğruldu .Ağzının ucunda,

(Sonu 15 inci sayıfada)

Gözleri kamaştıran yeni bir yıldız

Berler dep Amerikadan, bazan da İngiltere ve Fransadan gelir. Fakat bugün Alman sinema âleminden de meraklı bir haber veriliyor:

Alman sinemacılığının kadın Führeri Leni Rifenştalin yıldızını söndürecek yeni bir sinema artisti yetişmiş, Lida Barove ismindeki bu artist bir Çektir ve şöhretini Hitlerin sayesinde kazanmıştır.

Malûmdur ki, Hitlerin himayesi ve sevgisi ile Reni Rifenştal az zamanda Alman sinemacılığında büyük bir mevki işgal etmiştir. Bugün, Alman film sanayiinde de o en başta gelmekte ve bütün millî filmleri o çevirmektedir.

Yeni verilen habere göre, Leni Rifenştalin bu mevkiini şimdi Çekoslovakyalı yıldız alacaktır.

Lida Barovanın asıl ismi Bobkovadır ve bugün 25 yaşındadır. Pragda doğan Lida, bir mahkeme reisinin kızıdır. Tahsilini Prag konservatuvarında bitirmiş ve Çek sinemasında rol alarak meşhur Çekoslovakyalı komik Blasta Burian ile beraber ilk ifilmini çevirmiştir.

"Lilicik,, ismindeki bu filmde büyük bir muvaffakıyet kazanan Lida, Alman sinemacılarının gözüne çarpmış ve kendisini Berline çağırmışlardır. Berlin de Ufa stüdyosu tarafından hizmete alınan Lida Barova üç senedenberi oradadır.

Lidanın çalıştığı sinema müessesesinin müdürü Mareşal Göringin kardeşidir. Artist, onun vasıtasile Alman propaganda nazırı Göbbelse takdim ediliyor. Propaganda nazırı Lidanın Alman sineması için çok iyi bir unsur olacağını anlıyor ve ona, almancasını ilerletmesini tavsiye ediyor.

Bundan sonra, Alman sinema âleminde Lida yıldırım sürati ile şöhret kazanmaya başlıyor. Hattâ, Gustav Frölihin karısı Gita Alpardan Lida için boşandığı şayiası çıkıyor. Halbuki, bu boşanma hâdisesinin Lida ile alâkası yoktur. Gustav Frölihin Gita Alpardan boşanmasına asıl sebep karısının kendisinden on yaş farkını karısı gençken pek fark etmiyen artist, Gita Alpar ihtiyarladıktan sonra şiddetle hissetmiştir.

Hitlerin, zeki kadınlarla konuşmaktan büyük bir hâz duyduğu söylenir. Göbbels tarafından kendisine takdim edilen Lida Barova ile ilk konuştuğu zaman, Alman devlet reisi bu genç kızın zekâsına hayran oluyor ve onu, kendi himayesine alıyor.

Sinema sahasında Hitlerin diğer bir kadına bu kadar büyük ehemmiyet vermesi de Leni Lifenştalin gözden düştüğü şeklinde tefsir ediliyor.

Kayıp mı aranıyor? Kaybolan kıymetli birşey, bir köpek mi aranıyor? Hayır, daha mühim: Holivuttan yeni bir artist aranıyor.. Sinema semasının 500 yıldızından hiçbiri yeni çevrilecek olan bu filme muvafık değilmiş, yeni bir yıldız arıyorlar.

Fakat isedikletri, herhangi biri değildir. Öyle biri ki, kendisinde aranan şartlar tamamile birbirine zıt gibi görünmektedir.

Aranan artist "Altın Çocuk,, ismindeki bir filmde bu adı taşıyan kahramanı temsil edecek. Fakat bu öyle bir artisttir ki, onda hem bir boksörün gürü, kuvveti vardır, hem de romantik bir musiki sanatkârının hayale dalmış, mariz hali..

Sinema şirketi aradığı artistin şeklini, şemailini de şu şekilde tesbit etmiştir:

Başı: Tiron Pavel veya Arel Flin gibi;

Gözleri: Tiron Pavel veya Şarl Buaye gibi;

Yanakları ve burnu: Keri Grant veya Vayne Morris gibi;

Çenesi ve ağzı: Robert Taylor veya Franşot Ton gibi olacak...

Acaba bulabilecekler mi? Bunu bütün sinema meraklıları heyecanla bekliyor...

İYİ TANIMIYOR

— Bana kalırsa kızım sizin vaziyetinizde yapılacak bir tek hareket var: Karnınızdaki çocuğun babasına bir mektupla müracaat edip yardımını isteyiniz.

— Nasıl olur?

— Neden olmasın?

— Kendisile mektuplaşacak kadar aramızda ahbablık yok ki!

— Doktor, menekşe rengi ışıklarla banyonun bana faydası olduğunu söylüyor... Halbuki ben, bu rengi hiç sevmem...

BİR DOKTOR FIKRASI

— Doktor sizi çağırttım amma doğrusunu istersenız doktorların bir şey becereceklerine benim pek aklım ermez.

— Onun ehemmiyeti yok efendim, Baytar tarafından muayene edilen bir eşek de baytarın ne yapacağını anlamaz. Amma yine iyi olur!..